

Упутство за корисника – Nokia 6230i

9236609
3. издање

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОИЗВОДА

Ми, НОКИА ЦОРПОРАТИОН изјављујемо на своју искључиву одговорност да је производ RM-72 усклађен са одредбама следеће Директиве Савета: 1999/5/EЦ, 1999/5/EЦ.

Примерак "Деџларатион оф Конформити" (Изјава о усклађености производа) можете наћи на адреси http://www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/.

CE 0434

Прецртани симбол канте за отпадке са точкчићима означава да се унутар Европске уније овај производ мора на крају свог животног века однети на посебно место за прикупљање отпада. Ово се односи на Ваш уређај као и на сва проширења која су означена таквим симолом. Не одлажите ове производе као некласификовани урбани отпад.

Copyright © 2006 Nokia. Сва права задржана.

Без претходне писмене дозволе друштва Nokia забрањена је репродукција, трансфер, дистрибуција или меморисање неког дела или читавих садржаја у овом документу.

Nokia, Nokia Connecting People, Xpress-on и Pop-Port су жигови или заштићени жигови фирмe Nokia Corporation. Остали називи производа и фирмe који се помињу у овом тексту могу бити жигови или робне марке њихових власника.

Nokia tune је аудио жиг Nokia Corporation.

Bluetooth is a registered trademark of Bluetooth SIG, Inc.

Includes RSA BSAFE cryptographic or security protocol software from RSA Security.

Java is a trademark of Sun Microsystems, Inc.

Забрањена је употреба овог производа на све начине који су усклађени са MPEG-4 видео стандардом, осим његове употребе директно везане за (a) податке или информације (i) за личну и некомерцијалну употребу података и информација кодованих у складу са MPEG-4 видео стандардом од стране корисника коме је то лична и некомерцијална активност, и (ii) само за личну употребу. Овиме се не даје, нити се може подразумевати лиценцно право за било коју другу врсту употребе. Додатне информације укључујући и оне које се односе на промотивну, интерну и комерцијалну употребу могу се добити од MPEG LA, LLC.
Видите <<http://www.mpegl4.com>>.

This product is licensed under the MPEG-4 Visual Patent Portfolio License (i) for personal and non-commercial use in connection with information which has been encoded in compliance with the MPEG-4 Visual Standard by a consumer engaged in a personal and non-commercial activity and (ii) for use in connection with MPEG-4 video provided by a licensed video provider. No license is granted or shall be implied for any other use. Additional information

including that relating to promotional, internal and commercial uses may be obtained from MPEG LA, LLC. See <<http://www.mpegl.com>>.

Nokia води политику континуираног развоја. Nokia задржава право на измене и побољшања без претходне најаве ма ког од производа који су описаны у овом документу.

Ни у ком случају Nokia неће бити одговорна за ма какав губитак података или прихода или неку посебну, случајну, последичну или индиректну штету ма како да је проузрокована.

Садржани овог документа су дати "као што јесу". Осим ако то не захтева одговарајући пропис, не дају се никакве гаранције, било изричите било оне које се подразумевају, укључујући, али не ограничавајући се на њих, и подразумевајуће гаранције комерцијалне погодности и погодности за посебну сврху, у односу на тачност, поузданост или садржај овог документа. Nokia задржава право на измену овог документа или на његово повлачење у свако доба без претходне најаве.

Расположивост посебних производа може да варира у зависности од подручја. Молимо проверите то код Вама најближег продавца Nokia-е.

Контрола извоза

Овај уређај може да садржи робне производе, технологије или софтвер који подлежу законима и прописима за извоз из САД и других земаља. Забрањено је преусмеравање супротно закону.

9236609 / 3. издање

Садржај

РАДИ СОПСТВЕНЕ БЕЗБЕДНОСТИ	7	Oдговорите на неки позив или га одбаците.....	26
Опште информације	11	Позив на чекању.....	26
Општи приказ функција.....	11	Опције у току позива.....	26
Приступне шифре.....	12	4. Напишите текст	28
Сигурносна шифра.....	12	Подешавања.....	28
PIN шифре.....	12	Интуитивни начин уноса текста ..	29
PUK шифре.....	13	Традиционални начин уноса текста	29
Шифра забране позива	13	Савети.....	30
Шифра новчаника	13		
Сервис конфигурационих подешавања	13	5. Крећите се по менијима	32
Nokia подршка на Интернету.....	14	Приступите некој функцији менија.....	32
1. Почните	15	Списак функција менија.....	33
Инсталирајте SIM картицу и батерију.....	15	6. Функције менија	35
Инсталирајте мултимедија картицу.....	16	Поруке	35
Напуните батерију.....	17	Текстуалне поруке (SMS).....	35
Укључивање и искључивање телефонског апарата	18	Мултимедија поруке	38
Нормалан радни положај	18	Фолдери	41
Замена маски	19	Ћаскање	42
2. Ваш телефонски апарат	20	Имејл апликација	49
Тастери и конектори	20	Говорне поруке	53
Пасивни режим рада	21	Инфо поруке	53
Уштеда енергије	22	Сервисне команде	54
Индикатори	22	Обришите поруке	54
Пречице у пасивном режиму	24	Подешавање порука	54
Закључавање тастатуре (Блокада)	24	Контакти	58
3. Функције позива	25	Потражите неки контакт	58
Упутите позив	25	Сачувавјте имена и телефонске бројеве	58
Брзо бирање	25	Меморишите више бројева, текстуалних ставки или сплику	58
		Копирајте контакте	59
		Измените контакт детаље	60
		Обришите контакте	60

Моја присутност	60	Захтеви за повратни позив.....	95
Претплаћена имена.....	63	Додајте неки један-на-један	
Визиткарте.....	65	контакт	96
Брзо бирање	65	Креирајте и поставите групе	96
Бирање гласом.....	66	Подешавања Притисни	
Остале функције у Контакти	67	за разговор.....	98
Листе позива	68	Роковник	99
Листа претходних позива.....	68	Аларм	99
Бројачи и мерачи позива,		Календар	100
податка и порука	68	Листа обавеза.....	101
Информација о позицији.....	69	Напомене.....	102
Подешавања	69	Новчаник	102
Начини рада.....	69	Синхронизација.....	106
Теме	70	Апликације	108
Звуци.....	70	Игре	108
Екран	71	Колекција	109
Време и датум	71	Калкулатор	111
Личне пречице	72	Тајмер	111
Повезивање	73	Штоперица.....	112
Позовите	77	Веб	113
Телефон	78	Основни кораци за приступ	
Проширења	79	и коришћење сервиса	113
Конфигурација.....	80	Поставите претраживање	113
Заштита.....	81	Повежите се на неки сервис ...	114
Врати фабричка подешавања... <td>81</td> <td>Претражујте стране</td> <td>114</td>	81	Претражујте стране	114
Мени оператора	82	Подешавање изгледа	116
Галерија.....	82	Кукице.....	117
Медији	84	Скриптови преко	
Камера.....	84	безбедне везе.....	117
Медиа плејер	85	Адресе (букмарт ознаке).....	117
Музички плејер	86	Преузмите датотеке.....	118
Радио.....	88	Сервисни пријем.....	118
Диктафон.....	90	Кеш меморија	119
Еквилајзер	91	Сигурност, заштита	
Притисни за разговор (воки-токи)	91	претраживача	120
Притисни за разговор (воки-токи) мени	92	SIM сервиси	122
Повежите се и раскините везу са сервисом		7. Повезивање са	
притисни за разговор.....	93	PC рачунаром	123
Упутите и примите притисни за разговор (воки-токи) позив	93	PC Suite	123
		(E)GPRS, HSCSD и CSD.....	123
		Апликације за пренос	
		података.....	124

8. Информације о батерији	125	ДОДАТНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ У ВЕЗИ БЕЗБЕДНОСТИ	127
Пуњење и пражњење.....	125		
ЧУВАЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ.....	126		

РАДИ СОПСТВЕНЕ БЕЗБЕДНОСТИ

Прочитајте ове једноставне смернице. Њихово непоштовање може да буде опасно или противно закону. За више информација, прочитајте комплетно упутство за корисника.

УКЉУЧУЈТЕ КАДА ЈЕ БЕЗБЕДНО

Не укључујте телефон ако је забрањена употреба бежичних телефона или ако њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА ЈЕ НА ПРВОМ МЕСТУ

Придржавајте се свих локалних закона. У току вожње нека Вам руке буду слободне за управљање моторним возилом. Ваша првенствена брига док управљате моторним возилом треба да је безбедност саобраћаја.

СМЕТЊЕ

Сви бежични телефони могу да буду подложни сметњама које утичу на радне карактеристике.

ИСКЉУЧИТЕ У БОЛНИЦАМА

Придржавајте се свих ограничења. Искључите телефон у близини медицинске опреме.

ИСКЉУЧИТЕ У АВИОНУ

Придржавајте се свих ограничења. Бежични апарати могу да проузрокују сметње у авиону.

ИСКЉУЧИТЕ ПРИ ТОЧЕЊУ ГОРИВА

Не користите телефон на местима за тачење горива. Не користите га у близини горива или хемикалија.

ИСКЉУЧИТЕ У БЛИЗИНИ МЕСТА МИРИРАЊА

Придржавајте се свих ограничења. Не користите телефон на местима где се одвија минирање.

УПОТРЕБЉАВАЈТЕ РАЗУМНО

Апарат користите само у нормалном положају онако како је објашњено у документацији производа. Не додирујте непотребно антenu.

КВАЛИФИКОВАНИ СЕРВИС

Овај производ смеју да инсталирају или да поправљају само квалификоване особе.

ПРОШИРЕЊА И БАТЕРИЈЕ

Употребљавајте само одобрена проширења и батерије. Не прикључујте некомпабилне производе.

ОТПОРНОСТ НА ВОДУ

Ваш телефон није водоотпоран. Одржавајте га сувим.

РЕЗЕРВНЕ КОПИЈЕ

Правите резервне копије или имајте на папиру све важне податке који се налазе у телефону.

ПРИКЉУЧИВАЊЕ НА ДРУГЕ АПАРАТЕ

Код прикључивања на ма који други апарат, прочитајте безбедносне инструкције у упутству за корисника датог апарате. Не прикључујте некомпабилне производе.

ХИТНИ ПОЗИВИ

Проверите да је телефон укључен и да је на мрежи.

Притисните тастер **енд (крај)** потребан број пута да обришете садржај на екрану и да се вратите у почетни приказ на екрану.

Унесите број службе помоћи, затим притисните тастер **цалл (позови)**. Дајте своју локацију. Не прекидајте везу све док Вам се то не допусти.

■ О ВАШЕМ АПАРАТУ

Бежични уређај описан у овом Упутству је одобрен за коришћење у EGSM 900, GSM 1800 и GSM 1900 комуникационим мрежама. Обратите се свом провајдеру сервиса за детаљније информације о мрежама.

При коришћењу функција овог апаратата, придржавајте се свих закона и поштујте приватност и легитимна права других особа.

Упозорење: Да би могла да се користи било која функција овог апаратата, осим будилника, апарат мора да буде укључен. Не укључујте овај апарат када употреба бежичног апаратата може да проузрокује сметње или опасност.

■ Мрежни сервиси

Да бисте користили овај телефон неопходна је услуга провајдера бежичне телефоније. Рад многих функција овог апаратата зависи од функција бежичне комуникационе мреже. Ове мрежне сервисе не нуде све мреже или је за њихово коришћење неопходан посебан договор са провајдером сервиса. Од провајдера сервиса ћете добити додатна упутства за њихово коришћење као

и начин тарифирања. Неке комуникационе мреже могу да имају ограничења која утичу на коришћење мрежних сервиса. На пример, неке мреже можда не подржавају све карактере карактеристичне за језик и услуге.

Провајдер сервиса може да захтева да се неке функције овог апарату онемогуће или да се не активирају. У том случају, оне се неће појављивати у менију апарату. Ваш уређај је можда посебно конфигурисан за Вашег провајдера. Та конфигурација обухвата промењене називе менија, редослед менија и иконице. Обратите се свом провајдеру сервиса за детаљније информације.

Овај апарат подржава WAP 2.0 протоколе (HTTP и SSL) преко TCP/IP протокола. За неке функције овог уређаја, као што су мултимедија поруке (MMS), претраживање, електронска пошта (имејл), ћаскање, статус присутности контаката, даљинска синхронизација и преузимање садржаја путем претраживача или MMS-а, неопходно је да телекомуникациона мрежа подржава ове технологије.

■ ЗАЈЕДНИЧКА МЕМОРИЈА

Наредне функције овог апарату могу да деле меморију: контакти, текстуалне и чет поруке, имејл поруке, надимци (гласовне команде), календар, листа обавеза, Java™ игрице и апликације, и модул Напомене. Коришћење једне или више ових функција смањује количину меморије која преостаје осталим функцијама које деле меморију. На пример, меморисање великог броја Java апликација, итд., може да заузме комплетну расположиву меморију. Апарат ће Вас обавестити да је меморија испуњена када будете покушали да користите функцију која користи заједничку меморију. У том случају, пре наставка рада, обришите неке садржаје или податке у функцијама које користе заједничку меморију. Неке функције, као што су Java апликације могу, поред меморије коју деле са осталим функцијама, имати и одређени део меморије додељен само њима.

Имајте на уму да датотеке у галерији користе другу меморију; за даље информације погледајте Галерија на страници 82.

■ Проширења

Неколико практичних правила у вези прибора и проширења:

- Сав прибор и сва проширења држите ван дохвата деце.
- Када ископчавате кабл за напајање било ког проширења или прибора, ухватите и вуците утикач, а не кабл.
- Редовно проверавајте да су проширења која су уграђена у аутомобил правилно монтирана и да правилно функционишу.
- Монтажу свих сложених проширења за аутомобил мора да изводи само квалификовано лице.

Опште информације

■ Општи приказ функција

Nokia 6230i пружа бројне функције практичне за свакодневно коришћење као што су календар, часовник, аларм, радио, музички центар и уgraђена камера. Свом телефону можете да дате лични печат, да га персонализијете, користећи Nokia Xpress-on™ маске у боји. Ваш телефон подржава и наредне функције:

- Enhanced Data rates for GSM Evolution (EDGE) – побољшане брзине преноса података у GSM мрежама; видите (E)GPRS на страници 75.
- Extensible hypertext markup language (XHTML) претраживач; видите Веб на страници 113.
- Имејл (електронска пошта) апликацију; видите Имејл апликација на страници 49.
- Ђаскање; видите Ђаскање на страници 42.
- Статус присутности контаката; видите Моја присутност на страници 60.
- Притисни-за-разговор (воки-токи); видите Притисни за разговор (воки-токи) на страници 91.
- Java 2 Micro Edition (J2ME™); видите Апликације на страници 108.
- Bluetooth технологија; видите Bluetooth бежична технологија на страници 73.
- Мултимедија картица, за проширење капацитета меморије телефона за чување, на пример, слика или видео записа.

■ Приступне шифре

Сигурносна шифра

Сигурносна шифра (код) (5 до 10 цифара) помаже у заштити Вашег телефонског апарата од неовлашћене употребе. Фабрички подешена шифра је 12345. Промените ову шифру и нову чувајте у тајности и на безбедном месту, даље од свог телефонског апарата. Да промените шифру и подесите телефон да је захтева, погледајте део Заштита на страници 81.

Ако пет пута заредом унесете неисправу сигурносну, заштитну шифру, телефон неће даље примати унос шифре. Сачекајте пет минута, па унесите шифру поново.

PIN шифре

- Лични идентификациони број (PIN) шифра (од 4 до 8 цифара дужине) помаже у заштити Ваше SIM картице од неовлашћеног коришћења. PIN шифра се обично испоручује уз SIM картицу. Подесите апарат да захтева унос PIN шифре при сваком укључивању. Видите Заштита на страници 81.
- PIN2 шифра се евентуално испоручује уз SIM картицу и неопходна је за одређене функције.
- PIN шифра модула је неопходна за приступање подацима у заштитном модулу. Видите Заштитни модул на страници 120. PIN шифру модула добијате са SIM картицом ако она у себи има уграђен заштитни модул.
- Потписни PIN је неопходан за (електронски) дигитални потпис. Видите Дигитални потпис на страници 121. Потписни PIN добијате са SIM картицом ако она у себи има уграђен заштитни модул.

Уколико више пута унесете погрешну PIN шифру, телефон приказује упозорење *PIN je blokiran* или *PIN šifra je blokirana* и од Вас захтева да унесете PUK шифру.

PUK шифре

PUK (Personal Unblocking Key – Лична шифра за деблокаду) шифра (8 цифара) је неопходна за измену блокиране PIN шифре. PUK2 шифра је потребна за промену блокиране PIN2 шифре.

Ако ове шифре нису испоручене уз SIM картицу, за њих се обратите свом локалном провајдеру сервиса.

Шифра забране позива

Шифра забране (позива) (4 цифре) је неопходна код коришћења опције *Servis zabrane poziva*. Видите Заштита на страници 81. Ову шифру можете добити од свог провајдера, добављача услуга.

Шифра новчаника

Шифра новчаника (4 до 10 цифара) Вам је потребна за приступ функцијама новчаника. Ако три пута заредом укуцате погрешну шифру новчаника, апликација Новчаник се блокира на пет минута. Са наредна три неисправна уноса, ово време се удвостручава. За даље информације погледајте део Новчаник на страници 102.

■ Сервис конфигурационих подешавања

Пре коришћења сервиса мултимедија порука, чет порука и праћења присутности, притисни-за-разговор (воки-токи), електронске поште, синхронизације, стримовања садржаја и претраживача, у свом телефону морате имати исправна конфигурациона подешавања. Ова подешавања можете да примите директно као конфигурациону поруку, коју затим сачувате у свој телефон. За детаљније информације о овој могућности, обратите се свом оператору мреже, провајдеру сервиса или најближем овлашћеном Nokia дилеру.

Када примите подешавања као конфигурациону поруку, а подешавања се не меморишу и активирају аутоматски, приказује се обавештење *Podeš. konfiguracije su primljena*.

Да сачувате примљена подешавања, притисните **Prikaži > Sačuvaj**. Ако телефон прикаже *Unesи PIN podešavanja*, унесите PIN шифру за

дата подешавања па притисните **OK**. Да добијете ову PIN шифру, обратите се провајдеру сервиса који је послао подешавања.

Ако раније нису сачувана ниједна подешавања, ова подешавања се меморишу и постављају за подразумевана (примарна) конфигурациона подешавања. У супротном, телефон пита *Da aktiviram sačuvana podešavanja konfiguracije?*.

Да одбаците примљена подешавања, изаберите **Prikaži > Odbaci**.

■ Nokia подршка на Интернету

Посетите <www.nokia.com/support> или локални Nokia веб сајт за најновије верзије овог упутства, додатне информације, материјале за преузимање и сервисе у вези овог Nokia производа.

1. Почните

■ Инсталирајте SIM картицу и батерију

Пре вађења батерије увек искључите апарат и ископчајте пуњач.

Држите све SIM картице ван дохвата деце. За расположивост и информације о начину коришћења сервиса SIM картице, обратите се продавцу своје SIM картице. То може бити провајдер сервиса, оператор телекомуникационе мреже или неки други субјекат.

Овај уређај је намењен за коришћење са напајањем из BL-5C батерије.

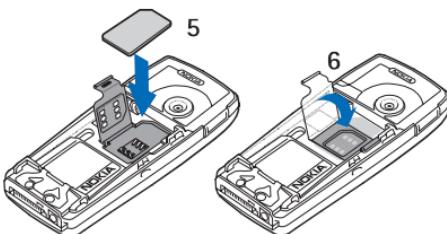
SIM картица и њени контакти се могу лако оштетити гребањем или савијањем, па зато будите пажљиви при манипулацији картицом, при њеном убацивању и вађењу.

1. Са задњом страном апаратра према себи, притисните дугме за ослобађање задње маске (1).
2. Погурајте задњу маску да бисте је скинули са телефона (2).
3. Да извадите батерију, подигните је као на слици (3).
4. Да ослободите држач SIM картице, нежно повуците блокаду држача картице и отворите га (4).

5. Убаците SIM картицу у држач SIM картице (5).

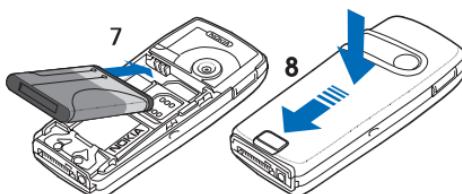
Проверите да је SIM картица уметнута правилно и да су златне контакти површине на картици окренуте ка доле.

6. Затворите држач SIM картице (6) и притисните га да се забрави.

7. Вратите батерију (7).

8. Уграјте задњу маску у њено лежиште (8).

■ Инсталирајте мултимедија картицу

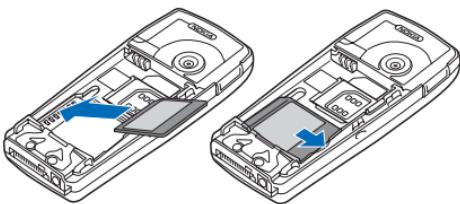
Са овим уређајем користите само компатибилне MultiMediaCard (MMC) картице. Друге меморијске картице, као што су Secure Digital (SD), не одговарају лежишту за MMC картице и нису компатибилне са овим апаратом. Употреба некомпатибилне меморијске картице може да оштети меморијску картицу и апарат, а подаци уписанi на некомпатибилну картицу могу да буду оштећени.

Мултимедија картицу можете да користите да проширите меморију за апликацију *Galerija*. Видите Галерија на страници 82.

Ваш телефонски апарат подржава MultiMediaCardc картице капацитета до 512 МБ.

1. Скините задњу маску апарат и батерију. Видите Инсталаријте SIM картицу и батерију на страници 15.

2. Убаците мултимедија картицу у држач картице. Проверите да је мултимедија картица уметнута правилно и да су златне контакт површине на картици окренуте ка доле.

3. Вратите батерију и задњу маску телефона. Видите кораке 7 и 8 у делу Инсталаријте SIM картицу и батерију на страници 15.

■ Напуните батерију

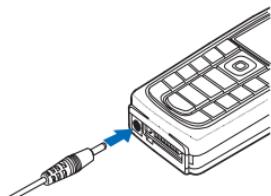

Упозорење: Користите искључиво батерије, пуњаче и проширења која је Nokia одобрила за овај дати модел. Употреба било којих других типова може поништити одобрење или гаранцију, а може бити и опасна.

Проверите број модела сваког пуњача пре његове употребе са овим уређајем. Овај уређај је намењен за употребу са напајањем из ACP-12.

Могућност набавке одобрених проширења проверите код свог дистрибутера.

1. Утакните проводник пуњача у утичницу на доњој страни телефонског апарате.
2. Укључите пуњач у зидну утичницу наизменичног напона.

Уколико је батерија потпуно празна, проћи ће неколико минута пре него што се на екрану појави индикатор пуњења и пре него што се може остварити било каква веза.

Време пуњења зависи од пуњача и батерије који се користе. На пример, пуњење батерије BL-5C пуњачем ACP-12, док је апарат у пасивном режиму рада, траје око 1 сат и 30 минута.

■ Укључивање и искључивање телефонског апарат

Упозорење: Не укључујте телефон ако је забрањена употреба бежичних телефона или ако њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

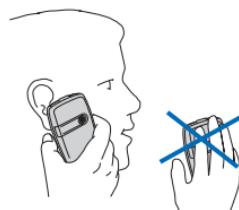
Притисните и држите главни прекидач.

Ако апарат затражи PIN шифру, унесите је (приказује се као ****), па изаберите **OK**.

■ Нормалан радни положај

Користите телефон само у његовом нормалном радном положају.

Ваш апарат поседује интерну антenu.

Напомена: Као и код сваког другог радио предајника, не додирујте непотребно антenu када је апарат укључен. Додирање антене утиче на квалитет везе и може да доведе до рада апарата на вишем енергетском нивоу него што би иначе било потребно. Избегавањем додирања зоне антене у току рада апаратап побољшава се ефикасност антене и трајање батерије.

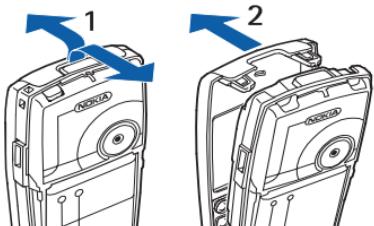
■ Замена маски

Напомена: Пре скидања маске увек искључите напајање и ископчајте пуњач и сваки други уређај. Избегавајте да додирујете електронске компоненте у току замене маски. Апарат увек одлажите и употребљавајте са постављеним маскама.

- Скините задњу маску апартата. Видите кораке 1 и 2 у делу Инсталаријте SIM картицу и батерију на страници 15.

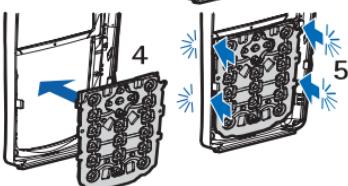
- Почињући од врха телефона, нежно одвојите предњу маску од телефона (1) и скините је (2).

- Да скинете уложак тастатуре са предње маске, благо га притисните (3).

- Поставите уложак тастатуре у нову предњу маску (4).

- Нежно убаците уложак тастатуре (5).

- Да замените предњу маску, благо је притисните на телефон, почињући са доње стране (6).

- Вратите задњу маску апартата. Видите корак 8 у делу Инсталаријте SIM картицу и батерију на страници 15.

2. Ваш телефонски апарат

■ Тастери и конектори

- Главни прекидач (1)
- Звучница (2)
- Јачина звука (3)

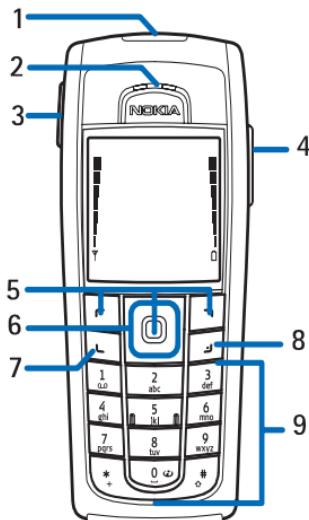
Гласније тастер за упућивање притисни-за-разговор (воки-токи) позива. Видите Упутите и примите притисни за разговор (воки-токи) позив на страници 93.

- Звучник (4)
- Леви селекциони тастер, централни селекциони тастер и десни селекциони тастер (5)

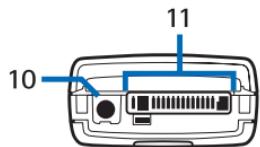
Функција ових тастера зависи од текста који се појављује изнад њих на екрану.

- Четворосмерни навигациони тастер (6)
Кретање горе, доле, лево и десно.
- Позови тастер (7) за бирање неког телефонског броја и за одговарање на долазни позив.
- Заврши тастер (8) да завршите активни позив и за **излазак из сваке функције**.
- Нумерички тастери (9) за унос бројева и карактера.

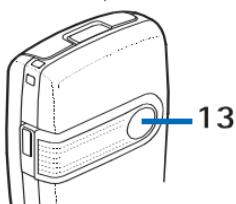
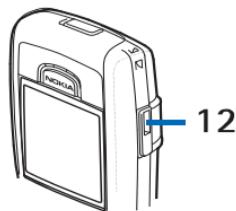
Тастери * и # (9) се користе за различите намене у различитим функцијама.

- Конектор пуњача (10)
- Pop-Port™ конектор се користи за прикључивање проширења, као што су слушалице, и кабла за пренос података (11).
- Инфрацрвени (ИЦ) порт (12)

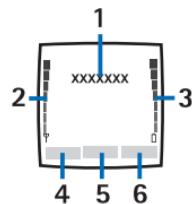
- Објектив камере на задњој масци телефона (13)

■ Пасивни режим рада

Када је телефонски апарат спреман за употребу а нисте унели ниједан карактер, апарат се налази у пасивном режиму рада.

- Приказује назив комуникационе мреже или лого оператора мреже што означава у којој се целуларној мрежи телефонски апарат користи (1).
- Приказује јачину сигнала целуларне мреже на Вашој тренутној локацији (2).
- Приказује ниво напуњености батерије (3).
- **Леви селекциони тастер** у пасивном режиму је **Favoriti** (4).

Да видите функције које се налазе у Вашој листи пречица, изберите **Favoriti**. Изаберите неку функцију да је активирате.

Да у листу пречица додате неку функцију, изберите **Opcije > Izaberi opcije**, дођите до жељене функције, па затим изберите **Označi**. Да неку функцију уклоните из листе, изберите **Ukloni**.

Да преуредите функције у својој листи личних пречица, изаберите **Opcije > Organizuj** као и жељену функцију, изaberite **Premes**, па затим изаберите где желите да је преместите.

- Централни селекциони тастер у пасивном режиму је **Meni** (5).
- Десни селекциони тастер у пасивном режиму може да буде **Imena** (6) за приступање листи контаката у менију **Kontakti**, неки операторов-специфични назив за приступање операторовом-веб сајту, или пречица неке функције коју сами изаберете. Видите **Desni selekcionii taster** у делу Личне пречице на страници 72.

Уштеда енергије

После одређеног временског периода некоришћења функција телефона, све графичке приказе на дисплеју телефона замењује дигитални сат. Да функцију уштеде енергије пославите на **Uključeno**, видите **Ušteda energije** у делу Екран на страници 71.

Индикатори

- ✉ Примили сте једну или више текстуалних или графичких порука.
- ✉ Примили сте једну или више мултимедија порука.
- ☎ Телефон је регистровао пропуштен позив.

или

Ваш телефон је повезан са сервисом за ћаскање, и статус присутности је "онлајн" (присутан) или "офлајн" (одсутан).

- 🌐 Примили сте једну или више чет порука и повезани сте на сервис ћаскања.
- 🔒 Тастатура је закључана.
- 🔕 Телефон не звони на долазни позив или текстуалну поруку када је за **Upozorenje na dolazni poziv** постављено

Isključeno, када није одабрана ниједна група позивача у подешавањима *Upozoravaj па* и када је за *Ton upozorenja poruke* постављено на *Isključeno*. Видите и део Звуци на страници 70.

- Сат са алармом постављен на *Uključi*.
- Тајмер је укључен.
- Штоперица ради у позадини.
- За (E)GPRS је одабрано *Stalna veza* и (E)GPRS сервис је на располагању.
- Успостављена је (E)GPRS веза.
- (E)GPRS веза је задржана (стављена на чекање); на пример, у случају долазног или одлазног позива у току (E)GPRS прикључне везе.
- Када се активира ИЦ (инфрацрвена) веза, индикатор светли стално.
- Активна је нека Bluetooth веза.
- Ако поседујете две телефонске линије, изабрана је друга линија.
- Сви долазни позиви су преусмерени на неки други број.
- Активиран је звучник, или је на телефон прикључено музичко постолje.
- Позиви су ограничени на затворену групу корисника.
- Одабран је временски ограничен начин рада.

, , или

Слушалице, хендсфри-, адаптер за слушни апарат (лупсет) или музичко постолje је прикључено на телефон.

или

Активна је или привремено обустављена притисни за разговор веза.

Пречице у пасивном режиму

- Да приступите листи бираних бројева, притисните тастер **позови** једном. Дођите до жељеног броја или имена и притисните тастер **позив** да позовете тај број.
- Да позовете своју говорну пошту (мрежни сервис) након што сте број говорне поште сачували у телефон, притисните и држите тастер **1**.
- Да се повежете на неки претраживачки сервис, притисните и држите тастер **0**.
- Да поставите функције навигационог тастера, видите *Navigacijski taster* у делу Личне пречице на страници 72.
- Да промените начин рада, отворите листу начина рада кратким притиском на **главни прекидач**. Дођите до жељеног начина рада и изаберите га.

■ Закључавање тастатуре (Блокада)

Да бисте спречили нехотично притискање тастера, изаберите **Мени**, па затим притисните тастер ***** у року од 3,5 секунде да закључате тастатуру.

Да тастатуру откључате, изаберите **Otključ.** па затим притисните тастер ***** у року од 1,5 секунде. Ако је **Zaštita tastature** подешена на **Ukljičena**, изаберите **Otključ.**, притисните *****, па затим укуцајте сигурносну шифру.

Да одговорите на позив док је тастатура закључана, притисните тастер **позови**. Када завршите или одбације позив, тастатура ће се аутоматски закључати.

За **Automatska zaštita tastature** и **Zaštita tastature**, видите део Телефон на страници 78.

И када је активирана заштита тастатуре, позивање званичног броја службе помоћи који је програмиран у апарату може бити могуће.

3. Функције позива

■ Упутите позив

1. Унесите телефонски број претплатника, укључујући и карактеристични (позивни) број подручја. Ако унесете погрешан карактер, да га обришете притисните **Obrisí**.
За међународне позиве, притисните тастер * два пута за међународни префикс (карактер + замењује позивни број за излаз у међународни саобраћај), затим укуцајте позивни број државе, позивни број подручја (по потреби, без почетне 0) и телефонски број претплатника.
2. Да позовете тај број, притисните тастер **позив**.
3. Да завршите позив или да прекинете покушај звања, притисните тастер **заврши**.

Упутите позив користећи контакте

За тражење имена/телефонских бројева меморисаних у оквиру **Kontakti**, видите Потражите неки контакт на страници 58.

Притисните тастер **позови** да тај број позовете.

Поновно бирање последњег бираног броја

У пасивном режиму притисните једном тастер **позови** да приступите листи телефонских бројева које сте у последње време позивали или покушали да позовете. Дођите до жељеног броја или имена и притисните тастер **позови** да позовете тај број.

Брзо бирање

Неки телефонски број можете да доделите једном од тастера за брзо бирање; тастери од **2** до **9**. Видите Брзо бирање на страници 65. Позовите број на један од наредних начина:

- Притисните жељени тастер за брзо бирање, па затим тастер **позови**.
- Ако је **Brzo biranje** постављено на **Uključeno**, притисните и држите жељени тастер за брзо бирање док позивање не започне. Видите Позовите на страници 77.

■ Одговорите на неки позив или га одбаците

Да одговорите на долазни позив, притисните тастер **позив**. Да завршите позив, притисните тастер **заврши**.

Да одбаците долазни позив, притисните тастер **заврши**.

Ако изаберете **Tišina**, само се искључује звоно. Тада позив можете или примити или одбити.

Савет: Уколико је функција *Preusmeri ako je zauzeto* активирана за преусмеравање долазних позива, на пример на Вашу говорну пошту, одбијање долазног позива ће исти и преусмерити. Видите Позовите на страници 77.

Ако су на телефон приклjuчене компатibilne слушалице са одговарајућим тастером, на позив можете одговарати и завршавати везу, притиском на тај тастер.

Позив на чекању

У току везе притисните тастер **позив** да одговорите на позив на чекању. Први позив се задржава, ставља на чекање. Да завршите активан позив, притисните тастер **заврши**.

Да активирате функцију *Poziv na čekanje* видите део Позовите на страници 77.

■ Опције у току позива

Многе опције које можете користити у току активног позива су мрежни сервиси. За расположивост, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса.

Изберите **Опције** у току активне везе за неке од следећих опција:

- *Isključi mikrofon* или *Uključi mikrofon*, *Završi poziv*, *Završi sve pozive*, *Kontakti*, *Meni*, *Zadrži* или *Preuzmi*, *Novi poziv*, *Snimi*, *Odgovori* и *Odbij*.
- *Konferencija*, да успоставите конференцијску везу која омогућује учешће до пет саговорника (мрежни сервис). У току позива, позовите новог учесника (*Novi poziv*). Први позив се задржава, ставља на чекање. Када добијете одговор на тај нови позив, да

укључите првог учесника у конференцијску везу, изберите *Konferencija*. Да обавите приватни разговор са неким од учесника, изберите *Privatan poziv*, па затим изберите жељеног учесника. Да се вратите у конференцијску везу, изберите *Dodaj u konferen...*.

- *Zaključaj tastaturu*, да активирате закључавање тастатуре.
- *Pošalji DTMF*, да пошаљете двотонске више-фреkvентне (DTMF) тонске секвенце као, на пример, лозинке или бројеве банковских рачуна. DTMF систем користе сви телефони са могућношћу тонског бирања. Унесите DTMF секвенцу или је потражите у *Kontakti*, па изберите *DTMF*. Карактер (инструкцију) за чекање "w" и за паузу "p" уносите вишеструким притиском на тастер *.
- *Zameni*, за прелазак са активног позива на позив на чекању и обратно (мрежни сервис).
- *Prebacij*, да повежете активни позив и позив на чекању, а да се Ви сами искључите из везе (мрежни сервис).
- *Zvučnik*, да свој телефонски апарат у току позива користите као звучник. Не држите телефон уз уво док га користите као звучник. Да бисте активирали или деактивирали звучник, изберите *Zvučnik* или *Telefon*, или изберите *Zvučnik*, односно *Norm..* Звучник се автоматски деактивира када прекинете позив или покушај позивања, или када на телефон прикључите хендсфри комплет или слушалице.

Ако сте на телефон прикључили компатibilни хендсфри комплет или слушалице, *Telefon* се у листи опција замењује са *Hendsfri* или *Slušalice*, а селекциони тастер *Norm.* са *Hendsf.*, односно са *Slušal..*

Звучник можете да користите са радијом или са музичким центром. Видите Основне функције радија на страници 89 и Музички плејер на страници 86.

Упозорење: Не држите апарат уз ухо када је активиран звучник пошто звук може бити прегласан.

4. Напишите текст

Текст можете уносити, на пример код писања порука, користећи традиционални или интуитивни начин уноса текста. Када користите традиционални начин уноса текста, притискајте нумерички тастер, тастери **1** до **9**, док се не појави жељени карактер. Код интуитивног начина уноса текста, свако слово уносите једним притиском на тастер.

Док пишете текст, у левом горњем делу екрана се приказује као ознака интуитивног начина уноса текста, или као ознака традиционалног начина уноса текста. **Abc**, **abc** или **ABC** се приказује поред индикатора уноса текста као ознака великих или малих слова. Да промените врсту слова (велика или мала), притисните тастер **#**. **123** означава нумерички режим, унос бројева. Да пређете из режима уноса слова на унос бројева, притисните и држите тастер **#**, па изаберите *Mod broja*.

■ Подешавања

Да поставите језик за унос текста, у току писања неког текста, изаберите *Opcije > Jezik za pisanje*.

У току писања текста, изаберите *Opcije > Podeš. predik. un..*

- Да укључите интуитивни начин уноса текста, изаберите *Prediktivan unos > Uključeno*.
Да се вратите на традиционални начин уноса текста, изаберите *Prediktivan unos > Isključeno*.
- Да изаберете тип интуитивног уноса текста, изаберите *Vrsta prediktivnog unosa > Normalan* или *Predlozi reči*. Ако изаберете *Normalan*, телефон покушава да предвиди реч на основу карактера које сте унели. Ако изаберете *Predlozi reči*, телефон покушава да предвиди и да доврши комплетну реч, и пре него што унесете све карактере.

Савет: Да брзо укључите или искључите интуитивни начин уноса текста у току писања, притисните два пута тастер #, или изаберите и држите [Opcije](#).

■ Интуитивни начин уноса текста

Интуитивни начин уноса текста Вам омогућава брзо писање коришћењем тастатуре телефона и уgraђеног речника.

- Писање текста започните користећи тастере **2 до 9**. Сваки тастер притисните само једном за једно слово. Телефон приказује * или слово ако и он има предлог за ту реч. Унешена слова су подвучена.

Ако сте изабрали *Predlozi reči* за тип интуитивног уноса текста, телефон започиње са интуитивним препознавањем речи коју пишете. Након што унесете пар слова, а ако низ тих унетих слова не чини неку реч, телефон покушава да наслuti комплетну реч. Само унешена слова су подвучена.

- Када завршите писање речи, и она је исправна, да то и потврдите додавањем размака, притисните тастер **0**.

Ако реч није исправна, притисните потребан број пута тастер *, или изаберите [Opcije > Predlozi](#). Када се појави жељена реч, изаберите [Ubaci](#).

Ако се иза речи прикаже знак?, реч коју намеравате да напишете се не налази у речнику. Да ту реч додате у речник, изаберите [Kucaj](#). Телефон приказује унета слова. Довршите реч користећи традиционални начин уноса текста, па изаберите [Sačuvaj](#).

За више упутства у вези писања текста, видите део Савети на страници 30.

■ Традиционални начин уноса текста

Притискајте неки нумерички тастер, **1 до 9**, потребан број пута све док се жељени карактер не појави. На нумеричком тастеру нису исписани сви карактери који су Вам на располагању на њему. Доступност карактера зависи од изабраног језика за писање текста. Видите Подешавања на страници 28.

Уколико се наредно слово налази на истом тастеру као претходно унето, сачекајте док се курсор не појави или притисните неки од **навигацијских** тастера, па унесите жељено слово.

Најчешћи знаци интерпункције као и посебни карактери се налазе на нумеричком тастеру **1**.

За више упутства у вези писања текста, видите део Савети на страници 30.

■ Савети

Наредне опције могу такође бити на располагању за унос текста:

- Да унесете размак, притисните тастер **0**.
- Да померите курсор десно, лево, горе или доле, померите курсор у одговарајућем правцу и смеру.
- Да унесете неку цифру док сте у режиму уноса слова, притисните и држите одговарајући нумерички тастер.
- Да обришете карактер лево од курсора, изаберите **Obrisí**. Да брже обришете карактере, изаберите и држите **Obrisí**.

Да у току писања поруке обришете све карактере одједном, изаберите **Opcije > Obriši tekst**.

- Да убаците неку реч када користите интуитивни начин уноса текста, изаберите **Opcije > Ubaci reč**. Напишите реч користећи традиционални начин уноса текста, па изаберите **Sačuvaj**. Реч се такође додаје и у речник.
- Да унесете специјални карактер, када користите традиционални начин уноса текста притисните тастер ***** или када користите интуитивни начин, притисните и држите тастер *****, или изаберите **Opcije > Ubaci simbol**. Дођите до неког карактера и изаберите **Ubaci**.
- Да бисте унели неки "смешак", када користите традиционални начин уноса текста притисните тастер ***** два пута, или када користите интуитивни начин, притисните и држите тастер ***** па поново притисните тастер *****, или изаберите **Opcije > Ubaci smešak**. Дођите до неког "смешка" и изаберите **Ubaci**.

Наредне опције су на располагању при писању текстуалне поруке:

- Да унесете неки број док сте у режиму уноса слова, изаберите **Opcije > Ubaci broj**. Унесите број телефона или га потражите у **Kontakti**, па изаберите **OK**.
- Да убаците неко име из **Kontakti**, изаберите **Opcije > Ubaci kontakt**. Да убаците телефонски број или текстуалну ставку која је придodata имену, изаберите **Opcije > Vidi detalje**.

5. Крећите се по менијима

Телефонски апарат Вам нуди широки дијапазон функција које су груписане у меније.

■ Приступите некој функцији менија

Претраживањем

1. Да приступите менију, изаберите **Meni**. Да промените начин приказа менија, изаберите **Opcije > Pregl. glavn. menija > Lista** или **Tabela**.
2. Користећи **навигационе** тастере претражујте мени, па изаберите, рецимо, **Podešavanja** тако што ћете изабрати **Izberi**.
3. Ако изабрани мени садржи подменије, изаберите онај који желите, на пример **Podešavanje poziva**.
4. Ако изабрани мени садржи даље подменије, поновите корак 3.
5. Изаберите параметар, вредност, по свом избору.
6. Да се вратите у претходни ниво менија, изаберите **Nazad**. Да изађете из менију, изаберите **Izadi**.

Користећи пречицу

Менији, подменији и опције (вредности) подешавања су нумерисани. Некима од њих можете да приступите и коришћењем њихове нумеричке пречице.

1. Да приступите менију, изаберите **Meni**.
2. Брзо, у року од две секунде, унесите нумеричку пречицу функције менија којој желите да приступите. Да приступите функцијама менија нивоа 1, унесите 0 и 1.
3. Да се вратите у претходни ниво менија, изаберите **Nazad**. Да изађете из менију, изаберите **Izadi**.

■ Списак функција менија¹

- **Poruke**

1. Kreirati poruku
2. Prijem
3. Slanje
4. Poslate poruke
5. Sačuvane poruke
6. Časkanje
7. E-mail
8. Govorne poruke
9. Info poruke
10. Servisne komande
11. Brisati poruke
12. Podešavanja poruka

- **Kontakti**

1. Imena
2. Moja prisutnost
3. Preplaćena imena
4. Podešavanja
5. Grupe
6. Govorni nadimci
7. Brza biranja
8. Info brojevi²
9. Brojevi servisa²
10. Moji brojevi³

11. Obriši sve kontakte

- **Liste poziva**

1. Propušteni pozivi
2. Primljeni pozivi
3. Pozivani brojevi
4. Obrisati liste zadnjih poziva
5. Trajanje poziva
6. Merač GPRS podataka
7. Merač trajanja GPRS veze
8. Brojač poruka
9. Pozicioniranje

- **Podešavanja**

1. Načini rada
2. Teme
3. Tonovi
4. Ekran
5. Vreme i datum
6. Lične prečice
7. Povezivanje
8. Zvati
9. Telefon
10. Dodatna oprema⁴
11. Konfiguracija
12. Zaštita

-
1. Редослед и називи менија могу бити различити у зависности од провајдера сервиса.
 2. Приказује се само ако то подржава SIM картица. За расположивост, распитајте се код свог оператора мреже или провајдера сервиса.
 3. Приказује се само ако су бројеви додељени Вашој SIM картици. За расположивост се обратите свом оператору комуникационе мреже или провајдеру сервиса.
 4. Овај се мени приказује једино ако је на телефон прикључено, или раније било прикључено неко компатибилно проширење које је на располагању за овај апарат.

- 13. Vratiti fabrička podešavanja
 - **Мени оператора¹**
 - **Galerija**
 - 1. Memorijска kartica²
 - 2. Fotografije
 - 3. Video snimci
 - 4. Muzički fajlovi
 - 5. Teme
 - 6. Grafike
 - 7. Melodije
 - 8. Audio snimci
 - **Mediji**
 - 1. Kamera
 - 2. Media plejer
 - 3. Muzički plejer
 - 4. Radio
 - 5. Diktafon
 - 6. Ekvilajzer
 - **Pritisni za razg.**
 - 1. Prijaviti se na PZR
/Odjaviti se sa PZR
 - 2. Lista povratnih poziva
 - 3. Lista grupa
 - 4. Lista kontakata
 - 5. Dodati grupu
-
- 6. Podešavanja PZR
 - 7. Podešavanja konfiguracije
 - 8. Web
 - **Rokovnik**
 - 1. Alarm
 - 2. Kalendar
 - 3. Lista obaveza
 - 4. Napomene
 - 5. Novčanik
 - 6. Sinhronizacija
 - **Aplikacije**
 - 1. Igre
 - 2. Kolekcija
 - 3. Dodaci
 - **Web**
 - 1. Početna
 - 2. Adrese
 - 3. Linkovi za preuzimanje
 - 4. Zadnja web adresa
 - 5. Servisni prijem
 - 6. Podešavanja
 - 7. Ići na adresu
 - 8. Obrisati cache memoriju
 - **SIM servisi³**
 -

1. Ако се овај мени не приказује, сходно томе се мењају и бројеви менија који следе. Име зависи од оператора мреже.
2. Овај мени се не приказује ако мултимедија картица није убачена. Бројеви менија који следе ће се сходно томе мењати. Име зависи од меморијске картице.
3. Приказује се једино ако га Ваша SIM картица подржава. Назив и садржај је различит и зависи од SIM картице.

6. Функције менија

■ Поруке

Имате могућност читања, писања, слања и меморисања текстуалних, мултимедија и имејл порука. Све поруке су организоване по фолдерима.

 Напомена: Када шаљете поруке, Ваш уређај може да прикаже обавештење "*Poruka je poslata*". То значи да је апарат послao поруку на број центра за слање порука који је у њему програмиран. То не значи да је порука примљена на жељеној пријемној страни. За више детаља у вези SMS сервиса, обратите се свом провајдеру.

 Важно: Будите обазриви када отварате поруке. Поруке могу да садрже злонамеран софтвер или да на неки други начин буду штетне за Ваш уређај или за РС рачунар.

Поруке могу да примају и приказују једино уређаји који поседују компатибилне функције. Изглед поруке може да буде различит у зависности од пријемног уређаја.

Текстуалне поруке (SMS)

Користећи сервис текстуалних порука (SMS) можете да шаљете и примате вишеделне поруке које се састоје од неколико стандардних текстуалних порука (мрежни сервис) које могу да садрже слике.

Пре него што будете могли да шаљете текстуалне, графичке или имејл поруке, потребно је да упишете број свог центра за размену порука. Видите Подешавање порука на страници 54.

Да проверите доступност SMS имејл сервиса као и да се претплатите на исти, обратите се свом провајдеру сервиса. Да сачувате неку имејл адресу у *Kontakti* видите Меморишите више бројева, текстуалних ставки или слику на страници 58.

Ваш уређај подржава слање текстуалних порука преко ограничења броја карактера за једну поруку. Дуже поруке ће бити послате као низ од две или више порука. Ваш провајдер сервиса може их тако и наплаћивати.

Карактери који садрже акценте или друге дијакритичке знаке, као и

карактери неких језика као што је кинески, заузимају више меморије и тако ограничавају број карактера који се може послати у склопу једне поруке.

У врху екрана се види индикатор дужине поруке који одбројава уназад од 160. На пример, 10/2 значи да је преостало још 10 карактера да би се текст послao у две поруке.

Напишите и пошаљите SMS поруку

1. Изаберите *Meni* > *Poruke* > *Kreirati poruku* > *Tekstualna poruka*.
2. Напишите поруку. Видите Напишите текст на страници 28.

У поруку можете да убаците текстуални шаблон или неку слику. Видите Шаблони на страници 37. Свака графичка порука се састоји од неколико текстуалних порука. Слање једне графичке или вишеделне поруке може да буде скупље од слања једне текстуалне поруке.

3. Да поруку пошаљете, изаберите *Pošalji*, или притисните тастер **позови**.
4. Унесите број телефона примаоца. Да телефонски број преузмете из *Kontakti*, изаберите *Traži* > жељени контакт > **OK**.

Опције слања

Пошто напишете поруку, изаберите *Opcije* > *Opcije slanja*, па затим једну од наредних опција:

- *Pošalji na više*, да поруку пошаљете на више одредишта. Порука се шаље сваком примаоцу засебно, што може коштати више од слања само једне поруке.
- *Pošalji kao e-mail*, да поруку пошаљете као SMS имејл. Унесите е-майл адресу примаоца, или је потражите у *Kontakti*, па изаберите **OK**.
- *Način slanja*, да поруку пошаљете користећи неки претходно дефинисани начин, (скуп подешавања) слања, па изаберите неки начин слања поруке.

За дефинисање начина слања порука, видите Подешавања текстуалних порука и SMS имејл порука на страници 54.

Прочитајте и одговорите на SMS поруку или SMS имејл

се приказује када примите неку поруку или имејл преко SMS сервиса. Блинкање иконице означава да је меморија за поруке испуњена. Пре него што будете могли да примате нове поруке, морате изbrisati неке старе у фолдеру *Prijem*.

1. Да видите нову поруку, изберите *Prikaži*, или да то оставите за касније, изберите *Izadi*.

Када касније будете желели да поруку прочитате, изберите *Meni > Poruke > Prijem*. Ако је примљено више од једне поруке, изберите ону коју желите да прочитате. означава непрочитану поруку.

2. У току читања поруке, изберите *Opcije*. Можете изабрати да поруку обришете, да је проследите, да је измените као текстуалну поруку или као SMS имејл поруку, да је преместите у неки други фолдер или да из ње узмете неке детаље. Такође можете да текст на почетку поруке копирате у календар свог телефонског апарату као подсетници. Док читате неку графичку поруку, слику која се у њој налази можете да сачувате у фолдер *Šabloni*.
3. Да на поруку одговорите, изберите *Odgov.* > *Tekstualna poruka* или *Multimed. poruka*.
Када одговарате на имејл поруку, прво потврдите или измените имејл адресу и предмет, па тек онда напишите свој одговор.
4. Да поруку пошаљете на број телефона који је приказан, изберите *Pošalji > OK*.

Шаблони

Ваш телефон нуди текстуалне и графичке шаблоне .

1. Да приступите листи шаблона, изберите *Meni > Poruke > Sačuvane poruke > Tekstualne poruke > Šabloni*.
2. Да креирате неку поруку користећи текстуални () или графички () шаблон, изберите га, па затим изберите *Opcije > Izmeniti* или *Izmeniti tekst*.
3. Довршите поруку.

Да убаците неки текстуални шаблон у поруку или SMS имејл који пишете или на који одговарате, изаберите [Опције > Користити шаблон](#), па затим и жељени шаблон.

Да убаците неку слику у текстуалну поруку коју пишете или на коју одговарате, изаберите [Опције > Убаци слику](#), дођите до неке слике, па изаберите [Види > Убаци](#). Иконица у заглављу поруке означава да је приодата нека слика. Број карактера који можете унети у неку поруку зависи од величине саме слике.

Да погледате текст и слику заједно, изаберите [Опције > Пregled](#).

Мултимедија поруке

Изглед мултимедија поруке може да буде различит у зависности од пријемног апарата.

За расположивост мрежног сервиса размене мултимедија порука као и за претплату, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса. Видите Подешавања мултимедија порука на страници 55.

Мултимедија порука може да садржи текст, звук, слику, напомену календара, визиткарту или видео снимак. Ако је порука предугачка, телефон можда неће моћи да је прими. Неке мреже дозвољавају текстуалне поруке у којима се налази нека Интернет адреса на којој можете да видите ту мултимедија поруку.

Телефон можда не подржава све варијанте тих формата датотека.

Мултимедија поруке не можете да примате у току позива, играња, коришћења друге Java апликације, нити у току активне сесије претраживања када се као преносни пут користи GSM подаци. Како испорука мултимедија порука може да затаји из бројних разлога, за важне комуникације се не ослањајте искључиво на њих.

Бежична комуникационија мрежа може да ограничава величину мултимедија порука. Уколико убачена слика прелази то ограничење, уређај ће је евентуално смањити како би могла бити послата путем сервиса мултимедија порука.

Напишите и пошаљте мултимедија поруку

1. Изаберите [Meni > Poruke > Kreirati poruku > Multimed. poruka.](#)

2. Напишите поруку. Видите Напишите текст на страници 28.

- Да у поруку убаците неку датотеку, изаберите [Opcije > Ubaci](#) па затим одаберите неку опцију која је на располагању.

Ако изаберете [Slika, Audio snimak](#) или [Video snimak](#), приказаће се листа расположивих фолдера у [Galerija](#). Отворите неки фолдер, дођите до жељене датотеке, изаберите [Opcije > Ubaci](#). Датотека је приложена када се име датотеке приказује у поруци.

Ако изаберете [Novi audio snimak](#), отвара се [Diktafon](#) и можете да започнете снимање. Када завршите снимање, снимак се додаје поруци.

- Да у поруку убаците визиткарту или напомену из календара, изаберите [Opcije > Ubaci > Vizitkarta](#) или [Napomena](#).
- Ваш телефонски апарат подржава мултимедија поруке које се састоје од неколико страница (слайдова). Сваки слайд може да садржи текст, једну слику, једну напомену календара, једну визиткарту или један аудио снимак. Да у поруку убаците неки слайд, изаберите [Opcije > Ubaci > Slajd](#).

Да отворите жељени слайд када порука садржи неколико слайдова, изаберите [Opcije > Prethodni slajd, Sledeci slajd](#) или [Lista slajdova](#).

Да подесите ритам приказивања слайдова, изаберите [Opcije > Tempiranje slajdova](#). Да текстуалну компоненту преместите на почетак или на крај поруке, изаберите [Opcije > Tekst na vrhu](#) или [Tekst na dnu](#).

3. Да бисте погледали поруку пре слања, изаберите [Opcije > Pregled](#).

4. Да поруку пошаљете, изаберите [Pošalji](#) или притисните тастер [позови](#), па изаберите [Broj telefona](#).

Да поруку пошаљете на неку имејл адресу, или да је пошаљете већем броју прималаца, изаберите [E-mail adresa](#) или [Mnogo](#).

- Унесите телефонски број примаоца или имејл адресу, или их потражите у *Kontakti*. Изаберите **OK** и порука се премешта у фолдер *Slanje* да буде послата.

За слање мултимедија поруке је потребно дуже време него за слање текстуалне поруке. Док се мултимедија порука шаље, приказује се анимирана иконица а Ви можете да користите друге функције апарате. Ако дође до прекида у току слања поруке, телефон ће неколико пута поновити покушај слања. Ако и ти покушаји не успеју, порука остаје у фолдеру *Slanje*. Касније можете поново покушати слање.

Ако је изабрано *Sačuvaj poslate poruke > Da*, послата порука се меморише у фолдер *Poslato*. Видите Подешавања мултимедија порука на страници 55. Када је порука послата, то не значи да је она и примљена на одредишту.

Институт заштите ауторских права може да спречава копирање, модификовање, пренос или прослеђивање неких слика, тонова и мелодија звона и другог садржаја.

Прочитајте и одговорите на мултимедија поруку

Важно: Будите обазриви када отварате поруке. Поруке могу да садрже злонамеран софтвер или да на неки други начин буду штетне за Ваш уређај или за РС рачунар.

Поруке могу да примају и приказују једино уређаји који поседују компатibilне функције. Изглед поруке може да буде различит у зависности од пријемног уређаја.

Подразумевани избор, подешавање, за сервис мултимедија порука је најчешће "укључен".

Док телефон прима мултимедија поруку, приказује се анимирана иконица . Пошто се заврши пријем поруке, приказује се иконица као и текст: *Primljena je multimedijalna poruka*.

Блинкање иконице означава да је меморија за мултимедија поруке испуњена. Видите Меморија за мултимедија поруке пуне на страници 41.

- Да прочитате примљену мултимедија поруку, изаберите **Prikaži**, или да то оставите за касније, изаберите **Izadi**.

Када касније будете желели да поруку прочитате, изаберите **Meni > Poruke > Prijem**. У листи порука, означава непрочитану поруку. Дођите до поруке коју желите да видите, и изаберите је.

- Функција централног селекционог тастера се мења зависно од приказаног прилога поруке.

Да видите целу поруку када она садржи неку презентацију, изаберите **Kreni**.

У супротном, изаберите **Kreni** да чујете аудио снимак или да видите видео снимак који је приложен уз поруку. Да зумирате слику, изаберите **Uvećaj**. Да видите неку визиткарту, напомену календара или да отворите неки објекат у склопу теме, изаберите **Otvori**. Да отворите линк за стримовање садржаја, изаберите **Učitaj**.

- Да на поруку одговорите, изаберите **Opcije > Odgovori > Tekstualna poruka** или **Multimed. poruka**. Напишите одговор, па изaberite **Pošalji**.
- Изберите **Opcije** да отворите и да сачувате датотеку која је у прилогу, да видите детаље или да поруку обришете или проследите.

Меморија за мултимедија поруке пунा

Када Вас чека нова мултимедија порука, а меморија за поруке је пуна, блинка иконица и приказује се текст **MMS memorija je puna. Vidi poruku koja čeka..** Да поруку која чека видите, изаберите **Prikaži**. Да поруку сачувате, изаберите **Sačuvaj** и обришите старе поруке тако што ћете прво одабрати фолдер па затим и стару поруку коју желите да обришете.

Да поруку која чека одбаците, изаберите **Izadi > Da**. Ако изаберете **Ne**, поруку ћете моћи да видите.

Фолдери

Примљене текстуалне и мултимедија поруке телефон чува у фолдеру **Prijem**.

Мултимедија поруке које нису послате се премештају у фолдер *Slanje*.

Ако сте изабрали *Podešavanja poruka* > *Tekstualne poruke* > *Sačuvaj poslate poruke* > *Da* за текстуалне поруке, односно *Podešavanja poruka* > *Multimedij. poruke* > *Sačuvaj poslate poruke* > *Da* за мултимедија поруке, послате поруке се меморишу у фолдер *Poslate poruke*.

Ако је постављено *Podešavanja poruka* > *Sačuvaj poslate poruke* > *Da* за текстуалне поруке, а *Podešavanja poruka* > *Sačuvaj poslate poruke* > *Da* за мултимедија поруке, послате поруке ће се чувати у фолдеру *Poslate poruke*.

Да поруку коју тренутно пишете и желите да је пошаљете неком другом приликом сачувавате у фолдер *Sačuvane poruke*, изаберите *Opcije* > *Sačuvaj poruku* > *Sačuv. tekst. poruke*. За мултимедија поруке, изаберите опцију *Sačuvaj poruku*. означава поруке које нису послате.

Да бисте своје поруке организовали, неке од њих можете пребацити у фолдер *Moji folderi* или можете додати нове фолдере за своје поруке. Изаберите *Poruke* > *Sačuvane poruke* > *Tekstualne poruke* > *Moji folderi*.

Да додате неки фолдер, изаберите *Opcije* > *Dodaj folder*. Ако претходно нисте сачували ниједан фолдер, изаберите *Dodaj*.

Да неки фолдер обришете или преименујете, дођите до жељеног фолдера па изаберите *Opcije* > *Obrisí folder* или *Promeni naziv*.

Ћаскање

Ћаскање (мрежни сервис) је начин слања кратких, једноставних текстуалних порука корисницима који су онлајн (тј., приклучени на сервис) и то преко TCP-IP протокола. Ваша листа контаката Вам приказује када су контакти у њој "онлајн", тј., на мрежи и доступни за ћаскање. Посто напишете и пошаљете своју поруку, она остаје на екрану. Порука одговора се појављује испод Ваше изврнре поруке.

Пре него што ћете могли да користите функцију ћаскања, морате се претплатити на ту услугу. Да проверите расположивост услуге и цене, као и да се на исту претплатите, обратите се свом оператору комуникационе мреже или провајдеру сервиса, од којих ћете такође добити и свој единствени идентификатор (ID), лозинку и подешавања ћаскања.

За постављање неопходних подешавања сервиса ћаскање, видите [Podešavanja veze](#) у делу Приступ менију ћаскања на страници 44.

Иконице и текстови могу да буду различити, зависно од датог сервиса ћаскања.

Када сте повезани на сервис ћаскања можете користити остале функције свог телефонског апаратса, док сесија ћаскања остаје активна у позадини. Зависно од мреже, активна сесија ћаскања може брже да празни батерију телефона, па ће можда бити потребно да на телефон прикључите пуњач.

Основни кораци у ћаскању

- За улазак у мени Ћаскање (офлајн, тј. без повезивања на сервис), видите Приступ менију ћаскања на страници 44.
- За повезивање на сервис ћаскања (онлајн), видите Повежите се и раскините везу са сервисом ћаскања на страници 45.
- За започињање ћаскања са неким контактом, видите [Kont. za časjanje](#) у делу Започните неку сесију ћаскања на страници 45.

Да направите сопствену листу чет контаката (контаката за ћаскање), видите Контакти за ћаскање на страници 48.

- Да се прикључите јавном, отвореном ћаскању, видите [Grupe](#) у делу Започните неку сесију ћаскања на страници 45.

Да се прикључите некој чет групи (групи за ћаскање) преко позивне поруке, видите Прихватите или одбијте позив за ћаскање на страници 46.

Да креирате сопствене чет групе, или да се прикључите некој отвореној, јавној групи, или да је обришете, видите Групе на страници 49.

- Да измените своје податке, видите Измените свој статус доступности на страници 48.
- Да претражујете кориснике, учењнике, као и саме групе, видите *Traži* у делу Започните неку сесију ћаскања на страници 45.
- Да прочитате поруку неке нове сесије ћаскања, видите Прочитајте примљену чет поруку на страници 47.
- Да напишете и пошаљете поруку у току активне сесије ћаскања, видите Узмите учешће у некој конверзацији ћаскања на страници 47.
- Да погледате, преименујете или обришете сачуване чет разговоре, конверзације, изаберите *Sačuvane konverz.* из менија *Časkanje*.
- Да блокирате или да одблокирате контакте, видите Блокирајте и одблокирајте поруке на страници 48.
- Да раскинете везу са сервисом ћаскања, видите Повежите се и раскинете везу са сервисом ћаскања на страници 45.

Приступ менију ћаскања

Да приступите менију *Časkanje* док сте оффлайн, изаберите *Meni > Poruke > Časkanje*. Ако је на располагању више скупова подешавања сервиса ћаскања, изаберите онaj који желите. Ако је дефинисан само један скуп, он ће бити аутоматски изабран.

- Да се повежете на чет сервис, сервис ћаскања, изаберите *Prijava*. Телефонски апарат можете да подесите тако да се аутоматски повезује на сервис ћаскања чим уђете у мени *Časkanje*. Видите Повежите се и раскинете везу са сервисом ћаскања на страници 45.
- Да видите, обришете или преименујете конверзације које сте сачували у току сесије ћаскања, изаберите *Sačuvane konverz.*.
- Да видите подешавања неопходна за сервис ћаскања и праћења присуности, изаберите *Podešavanja veze*. Ова подешавања можете да примите и као конфигурациону поруку. Видите Сервис конфигурационих подешавања на страници 13. За ручно уношење подешавања, видите Конфигурација на страници 80.

Да изаберете конфигурациона подешавања која подржавају сервис ћаскања, изберите *Konfiguracija > Uobičajeno, Lična konfiguracija*, или неког провајдера сервиса.

Да изаберете неки налог на сервис ћаскања који сте добили од провајдера сервиса, изберите *Račun*.

Да унесете свој ID (идентификатор) корисника који сте добили од провајдера сервиса, изберите *ID korisnika*.

Да унесете лозинку коју сте добили од провајдера сервиса, изберите *Lozinka*.

Повежите се и раскините везу са сервисом ћаскања

Да се повежете на сервис ћаскања, приступите менију *Časkanje*, по потреби изберите жељени сервис ћаскања, па изберите *Prijava*.

Пошто се телефонски апарат успешно повеже са сервисом, приказаће се *Prijavljeno*.

 Савет: Да телефонски апарат подесите тако да се автоматски повезује на сервис ћаскања када га укључите, изберите *Meni > Poruke > Časkanje*, повежите се на сервис ћаскања, па изберите *Moja podešavanja > Automatska prijava > Pri pokret. telefona*.

Да раскинете везу са сервисом ћаскања, изберите *Odjava*.

Започните неку сесију ћаскања

Отворите мени *Časkanje* и повежите се на сервис ћаскања.

Конверзацију, сесију ћаскања, можете да започнете на више начина:

- Изберите *Konverzacije*. Приказује се листа нових и прочитаних сесија или позивница на ћаскање у току активне конверзације, сесије. Дођите до неке поруке или позивнице, па изберите *Otvori*.

 означава нове, а означава прочитане чет поруке.

 означава нове, а означава прочитане групне поруке.

 означава позивнице.

Иконице и текстови могу да буду различити, зависно од датог сервиса ћаскања.

- Изаберите *Kont. za časkanje*. Приказују се контакти које сте додали у листу. Дођите до контакта са којим желите да ћаскате и изаберите *Čask.*, или ако је у листи приказан неки нови контакт, изаберите *Otvori*.
 означава контакт који је онлајн, а контакт који је офлајн из меморије за контакте телефонског апаратца.
 означава контакт који је блокиран. Видите Блокирајте и одблокирајте поруке на страници 48.
 означава да сте примили нову поруку од неког контакта. Контакте можете да додајете у листу. Видите Контакти за ћаскање на страници 48.
- Изаберите *Grupe > Javne grupe* (пригушено је ако комуникациониа мрежа не подржава групе). Приказује се листа маркера (адреса) јавних група које Вам је ставио на располагање оператор мреже или провајдер сервиса. Да започнете конверзацију, дођите до неке групе и изаберите *Priklij. se*. Унесите своје "екранско" име које желите да користите као надимак у конверзацији, ћаскању. Пошто се успешно прикључите групној конверзацији, можете да започенте са учествовањем у њој. Можете да креирате и приватне групе. Видите Групе на страници 49.
- Изаберите *Traži > Korisnike* или *Grupe* да потражите друге кориснике ћаскања или јавне групе на мрежи према телефонском броју, "екранском имениу", имејл адреси или имениу. Ако изаберете *Grupe*, неку групу можете да тражите по неком члану групе, по имени групе, теми или идентификатору (ID). Да започнете конверзацију, пошто сте пронашли корисника или групу коју желите, изаберите *Opcije > Časkanje* или *Pridruži se grupi*.
- Започните конверзацију из менија Контакти Видите Пrikажите претплаћена имена на страници 64.

Прихватите или одбијте позив за ћаскање

У пасивном режиму, када сте повезани на сервис ћаскања и примите нови позив за ћаскање, приказује се обавештење *Primljen*

је novi poziv. Да га прочитате, изаберите **Čitaj**. Ако је примљено више позивница, дођите до неке, па изаберите **Otvori**.

Да се прикључите приватној групној конверзацији, притисните **Prihvati**. Унесите своје "екранско" име које желите да користите као надимак у конверзацији, ћаскању.

Да позив одбаците или да га обришете, притисните **Opcije > Odbiti**, односно **Obriši**. Можете да напишете и образложење за одбијање позива.

Прочитајте примљену чет поруку

У пасивном режиму, када сте повезани на сервис ћаскања и примите нову чет поруку која не припада активној конверзацији, приказује се обавештење *Nova poruka časkanja*. Да је прочитате, изаберите **Čitaj**.

Ако је примљено више порука, приказује се *Novih poruka časkanja*: и број порука. Изаберите **Čitaj**, дођите до жељене поруке па изаберите **Otvori**.

Нове поруке које се приме у току активне конверзације се чувају у **Časkanje > Konverzacije**. Када примите поруку од некога ко се не налази у **Kont. za časkanje**, приказује се ID (идентификатор) пошиљаоца. Ако се пошиљалац налази у меморији телефонског апарате и телефон га препозна, приказује се име те особе. Да сачувате неки нови контакт који се не налази у меморији телефонског апарате, изаберите **Opcije > Sačuvaj kontakt**.

Узмите учешће у некој конверзацији ћаскања

Придружите се некој постојећој конверзацији или започните конверзацију тако што ћете изабрати **Piši** или започните писање.

Савет: Када примите нову поруку у току конверзације од особе која не учествује у тој конверзацији, приказује се а телефон се оглашава алармом.

Напишите своју поруку, па затим да је пошаљете изаберите **Pošalji**, или притисните тастер **позови**. Порука остаје на екрану, а одговор се приказује испод ње. Ако изаберете **Opcije**, биће Вам на располагању

неке од следећих опција: *Vidi konverzaciju*, *Sačuvaj kontakt*, *Članovi grupe*, *Blokiraj kontakt*, *Zatvori konverziju*.

Измените свој статус доступности

1. Отворите мени *Ćaskanje* и повежите се на сервис ћаскања.
2. Да видите и измените сопствену доступност или своје "екранско" име, изаберите *Moja podešavanja*.
3. Да омогућите да Вас сви остали корисници ћаскања виде као доступног, изаберите *Dostupnost* > *Dostupan za sve*.

Да омогућите да Вас као доступног виде само они који се налазе у Вашој листи чет контаката (контаката за ћаскање), изаберите *Dostupnost* > *Dostup. za kontakte*.

Да се приказујете као офлајн, изаберите *Dostupnost* > *Naizgled nedostup..*

Док сте повезани на сервис ћаскања, иконица означава да сте "онлајн", а да Ва дуги не виде (да нисте "видљиви").

Контакти за ћаскање

Контакте можете да додајете у листу контаката за ћаскање.

1. Повежите се на сервис ћаскања и изаберите *Kont. za časkanje*.
2. Да додате неки контакт у листу, изаберите *Opcije* > *Dodaj kontakt* или, ако нисте додали ниједан контакт, притисните *Dodaj*.
Изаберите *Unesi ID ručno*, *Traženje sa servera*, *Kopir. sa servera* или *Pomoću br. mobiln..* Када се контакт успешно дода, телефонски апарат то потврђује.
3. Дођите до неког контакта и да бисте започели конверзацију, изаберите *Ćask.*, или изаберите *Opcije* > *Info kontakta*, *Blokiraj kontakt* (или *Deblokiraj kontakte*), *Dodaj kontakt*, *Ukloni kontakt*, *Izmeniti listu*, *Kopiranje na server* или *Upozor. o dostupn..*

Блокирајте и одблокирајте поруке

Да блокирате поруке, повежите се на сервис ћаскања па изаберите *Konverzacije* > *Kont. za časkanje*, или се придржите некој постојећој конверзацији или започните конверзацију. Дођите до контакта чије

поруке желите да блокирате, изаберите [Опције > Blokiraj kontakt > OK.](#)

Да одблокирате поруке, повежите се на сервис ћаскања и изаберите [Lista blokiranih.](#) Дођите до контакта чије поруке желите да одблокирате и изаберите [Deblok..](#)

Поруке можете да одблокирате и из листе контаката.

Групе

За конверзације можете да креирате и сопствене приватне групе, или да користите јавне групе које нуди провајдер сервиса. Приватне групе постоје само у току конверзације, а групе се меморишу на серверу провајдера сервиса. Ако сервер на који сте пријављени не подржава групне сервисе, сви менији који се односе на групе ће бити пригушени.

Јавне групе

Јавне групе које одржава Ваш провајдер сервиса можете меморисати и као маркере (адресе). Повежите се на сервис за ћаскање, па изаберите [Grupe > Javne grupe.](#) Дођите до групе у којој желите да ћаскате и изаберите [Priklj. se.](#) Ако нисте у групи, укуцајте своје "екранско" име као свој надимак у групи. Да обришете неку групу из своје листе група, изаберите [Опције > Obriši grupu.](#)

Да потражите неку групу, изаберите [Grupe > Javne grupe > Traži grupe.](#) Неку групу можете да тражите по неком члану групе, по имени групе, теми или идентификатору (ID).

Креирајте приватну групу

Повежите се на сервис ћаскања и изаберите [Grupe > Kreiraj grupu.](#) Унесите име групе и "ектранско име" које желите да користите у њој. Маркирајте чланове приватне групе у листи контаката и напишите позивницу.

Имејл апликација

Имејл апликација користи (E)GPRS (мрежни сервис) да би Вам омогућила приступ Вашем имејл налогу путем телефона када се не налазите у канцеларији или у својој кући. Ова имејл апликација се

разликује од SMS е-маил функције телефонског апарату. Видите Опције слања на страници 36. Да бисте користили имејл функцију свог телефона, неопходан је компатибилан имејл систем.

Својим телефоном можете да пишете, читате и шаљете имејл поруке. Такође можете и да меморишујете и бришете имејл поруке на компатибилном РС рачунару. Ваш телефон подржава POP3 и IMAP4 имејл сервере.

Да бисте могли да шаљете и преузимате имејл поруке, електронску пошту, потребно је да урадите следеће:

- Прибавите нови имејл налог или користите свој постојећи налог. У вези свог имејл налога, обратите се свом провајдеру сервиса електронске поште.
- Имејл подешавања проверите са оператором комуникационе мреже или са провајдером имејл сервиса. Имејл конфигурациона подешавања можете да примите и као конфигурациону поруку. Видите Сервис конфигурационих подешавања на страници 13. Подешавања можете да унесете и ручно. Видите Конфигурација на страници 80.

Да активирате имејл подешавања, изаберите *Meni > Poruke > Podešavanja poruka > E-mail poruke*. Видите Имејл подешавања на страници 56.

Ова апликација не подржава тонске одзиве тастатуре.

Безбедна (штићена) веза са сервером

SSL (Secure socket layer - слој безбедних прикључака) побољшава безбедност везе са е-маил налогом (сервером).

Да активирате ову функцију, изаберите *Meni > Poruke > E-mail > Opcije > Dod. podešavanja > Bezbedna (SSL) > uključeno*.

Проверите да ли Ваш е-маил налог (сервер) подржава SSL опцију, као и да ли је постављен исправан број порта за слање и за преузимање е-маил порука.

Напишите и пошаљте имејл поруку

Своју имејл поруку можете написати пре повезивања са имејл сервисом, или се прво повезати на њега, па онда написати и послати имејл.

1. Изаберите **Meni > Poruke > E-mail > Napiši e-poštu.**
2. Унесите имејл адресу примаоца, па изаберите **OK.**

Можете изабрати и **Izmeni**, па унети имејл адресу. Да имејл адресу потражите у **Kontakti**, изаберите **Izmeni > Opcije > Nadji.**

3. Напишите предмет е-маил поруке, па изаберите **OK.**

Ако изаберете **Opcije**, моћи ћете да изаберете едитор порука, да додате новог примаоца поруке, примаоца копије поруке или скривеног примаоца копије поруке.

Да е-маил поруци приклучите и неки прилог, изаберите **Opcije > Priloži**, па затим и жељену датотеку из фолдера **Galerija.**

4. Напишите имејл поруку. Видите Напишите текст на страници 28. Укупан број карактера који можете унети приказује се у горњем десном делу екрана.
5. Да имејл поруку пошаљете одмах, изаберите **Pošalji > Pošalji odmah.**

Да имејл поруку сачувате у фолдер **Za slanje** за слање неком другом приликом, изаберите **Pošalji > Pošalji kasnije.**

Да касније можете да извршите измене или да наставите са писањем своје имејл поруке, изаберите **Opcije > Sačuvaj nacrt.** Имејл порука се меморише у **Ostali folderi > Nacrti.**

Када касније будете жељели да пошаљете имејл поруку, изаберите **Meni > Poruke > E-mail > Opcije > Pošalji odmah** или **Preuzmi i pošalji.**

Преузмите е-маил поруку са е-маил налога у телефон

1. Да приступите е-маил апликацији, изаберите **Meni > Poruke > E-mail.**
2. Да у свој телефон преузмете е-маил поруке које су послате на Ваш е-маил налог, изаберите **Preuzmi.**

Да преузмете нове е-маил поруке и да пошаљете е-маил поруке које су меморисане у фолдер *Za slanje*, изаберите **Opcije > Preuzmi i pošalji**.

Да прво у телефон преузмете само заглавља нових е-маил порука које су послате на Ваш е-маил налог, изаберите **Opcije > Proveri e-poštu**. Након тога, да преузмете комплетне е-маил поруке, маркирајте оне које желите да преузмете, па затим изаберите **Opcije > Preuzmi**.

3. Изаберите нову поруку у *Primljeno*. Да је погледате неком другом приликом, изаберите **Nazad**. означава непрочитану поруку.

Прочитајте и одговорите на е-маил поруку

Важно: Имејл поруке могу да садрже вирусе или да на неки други начин буду штетне за апарат или РС рачунар. Не отварајте прилоге порука ако нисте сигурни у поузданост пошиљаоца.

1. Изаберите **Meni > Poruke > E-mail > Primljeno**.
2. У току читања поруке, изаберите **Opcije** да прикажете опције које су на располагању, као што је, рецимо, да видите детаље изабране е-маил поруке, да је означите као непрочитану, да је обришете или проследите, да је преместите у неки други фолдер или да прилог поруке сачувате у фолдер *Galerija*.
3. Да одговорите на е-маил, изаберите **Odgov. > originalnim tekstom** или **praznim ekranom**. Да одговорите већем броју прималаца те поруке, изаберите **Opcije > Odgovori na sve**. Потврдите или измените е-маил адресу и предмет поруке, затим напишите свој одговор.
4. Да поруку пошаљете, изаберите **Pošalji > Pošalji odmah**.

Пријем и Остали фолдери

Ваш телефон чува е-маил поруке које сте преузели са свог е-маил налога у фолдеру *Primljeno*. *Ostali folderi* садржи наредне фолдере: *Nacrti* за чување недовршених е-маил порука, *Arhiva* за организовање и чување Ваших е-маил порука, *Za slanje* за чување е-маил порука које нису послате и *Poslato* за чување послатих е-маил порука.

Да организујете фолдере и е-маил поруке у нима, изберите **Опције > Upravljaј folderom.**

Обришите е-маил поруке

Изберите **Мени > Поруке > E-mail > Опције > Управљај folderom** па затим жељени фолдер. Маркирајте поруке које желите да обришете па затим, да их обришете, изберите **Опције > Izbrisи.**

Када обришете неку е-маил поруку у свом телефону, она се не брише и на е-маил серверу. Да подесите телефонски апарат да е-маил поруке брише и на е-маил серверу, изберите **Мени > Поруке > E-mail > Опције > Dod. podešavanja > Ostavi kop. na serv. > Izbris preuzete por..**

Говорне поруке

Говорна пошта је мрежни сервис и на њу се евентуално треба претплатити. За детаљније информације, као и за телефонски број своје говорне поште, обратите се свом провајдеру.

Да позовете своју говорну пошту, изберите **Мени > Поруке > Govorne poruke > Preslušaj gorovne poruke.** Да унесете, потражите или измените број своје говорне поште, изберите **Broj gorovne pošte.**

Ако то мрежа подржава, **QQ** означава нове говорне поруке.
Да позовете број своје говорне поште, изберите **Slušaj.**

Савет: Притиском и држањем тастера **1** позивате број своје говорне поште, ако је он меморисан.

Инфо поруке

Путем мрежног сервиса **Info poruke** можете да примате поруке о разним темама од свог провајдера сервиса. Да проверите расположивост, теме и одговарајуће индексне бројеве тема, обратите се свом провајдеру.

Сервисне команде

Изаберите **Meni > Poruke > Servisne komande**. Напишите и пошаљите свом провајдеру сервисни захтев (познат и као USSD команда, инструкција) као што је инструкција за активирање неког мрежног сервиса.

Обришите поруке

Да обришете све поруке у неком фолдеру, изаберите **Meni > Poruke > Brisati poruke** па затим и фолдер у којем желите да обришете поруке. Изаберите **Da**; ако се у фолдеру налазе непрочитане поруке, телефон ће Вас питати да ли желите да обришете и њих. Изаберите поново **Da**.

Подешавање порука

Подешавања текстуалних порука и SMS имејл порука

Подешавање порука се односи на слање, пријем и приказивање порука. Да промените подешавања:

1. Изаберите **Meni > Poruke > Podešavanja poruka > Tekstualne poruke**.
2. Изаберите **Način slanja**; ако Ваша SIM картица подржава више од једног скупа начина слања порука, изаберите онaj који желите да измените. Изаберите неко од следећих подешавања:
 - **Broj centra za poruke**, да сачувате телефонски број центра за размену порука који је потребан за слање текстуалних порука. Број центра ћете добити од свог провајдера сервиса.
 - **Poruke se šalju kao**, да изаберете тип поруке: **Tekst, E-mail, Pejdžer** или **Fax**.
 - **Trajnost poruke**, да одредите временски период за који ће мрежа покушавати да достави Ваше поруке.
 - **Broj uobičajenog primaoca**, да меморишете уобичајени (примарни) број за слање порука овог начина рада а када за тип поруке изаберете **Tekst**. Изаберите **E-mail server**, да

меморишете број имејл сервера, ако сте за тип поруке изабрали *E-mail*.

- *Izveštaji o dostavi*, да захтевате да Вам мрежа шаље извештаје о достави Ваших порука (мрежни сервис).
 - *Upotreba GPRS > Da*, да поставите GPRS као преферентни носач за SMS. Такође, изберите *GPRS veza > Stalna veza*. Видите (E)GPRS веза на страници 76.
 - *Odgovor preko istog centra*, да омогућите примаоцу Ваше поруке да Вам одговори користећи Ваш центар за поруке (мрежни сервис).
 - *Promeni naziv načina isporuke*, да промените назив одабраног начина спања, испоруке. Скупови начина испоруке се приказују само ако Ваша SIM картица подржава више од једног скупа. Уобичајени (примарни) скуп не можете преименовати.
3. *Sačuvaj poslate poruke > Da*, да подесите телефон тако да меморише послате текстуалне поруке у фолдер *Poslate poruke*.
 4. *Automatsko ponavljanje slanja > Uključeno*, да подесите телефонски апарат да автоматски понови спање поруке ако првобитни покушај спања не успе.

Подешавања мултимедија порука

Подешавање порука се односи на спање, пријем и приказивање мултимедија порука.

Конфигурациона подешавања размене мултимедија порука можете да примите и као конфигурациону поруку. Видите Сервис конфигурационих подешавања на страници 13. Подешавања можете да унесете и ручно. Видите Конфигурација на страници 80.

Да изберете подешавања мултимедија порука, изберите *Meni > Poruke > Podešavanja poruka > Multimedij. poruke*. Изберите неко од следећих подешавања:

- *Sačuvaj poslate poruke > Da*, да подесите телефон тако да меморише послате мултимедија поруке у фолдер *Poslato*.

- *Izveštaji o dostavi*, да захтевате да Вам мрежа шаље извештаје о достави Ваших порука (мрежни сервис).
- *Smanji sliku*, да дефинишете величину слике када се она убацује у мултимедија поруку.
- *Uobičajeno tempiranje slajdova*, да подесите уобичајени (основни) ритам слайдова у мултимедија порукама.
- *Dozvoli prijem multimedijalnih poruka*. Да се мултимедија поруке примају или да се блокирају, изаберите *Da*, односно *Ne*. Ако изаберете *U matičnoj mreži*, нећете моћи да примате мултимедија поруке када се налазите изван своје матичне мреже.
- *Dolazne multimedija poruke*. Да допустите аутоматски пријем мултимедија порука, пријем уз тражење Ваше сагласности или да спречите пријем, изаберите *Primaj*, *Ručno primiti*, односно *Odbiti*.
- *Podešavanja konfiguracije > Konfiguracija*. Приказују се само оне конфигурације које подржавају размену мултимедија порука. Изаберите неког провајдера сервиса, *Uobičajeno* или *Lična konfiguracija* за размену мултимедија порука.
Изаберите *Račun*, па затим изаберите неки налог на сервису размене мултимедија порука који се налази у активним конфигурационим подешавањима.
- *Dozvoli reklame*, да се рекламе примају или да се одбацују. Овај избор, подешавање, се не приказује ако је за *Dozvoli prijem multimedijalnih poruka* постављена опција *Ne*.

Имејл подешавања

Подешавања се односе на слање, пријем и приказивање имејл порука.

Конфигурациона подешавања имејл апликације можете да примите и као конфигурациону поруку. Видите Сервис конфигурационих подешавања на страници 13. Подешавања можете да унесете и ручно. Видите Конфигурација на страници 80.

Да активирате подешавања имејл апликације, изаберите **Meni > Poruke > Podešavanja poruka > E-mail poruke**. Изаберите неку од следећих опција:

- **Konfiguracija.** Изабери скуп који желите да активирате.
- **Račun.** Изаберите неки налог који сте добили од провајдера сервиса.
- **Moje ime.** Унесите своје име или неки надимак.
- **E-mail adresa.** Унесите своју е-майл адресу.
- **Uključi potpis.** Можете дефинисати "потпис", текст који ће се аутоматски додавати на крај имејл порука које пишете.
- **Odgovor na adresu.** Унесите имејл адресу на коју желите да Вам се шаљу одговори.
- **SMTP korisničko ime.** Унесите име које желите да користите за одлазну пошту.
- **SMTP lozinka.** Унесите лозинку коју желите да користите за одлазну пошту.
- **Prikaži prozor terminala.** Изаберите **Da**, да аутентификацију корисника за повезивања на интранет мреже спроводите ручно.
- **Vrsta servera za dolaznu poštu.** Изаберите **POP3** или **IMAP4**, зависно од типа система електронске поште који користите. Ако су подржана оба типа, изаберите **IMAP4**.
- **Podešavanja dolazne pošte**

Ако сте за тип сервера избрали **POP3**, приказују се следеће опције: **Primi e-mailove**, **POP3 korisničko ime**, **POP3 lozinka** и **Prikaži prozor terminala**.

Ако сте за тип сервера избрали **IMAP4**, приказују се следеће опције: **Primi e-mailove**, **Metoda primanja**, **IMAP4 korisničko ime**, **IMAP4 lozinka** и **Prikaži prozor terminala**.

Остале подешавања

Да изаберете остале подешавања порука, изаберите **Meni > Poruke > Podešavanja poruka > Ostala podešavanja**. Да промените величину слова за читање и писање порука, изаберите **Veličina**

fonta. Да подесите телефон да "смешке" састављене од стандардних карактера замењује графичким, изберите *Grafički smešci > Da*.

■ Контакти

Имена и телефонске бројеве (контакте) можете сачувати у меморију апарату и у меморију SIM картице.

У меморији телефона се могу чувати контакти са додатним подацима, као што су различити типови бројева и текстуалних ставки. За ограничени број контаката можете да сачувате и слику.

У меморији SIM картице се могу чувати имена са по једним телефонским бројем. Контакти у меморији SIM картице су означени иконицом

Потражите неки контакт

1. Изаберите *Meni > Kontakti > Imena*.
2. Прелиставајте листу контаката нагоре или надоле, или унесите у искачући прозор почетна слова имена које тражите.

Сачувајте имена и телефонске бројеве

Имена и бројеви ће се меморисати у активну меморију (у употреби). Да сачувате, меморишете, неко име и телефонски број, изаберите *Meni > Kontakti > Imena > Opcije > Dodaj novi kontakt*. Унесите име и број телефона.

Меморишите више бројева, текстуалних ставки или слику

У меморију за контакте телефонског апарату можете да сачувате различите типове телефонских бројева, као и текстуалних ставки за свако име.

Први број који се меморише аутоматски се поставља за примарни, подразумевани, и означава се оквиром око ознаке типа броја, на пример

Када изберете неко име из контаката да бисте га на

пример позвали, ако не изаберете неки други, користиће се основни, подразумевани број.

1. Проверите да активна меморија буде или *Telefon* или *Telefon i SIM kartica*.
2. Дођите до имена којем желите да додате нови број или текстуалну ставку (податак), па изаберите *Opcije > Detalji o kontaktu > Opcije > Dodaj detalj*.
3. Да додате неки број, изаберите *Broj*, као и тип броја.

Да додате неки други детаљ (податак), изаберите неки тип текста или неку слику из *Galerija*.

Да потражите неки ID (идентификатор) на серверу свог провајдера услуга када сте повезани на сервис праћења присутности, изаберите *ID korisnika > Traži*. Видите Моја присутност на страници 60. Ако се пронађе само један ID (идентификатор), он се аутоматски меморише. У супротном, да бисте ID (идентификатор) сачували, изаберите *Opcije > Sačuvaj*. Да бисте унели ID, изаберите *Unesi ID ručno*. Унесите ID, па изаберите **OK** да га меморишете.

Да промените тип броја, дођите до жељеног броја, па изаберите *Opcije > Promeni tip*. Да одабрани број поставите за основни, уобичајени број, изаберите *Postavi kao uobičaj*.

4. Унесите број или текстуални податак, па изаберите **OK** да га меморишете.
5. Да се вратите у пасивни режим, изаберите *Nazad > Izadi*.

Копирајте контакте

Потражите контакт који желите да копирате, па изаберите *Opcije > Kopiraj*. Имена и телефонске бројеве можете копирати из меморије телефонског апарату у меморију на SIM картици и обратно. У меморији SIM картице се могу чувати имена са по једним телефонским бројем.

Измените контакт детаље

- Потражите контакт који желите да измените, изберите **Detalji**, па дођите до жељеног имена, броја, текстуалног податка или слике.
- Да измените неко име, број или текстуални податак, или да промените слику, изберите **Opcije > Izmeni ime, Izmeniti broj, Izmeni detalj** или **Promeni sliku**.

Не можете вршити измене идентификатора (ID) ако се он налази у листи **Kont. za čakanje** или у листи **Pretplaćena imena**.

Обришите контакте

Да обришете све контакте из меморије телефона или SIM картице и детаље који су им приододати, изберите **Meni > Kontakti > Obriši sve kontakte > Iz memorije telef.** или **Sa SIM kartice**. Потврдите то уносом сигурносне (заштитне) шифре.

Да обришете неки контакт, потражите га, па изберите **Opcije > Briši kontakt**.

Да обришете неки број, текстуални податак или слику који су приододати контакту, потражите тај контакт, па изберите **Detalji**. Дођите до жељеног детаља, па изберите **Opcije > Obriši > Obriši broj, Obriši detalj** или **Obriši sliku**. Брисање слике из контаката, исту не брише и из **Galerija**.

Моја присутност

Користећи сервис праћења присутности (мрежни сервис) можете приказивати свој статус присутности другим корисницима који имају компатibilne уређаје и приступ овом сервису, на пример својој породици, пријатељима и колегама. Статус присутности укључује Вашу доступност, поруку о статусу и лични лого.

Корисници који имају приступ овом сервису и који траже информацију о Вама могу да виде Ваш статус. Захтевана информација се приказује у прегледу **Pretplaćena imena** менија **Kontakti**. Ви сами одређујете информације о својој присутности које

желите да други корисници виде и контролишете ко све може да види Ваш статус.

Пре него што будете могли да користите праћење присутности, морате да се претплатите на тај сервис. Да проверите расположивост услуге и цене, као и да се на исту претплатите, обратите се свом оператору комуникационе мреже или провајдеру сервиса, од којих ћете takoђе добити и свој јединствени идентификатор (ID), лозинку и подешавања овог сервиса. Видите Конфигурација на страници 80.

Када сте повезани на сервис присутности можете користити остале функције свог телефонског апарату, док сервис присутности остаје активан у позадини. Када раскинете везу са сервисом, Ваш статус присутности се приказује посматрачима још одређено време, зависно од провајдера сервиса.

Изберите *Meni > Kontakti > Moja prisutnost*. Изберите неку од следећих опција:

- *Spoji na uslugu 'Moja prisutnost'* или *Isključi sa servisa* да се приклучите, односно раскинете везу са сервисом.
- *Moja trenutna prisutnost*, да измените статус присутности. Изберите неку од следећих опција:

Vidi trenutnu prisutnost > Lična prisutnost или *Javna prisutnost*, да видите свој тренутни приватни, односно јавни статус присутности.

Moja dostupnost, да за свој статус доступности изаберете *Dostupno* (■), *Zauzet* (■) или *Nije dostupan* (■).

Poruka o mojoj prisutnosti и укуцајте текст који ће се приказивати другима, или изаберите *Opcije > Prethodne poruke*, па затим изберите неку стару поруку за статусну поруку.

Logo moje prisutnosti да изаберете свој лични лого из фолдера *Grafike* у *Galerija*. Ако изаберете *Uobičajena*, лого се не приказује.

Prikaži, да изаберете да ли да се Ваш статус присутности приказује другима.

Изаберите *Lični i javni*, и контакти из Ваше листе личних могу да виде све информације о Вашој присутности: доступност, поруку о статусу и лого. Остали контакти могу да виде само Вашу доступност.

Ако изаберете *Lični posmatrači*, контакти из Ваше листе личних могу да виде све Ваше информације о присутности. Други корисници неће видети никакве информације. Ако изаберете *Niko*, нико неће видети информације о Вашој присутности.

- *Moji posmatrači*. Изаберите неку од следећих опција:

Tren. posmatrači, да видите све особе које су пријављене, "претплаћене", на информације о Вашој присутности.

Lista ličnih је листа особа којима је дозвољено да виде све информације о Вашој присутности, укључујући доступност, поруку о статусу и лични лого. Листом личних манипулишете сами. Друге особе које нису на Вашој листи личних, могу да виде само Вашу доступност.

Lista blokiranih, да видите све особе којима је блокирано, спречено, праћење информација о Вашој присутности.

- *Podešavanja*. Изаберите неку од следећих опција:

Prikaži prisutnost na neaktivnom, да се индикатор тренутног статуса присутности приказује у пасивном режиму.

Sinhronizuj sa načinima rada, да изаберете да ли желите да опције *Poruka o mojoj prisutnosti* и *Moja dostupnost* ажурирате ручно или аутоматски тако што ћете те опције повезати са тренутно активним начином рада. Видите и део Начини рада на страници 69. Имајте на уму да изменјени, лични, лого статуса не можете повезати са неким начином рада.

Vrsta veze, да подесите да ли се телефон при укључивању аутоматски повезује на сервис.

Podešav. časkanja i moje prisustnosti и изаберите неко од следећих подешавања:

- *Konfiguracija*. Приказују се само оне конфигурације које подржавају сервис праћења присутности. Изаберите неког

провајдера сервиса, *Uobičajeno* или *Lična konfiguracija* за сервис праћења присутности. Подешавања сервиса праћења присутности можете да примите и као конфигурациону поруку. Видите Сервис конфигурационих подешавања на страници 13. Конфигурациона подешавања можете да унесете и ручно. Видите Конфигурација на страници 80.

- *Račun*, па затим изаберите неки налог на сервису праћења присутности који се налази у активним конфигурационим подешавањима.
- *ID korisnika*, да унесете свој ID (идентификатор) корисника који сте добили од провајдера сервиса.
- *Lozinka*, да унесете лозинку коју сте добили од провајдера сервиса.

Претплаћена имена

Можете креирати листу контаката чији статус присутности желите да пратите. Ове информације можете да видите ако то допуштају ти контакти и комуникациона мрежа. Да видите ова пријављена, "претплаћена" имена, прелиставајте имена или употребите мени *Pretplaćena imena*.

Проверите да активна меморија буде или *Telefon* или *Telefon i SIM kartica*.

Да се прикључите сервису праћења присутности, изаберите *Meni > Kontakti > Moja prisutnost > Spoji na uslugu 'Moja prisutnost'*.

Добавјте контакте у претплаћена имена

1. Изаберите *Meni > Kontakti > Pretplaćena imena*. Ако нисте повезани на сервис праћења присутности, телефон ће Вас питати да ли желите да се повежете.
2. Ако немате ниједан контакт у листи, изаберите *Dodaj*. У супротном, изаберите *Opcije > Pretplata na novo*. Приказује се Ваша листа контаката.
3. Изаберите неки контакт из листе. Ако за контакт постоји меморисан ID (идентификатор), контакт се додаје у листу

претплаћених имена. Ако има више идентификатора, ID, изаберите један од њих. По обављеној пријави, "претплаћивању" контакта, приказује се *Pretplata aktivirana*.

Савет: Да претплату неког контакта обавите из листе *Kontakti*, потражите жељени контакт, па затим изаберите *Detalji > Оpcije > Zahtev za prisutnost > Kao pretplata*.

Ако желите да видите информацију о присутности, али не и да претплатите контакт, изаберите *Zahtev za prisutnost > Samo jednom*.

Прикажите претплаћена имена

У вези приказивања информација о присутности, видите и Потражите неки контакт на страници 58.

1. Изаберите *Meni > Kontakti > Pretplaćena imena*.

Приказује се информација о статусу првог контакта на листи претплаћених имена. Информације које особа жели да другима стави на располагање могу да обухватају текст и неку иконицу.

■, ■ или ■ означава да је особа доступна, да није видљива за друге или да није доступна.

■ означава да није на располагању информација о присутности особе.

2. Изаберите *Detalji* да видите детаље изабраног контакта, или изаберите *Оpcije* па затим изаберите неку од наредних опција:

- *Pretplata na novo*, да додате нови контакт у листу претплаћених имена.
- *Pošalji poruku*, да пошаљете текстуалну, мултимедија или имејл поруку одабраном контакту.
- *Pošalji vizitkartu*, да пошаљете визиткарту одабраном контакту.
- *Otkazi pretplatu*, да одабрани контакт уклоните из листе претплаћених имена.

Одјавите претплату контакта

Да претплату неког контакта одјавите из листе *Kontakti*, изаберите тај контакт па затим изаберите *Detalji* > *Opcije* > *Otkazi pretplatu* > **OK**.

За одјаву, отказивање претплате, преко менија *Pretplaćena imena*, видите део Прикажите претплаћена имена на страници 64.

Визиткарте

Контакт податке неке особе можете размењивати у форми визиткарте са компатибилним уређајем који подржава vCard стандард.

Када примите визиткарту, изаберите *Prikaži* > *Sačuvaj* да је сачувате у меморију телефонског апаратца. Да визиткарту одбаците, изаберите *Izadi* > *Da*.

Да пошаљете неку визиткарту, потражите контактима чије податке желите да пошаљете, па затим изаберите *Detalji* > *Opcije* > *Pošalji vizitkartu* > *Preko multimedija*, *Preko tekst. poruke*, *Preko IC* или *Preko Bluetootha*.

Брзо бирање

Да доделите неки телефонски број тастеру за брзо бирање, изаберите *Meni* > *Kontakti* > *Brza biranja* и дођите до жељеног нумеричког тастера за брзо бирање.

Изаберите *Dodeli* или, ако је неки број већ додељен том нумеричком тастеру, изаберите *Opcije* > *Promeni*. Изаберите *Traži*, затим изаберите прво име па број телефона који желите да додељите тастеру. Ако је функција *Brzo biranje* искључена, телефон Вас пита да ли желите да је активирате. Видите и *Brzo biranje* у делу Позовите на страници 77.

За позивање преко тастера за брзо бирање, видите Брзо бирање на страници 25.

Бирање гласом

Телефонски број можете позвати и изговарањем надимка (гласовне команде) који му је приододат. Свака изговорена реч, као што је име, може да буде надимак, гласовна команда. Број надимака, гласовних команда, које можете креирати је ограничен.

Пре употребе гласовних команда имајте на уму:

- Гласовне команде не зависе од језика. Оне зависе од гласовних карактеристика говорника.
- Име морате изговорити управо онако како сте то урадили при снимању.
- Гласовне команде су осетљиве на амбијенталну буку. Гласовне команде снимајте и користите у окружењу без буке.
- Веома кратка имена нису погодна. Користите дужа имена и избегавајте употребу сличних за различите бројеве телефона.

Напомена: Коришћење гласовних команда може да буде тешко у бучним срединама или у хитним случајевима, зато се немојте ослањати искључиво на бирање гласом у свим ситуацијама.

Додајте и организујте надимаке

Ушишите, или копирајте у меморију телефонског апарате, контакте којима желите да додате надимак (гласовну команду). Надимке можете доделити и именима у SIM картици, али ако замените SIM картицу новом прво ћете морати обрисати старе надимке да бисте могли додати нове.

1. Потражите контакт којем желите да додате надимак, гласовну команду.
2. Изаберите **Detalji**, дођите до жељеног телефонског броја, па изаберите **Opcije > Dodaj nadimak**.
3. Изаберите **Počni**, па разговетно изговорите речи које желите да снимите као надимак. По снимању, апарат репродукује снимљени надимак.
 се приказује иза телефонског броја са надимком (гласовном командом) у **Kontakti**.

Да проверите надимке (гласовне команде), изаберите **Meni > Kontakti > Govorni nadimci**. Дођите до жељеног контакта са

надимком (гласовном командом), па изаберите да снимљени надимак преслушате, обришете или промените.

Позовите неки број користећи надимак

Ако је у телефону активна нека апликација која шаље или прима податке преко GPRS везе, пре бирања гласом ту апликацију морате да прекинете.

1. У пасивном режиму, притисните и држите тастер "тише". Чуће се кратки звучни сигнал и појавиће се текст *Sada pričaj*.
2. Разговетно изговорите надимак. Телефонски апарат ће репродуктовати препознати надимак (гласовну команду) и бирати број препознатог надимка после 1,5 секунде.

Ако користите компатибилне слушалице са тастером, притисните и држите тастер на слушалицама да започнете бирање гласом.

Остале функције у Контакти

Изаберите *Meni > Kontakti* и могу Вам бити на располагању наредне функције:

- *Podešavanja > Memorija i upotrebi*, да изаберете SIM картицу или меморију телефона за своје контакте. Да бисте имена и бројеве могли да позивате из обе меморије, изаберите *Telefon i SIM kartica*. У том случају, када меморишете имена и бројеве, они се уписују у меморију телефонског апата.

Да изаберете како ће се имена и бројеви у *Kontakti* приказивати, изаберите *Pregled kontakata*.

Да видите количину слободне и заузете меморије, изаберите *Stanje memorije*.

- *Grupe*, да имена и телефонске бројеве уписане у меморију организујете по групама позивача са засебним тоновима звона и сликама групе.
- *Info brojevi*, да позивате бројеве за информације, услужне бројеве, свог провајдера ако се ти бројеви налазе у SIM картици (мрежни сервис).

- *Brojevi servisa*, да позивате бројеве сервиса, услужне бројеве, свог провајдера ако се ти бројеви налазе у SIM картици (услуга мреже).
- *Moji brojevi*, да видите своје бројеве на SIM картици. Ово се приказује једино ако се ти бројеви налазе у Вашој SIM картици.

■ **Листе позива**

Телефонски апарат региструје телефонске бројеве које сте бирали, од којих сте примили позив или га пропустили, као и приближне дужине Ваших позива.

Апарат ће регистровати пропуштене и примљене позиве једино ако Ваша мрежа подржава ову функцију, ако је апарат укључен и ако се налази унутар зоне покривања мреже.

Листа претходних позива

Када изаберете *Opcije* у менијима *Propušteni pozivi*, *Primljeni pozivi* или *Pozivani brojevi*, можете да видите време позива, да видите или да позовете регистровани телефонски број, да га додате у меморију или да га избришете из листе. Такође можете да пошаљете и текстуалну поруку. Да обришете листу претходних позива, изаберите *Obrisati liste zadnjih poziva*.

Бројачи и мерачи позива, податка и порука

Напомена: Стварни рачун за разговоре и услуге провајдера може да варира у зависности од могућности мреже, заокруживања рачуна, пореза и тако даље.

Изаберите *Meni > Liste poziva > Trajanje poziva, Merač GPRS podataka, Merač trajanja GPRS veze* или *Brojač poruka*, за приближне информације о својим скорањим комуникацијама.

Напомена: Неки мерачи, тајмери, могу бити поништени код сервисирања или дограмдње софтвера.

Информација о позицији

Мрежа Вам може упутити захтев за лоцирањем. Можете обезбедити да мрежа доставља информацију о локацији Вашег телефона само када Ви то допустите (мрежни сервис). Да се претплатите на овај сервис, као и да договорите давање информација о локацији, обратите се свом оператору комуникационе мреже.

Да прихватите или да одбацијте захтев за локацијом, изберите **Prihvati** односно **Odbij**. Ако пропустите захтев, телефон аутоматски прихвати или одбације захтев зависно од тога шта сте договорили са оператором комуникационе мреже или са провајдером сервиса. Телефон приказује *1 propušteni zahtev za pozicijom*. Да видите пропуштене захтеве за локацијом (позицијом), изберите **Prikaži**.

Да видите информације о 10 последњих обавештења и захтева, или да их обришете, изберите **Meni > Liste poziva > Pozicioniranje > Dnevnik pozicije > Otvori folder** или **Obriši sve**.

■ Подешавања

Начини рада

Ваш телефон нуди групе подешавања које се називају начини рада, за које можете подесити тонске одзиве телефона за различите ситуације и различита окружења.

Изберите **Meni > Podešavanja > Načini rada**. Дођите до неког начина рада и изберите га. Изберите неку од следећих опција:

- *Aktiviraj*, да изабрани начин рада активирате.
- *Ograniči trajanje*, да подесите начин рада да буде активан само одређено време, до 24 сата, затим подесите време престанка. Када подешени период истекне, активира се претходни начин рада који није био временски ограничен.
- *Prilagodi*, да тај начин рада прилагодите својим потребама. Изберите подешавање које желите да измените и извршите измене.

Да промените информацију о свом статусу присутности, изаберите *Moja prisutnost* > *Moja dostupnost* или *Poruka o mojoj prisutnosti*. Мени *Moja prisutnost* је на располагању ако за *Sinhranizuj sa načinima rada* поставите *Uključi*. Видите Моја присутност на страници 60.

Теме

Тема садржи бројне елементе за персонализовање, прилагођавање индивидуалним захтевима, Вашег телефона, као што су скрин север, колор шеме и тонови и мелодије звона.

Изаберите *Meni* > *Podešavanja* > *Teme*. Изаберите неку од следећих опција:

- *Izaberi temu*, да поставите неку тему у свој телефон. Отвара се листа фолдера у *Galerija*. Отворите фолдер *Teme* и изаберите неку тему.
- *Preuzimanja tema*, да отворите листу линкова (адреса) за преузимање додатних тема. Видите Преузмите датотеке на страници 118.

Звуци

Можете променити подешавања одабраног активног режима рада.

Изаберите *Meni* > *Podešavanja* > *Tonovi*. Изаберите и по жељи промените *Upozorenje na dolazni poziv*, *Melodija*, *Jačina zvona*, *Vibracija*, *Ton upozorenja poruke*, *Ton poruke časkanja*, *Tonovi tastature*, *Tonovi upozorenja* и *Podešavanja Pritisni za razgovor*. Иста подешавања ћете наћи и у менију *Načini rada*; видите Начини рада на страници 69.

Да подесите апарат да звони само на позиве са телефонских бројева који припадају одабраној групи позивалаца, изаберите *Upozoravaj na*. Дођите до жељене групе позивалаца, или до *Sve pozive*, па изаберите *Označi*.

Екран

Изаберите *Meni > Podešavanja > Ekran*. Изаберите неку од следећих опција:

- *Pozadina > Izaberi pozadinu* или *Izaberi niz slajdova*, па затим и неку слику или неки слайд из *Galerija* да подесите свој телефон тако да изабрано приказује у пасивном режиму. Да активирате позадину, изаберите *Uključen*. Да у телефон преузмете додатне графичке садржаје, изаберите *Preuzimanja slika*.
- *Čuvanje ekrana > Izaberi zaštitu > Slika, Niz slajdova* или *Video snimak*, да изаберете неки чувар екрана (скрин сејвер) из *Galerija*. У *Pauza*, изаберите временски период после којег се активира чувар екрана (скрин сејвер). Да активирате опцију заштите екрана, изаберите *Uključena*.
- *Ušteda energije > Uključeno*, да укључите рационализацију утрошка енергије у батерији. Дигитални сат се приказује када се одређени временски период не користи ниједна функција телефонског апаратра.
- *Šeme boja*, да промените боје неким елементима екрана, на пример индикаторима и стубићима јачине сигнала и статуса напуњености батерије.
- *Boja fonta i neaktivnom stanju*, да изаберете боју текста који се приказује на екрану у пасивном режиму.
- *Logo operatora*, да подесите телефон тако да приказује или не приказује логотип оператора мреже.

Време и датум

Изаберите *Meni > Podešavanja > Vreme i datum*. Изаберите неку од следећих опција:

- *Sat*, да подесите телефон да приказује сат у пасивном режиму, да подесите време и да изаберете временску зону и формат приказивања времена.

- *Datum*, да подесите телефонски апарат да приказује датум у пасивном режиму, да подесите датум, да изаберете формат приказивања датума као и сепаратор датума.
- *Autoažuriranje vremena i datuma* (мрежни сервис), да подесите телефон да аутоматски ажурира време и датум за тренутну временску зону.

Личне пречице

Помоћу личних пречица можете брже приступати функцијама које најчешће користите. За рад са пречицама, изаберите **Meni > Podešavanja > Lične prečice**, па затим изаберите неку од следећих опција:

- *Desni selekcioni taster*, да изаберете неку функцију из листе за десни селекциони тастер. Видите и део Пасивни режим рада на страници 21. Овај мени се може и не појављивати, зависно од Вашег провајдера сервиса.
- *Navigacijski taster*, да изаберете пречицу за навигацијски тастер. Дођите до жељеног навигацијског тастера, изаберите **Prom.**, па затим и неку функцију из листе. Да поништите пречицу додељену тастеру, изаберите *(prazno)*. Да поново доделите неку функцију том тастеру, изаберите **Dodeli**.

Овај мени се може и не појављивати, зависно од Вашег провајдера сервиса.

- *Govorne komande*, да функције телефонског апарату активирате изговарањем неког надимка (гласовне команде). Изаберите неки фолдер, дођите до функције којој желите да додате "надимак" (гласовну команду), па затим изаберите **Dodaj**. означава "надимак" (гласовну команду).

За додавање команде гласом, видите део Додајте и организујте надимаке на страници 66. За додавање команде гласом, видите део Позовите неки број користећи надимак на страници 67.

Повезивање

Телефон можете повезати са неким уређајем користећи ИЦ (инфрацрвену) везу, Bluetooth бежичну технологију или дата кабл (DKU-2). Такође, можете дефинисати и параметре за (E)GPRS приклучне везе.

Bluetooth бежична технологија

Овај уређај је усклађен са Bluetooth Спецификацијама верзија 1.1. које подржавају наредне профиле: Хендсфри, слушалице, достава објеката на иницијативу сервера (object push), пренос датотека (file transfer), приклучивање на мреже преко улазних телефонских линија (dial-up networking), приступ SIM картици (SIM access) и серијски порт. Да бисте осигурали сарадњу са другим апаратима који подржавају Bluetooth технологију, користите проширења која је одобрila Nokia за овај модел. Проверите са произвођачем дотичног апарату његову компатибилност са овим апаратом.

На неким локацијама може да постоји ограничење употребе Bluetooth технологије. Проверите са локалним властима или са провайдером сервиса.

Употреба функција које користе Bluetooth технологију, или остављање таквих функција у позадини док се користе друге функције, повећава енергетске захтеве према батерији и скраћује њено трајање.

Bluetooth технологија Вам омогућава повезивање телефона са компатибилним уређајем на растојањима до 10 метара. Пошто уређаји који користе Bluetooth технологију комуникацију остварују путем радио таласа, Ваш телефон и тај други уређај не морају да буду у праволинијском видном пољу, мада везу могу ометати препреке као што су зидови или други електронски уређаји.

Поставите Bluetooth везу

Изберите *Мени > Поставка > Повезивање > Bluetooth*.

Изберите неку од следећих опција:

Bluetooth > Укључен или *Искључен*, да активирате односно да деактивирате Bluetooth функцију у телефону. означава активну Bluetooth везу.

Traži dodatnu audio opremu, да спроведете претрагу компатибилних Bluetooth аудио уређаја. Изберите уређај са којим желите да повежете свој телефонски апарат.

Upareni aparati, да спроведете претрагу свих Bluetooth уређаја унутар дometа. Изаберите *Novo* да се прикаже листа свих Bluetooth уређаја који су у дometу. Дођите до неког уређаја и изаберите *Upari*. Унесите Bluetooth лозинку уређаја да уређај упарите (придружите) са својим телефоном. Ову шифру морате да унесете само када дати уређај повезујете први пут. Ваш телефон се повезује са тим уређајем, и можете започети пренос података.

Bluetooth бежична веза

Изаберите *Meni > Podešavanja > Povezivanje > Bluetooth*. Да проверите која је Bluetooth веза тренутно активна, изаберите *Aktivan aparat*. Да видите листу Bluetooth уређаја који су тренутно упарени са Вашим телефонским апаратом, изаберите *Upareni aparati*.

Bluetooth подешавања

Да дефинишете како ће се Ваш телефон приказивати другим Bluetooth уређајима, изаберите *Meni > Podešavanja > Povezivanje > Bluetooth > Bluetooth podešavanja > Vidljivost mog telefona* или *Ime mog telefona*.

Препоручујемо да користите опцију *Skriven* за *Vidljivost mog telefona*. Прихватите комуникације преко Bluetooth везе само од особа са којима се о томе претходно договорите.

Инфрацрвена веза

Свој телефонски апарат можете подесити да шаље и прима податке преко свог ИЦ порта. Да бисте користили ИЦ везу, уређај са којим желите да успоставите везу мора да буде IrDA компатибилан. Имате могућност размене, спања и пријема, података са компатибилним телефонским апаратом или другим уређајем за рад са подацима (на пример, рачунар) преко ИЦ порта свог телефона.

Не усмеравајте сноп ИЦ (инфрацрвених) зрака никоме у очи, и не дозволите да он ствара сметње другим ИЦ уређајима. Овај апарат је ласерски производ класе 1.

Када шаљете или примате податке, проверите да су ИЦ портovi уређаја који шаље и уређаја који прима окренути један наспрам другога и да између њих не постоје механичке препреке.

Да активирате ИЦ порт свог телефонског апарату, изберите [Meni > Podešavanja > Povezivanje > Infracrveno \(IC\)](#).

Да деактивирате инфрацрвену везу, изберите [Meni > Podešavanja > Povezivanje > Infracrveno \(IC\)](#). Изаберите [Da](#) када се на екрану телефона прикаже упит [Da isključim infracrveno?](#).

Уколико се пренос података не започне у року од два минута по активирању ИЦ порта, веза се прекида и мора се стартовати поново.

Индикатор ИЦ везе

- Када је симбол стално приказан ИЦ веза је активирана и Ваш телефонски апарат је спреман да шаље или да прима податке преко свог ИЦ порта.
- Када се симбол пали и гаси, тј. када блинка, Ваш телефонски апарат покушава да се повеже са другим уређајем, или је веза раскинута.

(E)GPRS

Општи пакетни пренос података радио везом (GPRS) је мрежни сервис који омогућава употребу мобилних телефона за слање и пријем података путем мреже базиране на IP (Интернет) протоколу. GPRS је носач података који омогућава бежични приступ мрежама података као што је Интернет.

EGPRS (Побољшани GPRS) је спличан GPRS-у али омогућава брже везе. За више података о доступности (E)GPRS сервиса и брзинама преноса података, обратите се свом оператору комуникационе мреже или провајдеру сервиса.

Апликације које могу да користе (E)GPRS су мултимедија поруке (MMS), видео стриминг, претраживање, имејл (електронска пошта), удаљена SyncML синхронизација, преузимање Java апликација и приклучување на систем са РС рачунара.

Ако сте одабрали GPRS као носач података, телефон ће уместо GPRS преносног пута користити EGPRS, ако је овај доступан на мрежи. Не можете сами бирати између EGPRS и GPRS опције, али за неке апликације имате могућност избора између GPRS и [GSM podaci](#) (CSD, пренос података са комутацијом линије).

(E)GPRS веза

Изберите [Мени > Пodešavanja > Povezivanje > GPRS > GPRS veza.](#)

Изберите неку од следећих опција:

- *Stalna veza*, да подесите да се телефон аутоматски пријављује на (E)GPRS мрежу чим се укључи. означава да је (E)GPRS сервис на располагању.
- Ако примите позив или текстуалну поруку или ако упутите позив у току (E)GPRS везе, иконица означава да је (E)GPRS веза привремено обустављена (стављена на чекање).
- *Po potrebi*, да поставите да се (E)GPRS пријава и веза успостављају када их нека апликација која користи (E)GPRS затреба, и да се веза раскида када апликација престане са радом.

Подешавање (E)GPRS модема

Свој телефон можете преко Bluetooth бежичне везе, ИЦ везе или дата кабла (DKU-2) повезати са компатибилним РС рачунаром и користити га као модем да бисте омогућили (E)GPRS везу са свог рачунара.

Да дефинишете подешавања (E)GPRS везе са свог РС рачунара, изберите [Мени > Пodešavanja > Povezivanje > GPRS > Podešavanja GPRS modema > Aktivna tačka pristupa](#), активирајте приступну тачку коју желите да користите, па затим изберите [Izmeni aktivnu tačku pristupa](#). Изберите [Naziv tačke pristupa](#), унесите неко име да промените подешавања приступне тачке, па затим изберите **OK**. Изберите [GPRS tačka pristupa](#), укуцајте име тачке приступа (APN) за успостављање везе са (E)GPRS мрежом, па затим изберите **OK**.

Параметре (E)GPRS приступа (APN, име приступне тачке) можете подесити и на свом РС рачунару користећи програм Nokia Modem Options. Видите РС Suite на страници 123. Ако сте параметре подесили и у рачунару и у телефонском апарату, користиће се они у рачунару.

USB дата кабл

USB дата кабл можете да користите за пренос података између мултимедија картице која се налази у телефонском апарату и

компатибилног РС рачунара, или за коришћење програмског пакета PC Suite.

Да активирате мултимедија картицу за пренос података, повежите дата кабл, па када телефонски апарат прикаже упит *Da uključim USB prenos podataka?*, изберите **Prihvati**. Да кабл користите за потребе програмског пакета PC Suite, изберите **Odbij**.

Да активирате мултимедија картицу када се телефон користи за потребе програмског пакета PC Suite, изберите **Meni > Podešavanja > Povezivanje > USB kabl za podatke**. Када телефон прикаже упит *Da uključim USB prenos podataka?* изберите **Prihvati**.

Да деактивирате функцију размене података са мултимедија картицом, изберите **Prekini**, и тада ћете моћи да користите функције програмског пакета PC Suite.

Позовите

Изберите **Meni > Podešavanja > Zvati**. Изберите неку од следећих опција:

- *Preusmerenje* (мрежни сервис), да преусмерите долазне позиве. Позиве можда нећете моћи да преусмерите ако су активиране неке опције забране позива. Видите *Servis zabrane poziva* у делу Заштита на страници 81.
- *Odgovor bilo kojim tasterom > Uključen* и на позив можете да одговорите кратким притиском на било који тастер, осим на главни прекидач, леви или десни селекциони тастер или на тастер "заврши".
- *Automatsko ponavljanje biranja > Uključeno* и телефон ће максимално десет пута покушати да поново позове неуспешно позивани број.
- *Brzo biranje > Uključeno*, да имена и бројеве додељене тастерима за брзо бирање, од **2** до **9**, бирате притиском и држањем одговарајућег нумеричког тастера.
- *Poziv na čekanju > Aktiviraj*, да Вас мрежа обавештава о долазном позиву у току активне везе (мрежни сервис). Видите Позив на чекању на страници 26.

- *Izveštaj po pozivu > Uključen*, да апарат после сваког позива на кратко приказује трајање и цену (мрежни сервис) тог позива.
- *Šalji moj identitet* (мрежни сервис) > *Da* или *Uobičajeno u mreži*.
- *Linija za odlazne pozive* (мрежни сервис), да одаберете линију 1 или 2 за позивање, ако то Ваша SIM картица подржава.

Телефон

Изаберите *Meni > Podešavanja > Telefon*. Изаберите неку од следећих опција:

- *Jezik telefona*, да поставите језик за екранске текстове, кориснички интерфејс. Ако изаберете опцију *Automatski*, апарат бира језик на основу информација са SIM картице.
- *Stanje memorije*, да видите количину слободне и заузете меморије за сваку од функција у листи.
- *Automatska zaštita tastature*, да подесите да се тастатура Вашег телефона аутоматски закључава после одређеног временског периода неактивности телефона у пасивном режиму. Изаберите *Uključena* и тај период подесите у распону од 5 секунди до 60 минута.
- *Zaštita tastature*, да подесите телефонски апарат да захтева унос сигурносне шифре код деблокаде, откључавања тастатуре. Унесите сигурносну шифру, па изаберите *Uključena*.

Напомена: И када је активирана заштита тастатуре, позивање званичног броја службе помоћи који је програмиран у апарату може бити могуће.

- *Prikaz informacije o celiji > Uključeno*, да од оператора мреже примате обавештења везана за комуникациону ћелију коју користите (мрежни сервис).
- *Pozdravna poruka*, да укуцате поруку за коју желите да буде приказана када се апарат укључи.
- *Izbor operatora > Automatski*, да телефонски апарат аутоматски бира једну од целуларних мрежа расположивих на Вашој локацији. Ако изаберете *Ručni*, обратите се оператору мреже или

провајдеру сервиса да проверите да ли та комуникациона мрежа има споразум о ромингу са оператором Ваше матичне мреже.

- *Potvrda akcija SIM servisa*. Видите SIM сервиси на страници 122.
- *Pomoćna objašnjenja*, да подесите апарат да приказује помоћна објашњења.
- *Ton pri uključenju*, да подесите да се телефон оглашава неким тоном, мелодијом када се укључи.

Проширења

Овај се мени приказује једино ако је на телефон приклучено, или раније било приклучено неко компатибилно проширење.

Изберите *Meni > Podešavanja > Dodatna oprema*. Мени проширења можете одабрати ако је на телефон тренутно приклучено, или раније било приклучено, неко одговарајуће проширење. Зависно од самог проширења, можете одабрати неку од наредних опција:

- *Uobičajeni način rada*, да изберете начин рада који ће се аутоматски активирати када приклучите одобрano проширење.
- *Automatski odgovor*, да подесите апарат да аутоматски одговара на долазни позив после пет секунди. Ако је *Upozorenje na dolazni poziv* постављено на *Kratak ton* или на *Isključeno*, аутоматско примање позива се искључује.
- *Osvetljenje*; да осветљење буде стално укључено, изберите *Uključeno*. Изберите *Automatsko* да осветљење остаје укључено 15 секунди по притиску тастера.
- *Detektor paljenja > Uključen*, да се телефон, када је приклучен на пуни комплет за кола, аутоматски искључује приближно 20 секунди након што искључите контакт у автомобилу.
- *Tekstualni telefon > Koristi tekstualni telefon > Da*, да користите подешавања за текстуални телефон уместо подешавања за слушалице или за адаптер за слушни апарат (лупсет).

Конфигурација

Свој телефон можете да конфигуришете подешавањима која су неопходна за одређене сервисе како би они функционисали исправно. Ти сервиси су размена мултимедија порука, ћаскање, синхронизација, имејл апликација, стримовање, притисни за разговор (воки-токи) и претраживач. Ова подешавања Вам може послати и провајдер сервиса. Видите Сервис конфигурационих подешавања на страници 13.

За информације о расположивости као и за одговарајућа конфигурациона подешавања, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса.

Изаберите *Meni > Podešavanja > Konfiguracija*. Изаберите неку од следећих опција:

- *Uobičajena podešavanja konfiguracije*, да видите провајдере сервиса memorisane у телефонски апарат. Дођите до неког провајдера сервиса и изаберите *Detalji* да видите које апликације подржавају подешавања конфигурације датог провајдера сервиса.
Да конфигурациона подешавања неког провајдера сервиса поставите за уобичајена (примарна) подешавања, изаберите *Opcije > Postavi kao uobičaj*. Да обришете конфигурациона подешавања, изаберите *Obris*.
- *Aktiviraj uobičaj. u svim aplikacijama*, да активирате уобичајена (примарна) конфигурациона подешавања за све подржане апликације.
- *Preferencijalna pristupna tačka*, да видите memorisane приступне тачке. Дођите до неке приступне тачке па изаберите *Opcije > Detalji* да видите име провајдера сервиса, носач података и GPRS приступну тачку или приклучни број за GSM дата везу.
- *Podešavanja lične konfiguracije*, да додате нове личне налоге за различите сервисе, да их активирате или да их обришете.
Да додате нови лични налог; ако претходно нисте додали ниједан, изаберите *Dodaj*, у супротном, изаберите *Opcije > Dodaj novi*. Изаберите врсту сервиса, затим изаберите и унесите све

потребне параметре. Ови параметри се разликују и зависе од изабране врсте сервиса.

Да обришете или да активирате неки лични налог, дођите до њега, па изберите [Опције > Обриши](#) или [Активирај](#).

Заштита

И када се користе заштитне функције које ограничавају позиве (као што су ограничење позива, затворена група корисника и фиксно бирање), позивање званичног броја службе помоћи који је програмiran у апарату може бити могуће.

Изберите [Мени > Подешавања > Защита](#). Изберите неку од следећих опција:

- [*Zahtev za PIN šifrom*](#), да подесите апарат да захтева PIN шифру при сваком укључивању. Неке SIM картице не дозвољавају искључивање захтева за PIN шифром.
- [*Servis zabrane poziva*](#) (мрежни сервис), да ограничите долазне и одлазне позиве. За ово Вам је неопходна шифра забране.
- [*Fiksno biranje*](#), да ограничите одлазне позиве само на одабране телефонске бројеве, ако то подржава Ваша SIM картица.
- [*Zatvorena grupa korisnika*](#) (мрежни сервис), да дефинишете групу особа које једино можете позивати и само од њих примати позиве.
- [*Stepen zaštite > Telefon*](#), да подесите телефон да захтева заштитну шифру увек када се у њега убаци нова SIM картица.
Ако изберете [*Меморија*](#), телефон ће захтевати унос сигурносне шифре када се бира меморија SIM картице и када желите да промените активну меморију.
- [*Pristupne šifre*](#), да промените сигурносну шифру, PIN шифру, PIN2 шифру или шифру за забрану позива.

Врати фабричка подешавања

Да бисте нека подешавања менија вратили на првобитне вредности, изберите [Мени > Подешавања > Вратити фабричка](#)

podešavanja. Унесите заштитну, сигурносну шифру. Подаци које сте сами унели или које сте преузели у телефон, као што су имена и бројеви у оквиру *Kontakti*, се не бришу.

■ Мени оператора

Овај мени Вам омогућава приступ порталу сервиса које нуди Ваш оператор комуникационе мреже. Имена и иконице зависе од самог оператора комуникационе мреже. За детаљније информације, обратите се свом оператору комуникационе мреже. Ако се овај мени не приказује, сходно томе се мењају и бројеви других менија.

Оператор може и да ажурира овај мени путем сервисне поруке. За даље информације, видите Сервисни пријем на страници 118.

■ Галерија

У овом менију можете да обрађујете графике, слике, снимке и тонове. Ове датотеке су организоване у фолдере.

Ваш телефон подржава систем кључа (за активирање садржаја) за заштиту садржаја у уређају. Увек проверите услове испоруке свих садржаја као и кључ пре саме набавке, пошто могу подразумевати плаћање.

Компабилну MultiMediaCard картицу можете да користите да проширите капацитет меморије за чување слика, мелодија, видео и аудио снимака у *Galerija*. Није могуће меморисати, уписивати, Java игре и апликације на MultiMediaCard картицу.

Да организујете датотеке и фолдере:

- Изaberite *Meni > Galerija*. Приказује се листа фолдера.
Fotografije, Video snimci, Muzički fajlovi, Teme, Grafike, Melodije и *Audio snimci* су оригинални, системски, фолдери телефонског апарату. Ако је мултимедија картица убачена у телефон, приказује се иконица мултимедија картице.
- Дођите до жељеног фолдера. Да видите листу датотека у том фолдеру, изберите *Otvori*. Изберите *Opcije* и могу Вам бити на располагању неке од следећих опција:

Preuzimanja, Obriši folder, Premesti, Promeni naziv, Detalji, Vrsta pregleda, Složi, Dodaj folder, Stanje memorije и Lista ključeva.

Са убаченом мултимедија картицом, могу се јавити и додатне опције: *Postavi lozinku* (за заштиту мултимедија картице од неовлашћене употребе у другом уређају), *Promeni lozinku, Obriši lozinku, Preim. mem. karticu и Form. mem. karticu*.

Форматирањем мултимедија картице обрисаће се сви сачувани подаци и фолдери на њој.

3. Дођите до датотеке коју желите да видите, и изаберите *Otvori*. Изаберите *Опсје* па затим неку од наредних функција које ће Вам евентуално бити на располагању за одабрану датотеку:
 - *Preuzimanja, Obriši, Premesti, Promeni naziv, Primeni temu, Post. za pozadinu, Post. kao melodiju, Detalji, Vrsta pregleda, Složi, Dodaj folder, Stanje memorije*.
 - *Pošalji*, да одабрану датотеку пошаљете путем MMS сервиса, ИЦ (инфрацрвене) везе или преко Bluetooth бежичне везе.
 - *Obriši sve*, да обришете све датотеке и фолдере у одабраном фолдеру.
 - *Izmeni sliku*, да додате текст, оквир или вињету одабраној слици, или да је исечете.
 - *Otvori u nizu*, да видите датотеке у фолдеру једну по једну.
 - *Uvećaj*, да увећате величину слике.
 - *Isključi audio* или *Uključi audio*, да утишате, искључите или укључите звук аудио датотеке.
 - *Podesi kontrast*, да подесите контраст слике.
 - *Aktiviranje sadržaja*, да обновите, ажурирате, кључ (за активирање) одабране датотеке, садржаја. Ова опција се приказује једино ако датотека подржава обнављање кључа.
 - *Lista ključeva*, да видите листу свих расположивих кључева (за активирање садржаја). Кључеве можете и обрисати, на пример, кључеве који су истекли.

Институт заштите ауторских права може да спречава копирање, модификовање, пренос или прослеђивање неких слика, тонова и мелодија звона и другог садржаја.

■ Медији

Важно: Инсталирајте и користите само апликације и други софтвер из извора који нуде адекватну безбедност и заштиту од штетног софтвера.

Камера

Помоћу уграђене камере можете снимати фотографије или видео снимке. Камера меморише слике у JPEG формату, а видео снимке у 3GP формату.

Фотографишите

1. Да отворите визир (тражило) камере, изберите **Meni > Mediji > Kamera**.
2. Да изаберете режим (мод) рада камере, померите (курзор) десно или лево, или изберите **Opcije > Promeniti mod > Standardna fotograf., Portretna fotograf.** или **Noćni mod** ако је осветљење пригушено. Да увећате или да умањите приказ, померите курсор горе или доле.
3. Да снимите фотографију, изберите **Slikaj**. Телефон меморише фотографију у **Galerija > Fotografije**.
4. Да снимите наредну фотографију, изберите **Nazad**, а да фотографију пошаљете као мултимедија поруку, изберите **Pošalji**.

Изберите **Opcije**, па затим изберите неку опцију из листе.

Изберите **Zum** па затим да увећате, покрените курсор удесно, а да умањите, покрените курсор улево.

Апарат Nokia 6230i подржава снимање у резолуцији 1280x1024 пиксела. Резолуција слика у овим материјалима може да изгледа другачије.

Снимите видео снимак

Изберите *Meni > Mediji > Kamera > Opcije > Promeniti mod > Video > Snimi*. Да привремено зауставите снимање, изберите *Pauza*, а да наставите снимање, изберите *Nastavi*. Да снимање прекинете, изберите *Zaust.* Телефон меморише снимљени видео у *Galerija > Video snimci*. У вези промене фолдера за меморисање снимака, видите Подешавања камере на страници 85.

Подешавања камере

Изберите *Meni > Mediji > Kamera > Opcije > Podešavanja*. Можете да дефинишете *Uobičajeni mod, Kvalitet slike, Veličina slike, Dužina video snimka, Kvalitet video snimka, Zvuci kamere, Uobičajeni naslov* и *Memorisanje slika*. У оквиру *Memorisanje slika* можете да дефинишете фолдер у који ће телефон меморисати (уписивати) фотографије и видео снимке које правите.

Медиа плејер

Користећи Медија плејер можете гледати, пуштати и преузимати датотеке, на пример, слике, аудио, видео и анимације. Такође можете гледати и видео садржаје стримовањем са неког мрежног сервера (мрежни сервис).

Изберите *Meni > Mediji > Media plejer > Otvori Galeriju, Adrese, Idi na adresu* или *Preuzimanje medija*.

У току стримовања видео или аудио садржаја, да премотавате уназад (Рев) или унапред, крећите се лево односно десно. Да подесите дужину једног корака премотавања, изберите *Interval premot.*

Подесите телефонски апарат за неки стриминг сервис

Конфигурациону поруку са подешавањима неопходним за стримовање садржаја можете добити од оператора мреже или од провайдера услуге. Видите Сервис конфигурационих подешавања на страници 13. Подешавања можете да унесете и ручно. Видите Конфигурација на страници 80.

Да активирате подешавања:

1. Изаберите *Meni > Mediji >, Media plejer > Podeš. streaminga.*
2. Изаберите *Konfiguracija*. Приказују се само оне конфигурације које подржавају сервис стримовања садржаја. Изаберите неког провајдера сервиса, *Uobičajeno* или *Lična konfiguracija* за стримовање садржаја.
3. Изаберите *Račun*, па затим изаберите неки налог на сервису за стримовање садржаја који се налази у активним конфигурационим подешавањима.

Музички плејер

Ваш телефон садржи и музички плејер за слушање музичких нумера, аудио снимака или других MP3, MP4 или AAC аудио датотека које су пренете у телефон користећи апликацију Nokia Audio Manager. MP3 и AAC датотеке се меморишу на MMC картицу или у фолдере у оквиру *Galerija*. Музичке датотеке у фолдеру *Muzički plejer* или на другим местима, као што су фолдери на мултимедија картици, се автоматски препознају и додају у уобичајену (примарну) листу нумера.

Пустите музичке нумере које су пренете у телефон

1. Изаберите *Meni > Mediji > Muzički plejer*. Приказују се детаљи прве нумере у уобичајеној (примарној) листи нумера.
Да користите графичке тастере ► , ▶▶ , ▶▶▶ или ■ који се приказују на екрану, пређите лево или десно до жељеног тастера, па га изаберите.
2. Да пустите неку нумеру, дођите до жељене нумере, па изаберите ► .

Да подесите јачину звука репродукције, користите тастере за подешавање јачине звука на боку телефона.

Да скочите на почетак наредне нумере, изаберите ►▶ . Да скочите на почетак претходне нумере, изаберите ▶◀ два пута.

Да тренутну нумеру премотате уназад, изаберите и држите ▶◀ .

Да тренутну нумеру брзо премотате унапред, изаберите и држите ►▶ . Отпустите тастер када дођете до жељеног дела нумере.

- Да прекинете репродуковање, изаберите ■.

Упозорење: Музiku слушајте умерено гласно. Продужено излагање гласној музици може да Вам оштети слух. Не држите уређај уз ухо када је активиран звучник пошто звук може бити прегласан.

Подешавања Музичког плејера

У менију *Muzički plejer* могу бити на располагању следеће опције:

- *Repr. (Bluetooth)*, да се повежете са неким аудио проширењем преко Bluetooth везе.
- *Lista numera*, да видите све нумере које се налазе у листи нумера. Да пустите неку од нумера, дођите до ње и изаберите *Kreni*.

Изаберите *Opcije > Osveži sve numere* или *Promeni listu num.*, да освежите садржај листе нумера (рецимо, након што сте додали нове нумере у листу), односно да промените листу нумера која се приказује када отворите мени *Muzički plejer*, ако се у телефону налази више листа нумера.

- *Opcije redosleda > Slučajan izbor > Uključen*, да нумере из листе слушате без неког посебног редоследа, по случајном избору. Изаберите *Ponavljanje > Tekuća numera* или *Sve numere*, да се понавља репродуковање тренутне нумере или свих нумера.
- *Ekvilaj. za medije*, да отворите листу скупова еквилајзера за медије. Видите Еквилајзер на страници 91.
- *Zvučnik* или *Hedset*, да музички плејер слушате преко звучника или преко компатибилних слушалица које су прикључене на телефон.

Савет: Када користите слушалице, на наредну нумеру можете прећи кратким притиском тастера на слушалицама.

- *Pošalji*, да одабрану датотеку пошаљете путем MMS сервиса, Bluetooth бежичне везе или ИЦ везе.
- *Preuzimanja muzike*, да се повежете на претраживачки (Интернет) сервис који се односи на дату нумеру. Ова функција

Вам је на располагању једино када је адреса таквог сервиса дата уз нумеру.

- *Stanje memorije*, да видите количину слободне и заузете меморије.

Радио

ФМ радио пријемник не користи антenu бежичног уређаја. Да би ФМ радио пријемник исправно функционисао, неопходно је да су на уређај приклjuчене компатибилне слушалице или неко друго проширење.

Упозорење: Музику слушајте умерено гласно. Продужено излагање гласној музici може да Вам оштети слух. Не држите уређај уз ухо када је активиран звучник пошто звук може бити прегласан.

Слушајте радио

1. Изаберите *Meni > Mediji > Radio*. Приказују се број меморијског места, име радио станице (ако сте је претходно сачували) и фреквенција радио станице.

Да користите графичке тастере ▲, ▼, ◀ или ▶ који се приказују на екрану, пређите лево или десно до жељеног тастера, па га изаберите.

2. Ако сте претходно меморисали радио станице, изаберите ▲ или ▼ да дођете до станице коју желите да слушате.

Меморијску локацију неке радио станице можете да изберете и кратким притиском на одговарајући нумерички тастер.

Подесите неку радио станицу

1. Када је радио укључен, изаберите ◀ или ▶ да мењате фреквенцију у корацима од 0,05 MHz, или изаберите и држите ◀ или ▶ да започнете тражење станица (канала). Тражење се прекида када се пронађе нека станица, канал.
2. Да станицу сачувате на некој меморијској локацији од 1 до 9, притисните и држите одговарајући нумерички тастер.

Да станицу сачувате на некој меморијској локацији од 10 до 20, кратко притисните **1** или **2**, па затим притисните и држите жељени нумерички тастер од **0** до **9**.

3. Укуцајте име станице и изаберите **OK**.

Основне функције радија

Када је радио укључен:

- Да радио искључите, изаберите **Опције > Isključi**.
- Да меморишете радио станицу коју сте пронашли, изаберите **Опције > Sačuvaj stanicu**. Видите Подесите неку радио станицу на страници 88. Можете да меморишете до 20 радио станица.
- Да подесите да ли се користи апликација визуелни радио, изаберите **Опције > Visual Radio**. Неке радио станице емитују и текст или графичке информације које можете да пратите користећи апликацију визуелни радио.
- Да подесите опције визуелног радија, изаберите **Опције > Podeš Visual Radio**. Да поставите да апликација визуелни радио стартује аутоматски са укључивањем радија, изаберите **Omogući vizualni servis > Automatski**.
- Да изаберете листу сачуваних радио станица, изаберите **Опције > Stanice**. Да обришете или промените име неке станице, или да унесете ID (идентификатор) за неку станицу визуелног радија, дођите до жељене станице и изаберите **Опције > Obriši stanicu, Promeni naziv** или **ID vizualnog servisa**.
- Да радио слушате у моно или у стерео варијанти, изаберите **Опције > Mono izlaz** или **Stereo izlaz**.
- Да унесете фреквенцију жељене радио станице, изаберите **Опције > Podesi frekvenciju**.
- Да радио слушате преко звучника или преко слушалица, изаберите **Опције > Zvučnik** или **Hedset**. Нека су слушалице стално прикључене на телефон. Проводник слушалица служи и као радио антена.

Док слушате радио, нормално примате и упућујете позиве. Звук из радија се искључује за време позива.

Када нека апликација која користи (E)GPRS или HSCSD везу шаље или прима податке, може доћи до сметњи радио пријема.

Диктафон

Можете да снимате говор, звуке или активни телефонски разговор у трајању до 60 минута, уколико је на располагању довољно слободне меморије. Ово је корисно, на пример, када желите да снимите име и број да бисте их касније записали.

Рикордер (диктафон) се не може користити док је активна нека дата или GPRS веза.

Снимите звук

1. Изаберите *Meni > Mediji > Diktafon.*

Да користите графичке тастере , или који се приказују на екрану, пређите лево или десно до жељеног тастера, па га изаберите.

2. Да снимање започнете, изаберите . Да снимање започнете у току позива, изаберите *Opcije > Snimi.* Када снимате телефонски разговор, сви учесници у вези чују тихи писак на приближно сваких пет секунди. Када снимате телефонски разговор, држите телефон у нормалном положају, уз уво.
3. Да снимање завршите, изаберите . Снимак се меморише у *Galerija > Audio snimci.*
4. Да преслушате последњи сачињени снимак, изаберите *Opcije > Pusti posl. snimlj..*
5. Да последњи сачињени снимак пошаљете преко инфрацрвене или преко Bluetooth везе, или као мултимедија поруку, изаберите *Opcije > Pošalji posl. snimlj..*

Листа снимака

Изаберите *Meni > Mediji > Diktafon > Opcije > Lista snimaka.*

Приказаће се листа фолдера у оквиру *Galerija.* Отворите *Audio snimci* да погледате листу снимака. Изаберите *Opcije* да изаберете опције датотека у *Galerija.* Видите Галерија на страници 82.

Дефинишите фолдер за смештај

Да користите неки други фолдер а не *Audio snimci* као подразумевани (примарни) фолдер у *Galerija*, изаберите **Meni > Mediji > Diktafon > Opcije > Izaberite memoriju**. Дојдите до неког фолдера и изаберите **Postavi**.

Еквилајзер

Можете да контролишујете квалитет звука када се користи музички плејер тако што ћете појачати или утишати одређене фреквентне опсеге.

Изаберите **Meni > Mediji > Ekvilajzer**.

Да активирате неки скуп, дојдите до неког од скупова еквилајзера (аудио профила) и изаберите **Aktiviraj**.

Да видите или измените одабрани скуп, изаберите **Opcije > Vidi, Izmeni** или **Preimenju**. Не могу се сви скупови мењати или преименовати.

■ Притисни за разговор (воки-токи)

Притисни за разговор у целуларној мрежи (воки-токи) је сервис двосмерне радио комуникације који је на располагању у GSM/GPRS целуларним комуникационим мрежама (мрежни сервис). Притисни за разговор (воки-токи) омогућава директну говорну комуникацију притиском на тастер **гласније** (тастер за појачавање јачине звука).

Притисни за разговор можете да користите за разговор са једном особом или са групом особа које поседују компатибилне уређаје. када се позив успостави, позвана особа или група особа не мора да одговори на телефонски позив. Учесници би требало, када год је то могуће, да потврђују пријем пошто не постоји други начин потврде да је позвана страна чула позив.

За расположивост и цене, као и за претплату на овај сервис, обратите се свом оператору мреже или провајдеру сервиса. Могућност роминга може да буде рестриктивнија него код стандардних позива.

Пре него што будете могли да користите притисни за разговор (воки-токи) сервис, морате да дефинишете неопходна подешавања сервиса притисни за разговор. Видите Подешавања Притисни за разговор на страници 98.

Док сте повезани на сервис притисни за разговор, можете да користите и друге функције телефонског апарату. Притисни за разговор у целуларној мрежи није повезан са класичним говорним комуникацијама, па тако и бројни сервиси који су на располагању за класичне говорне позиве (на пример, говорна пошта) нису на располагању у притисни за разговор комуникацијама.

Притисни за разговор (воки-токи) мени

Изаберите [Meni > Pritisni za razg..](#)

- Да се повежете на сервис притисни за разговор, или да раскинете везу са њим, изаберите [Prijaviti se na PZR](#), односно [Odjaviti se sa PZR](#).
- Да видите примљене захтеве за повратни позив, изаберите [Lista povratnih poziva](#).
- Да видите листу притисни за разговор група, изаберите [Lista grupa](#).
- Да видите листу контаката којима сте додали притисни за разговор адресе примљене од провајдера сервиса, изаберите [Lista kontakata](#).
- Да у телефонски апарат додате нову притисни за разговор групу, изаберите [Dodati grupu](#).
- Да поставите подешавања коришћења сервиса притисни за разговор, изаберите [Podešavanja PZR](#).
- Да поставите неопходна подешавања притисни за разговор везе, изаберите [Podešavanja konfiguracije](#).
- Да отворите претраживач и да се повежете на притисни за разговор мрежни портал који нуди провајдер сервиса, изаберите [Web](#).

Повежите се и раскините везу са сервисом притисни за разговор

Да се повежете на сервис притисни за разговор, изберите [Meni > Pritisni za razg.](#) > [Prijaviti se na PZR](#). означава притисни за разговор (воки-токи) везу. означава да је сервис привремено недоступан. Телефонски апарат аутоматски покушава да се поново повеже на сервис све док не раскинете везу са сервисом притисни за разговор. Ако сте претходно у телефон додали групе, аутоматски се прикључујете активним ([Uobičajeno](#) или [Práćeno](#)) групама, а име уобичајене (примарне) групе се приказује у пасивном режиму.

Да раскинете везу са сервисом притисни за разговор, изберите [Odjaviti se sa PZR](#).

Упутите и примите притисни за разговор (воки-токи) позив

Подесите телефон тако да за притисни за разговор комуникације користи звучник или звучницу. Када је одабрана звучница, телефонски апарат користите на стандардни начин, држећи га на уху.

Упозорење: Не држите апарат уз ухо када је активиран звучник пошто звук може бити прегласан.

Када сте повезани на сервис притисни за разговор можете да упућујете и да примате групне или један на један (индивидуалне) позиве. Један-на-један позиви су позиви које упућујете само једној особи.

Упутите неки групни позив

Да упутите позив уобичајеној (примарној) групи, притисните тастер **гласније**. Чује се тонски сигнал који означава да сте добили приступ, а телефонски апарат приказује Ваш надимак и име групе.

Да упутите позив некој другој, а не уобичајеној групи, изберите [Lista grupa](#) у менију притисни за разговор, дођите до жељене групе, па притисните тастер **гласније**.

Притисните и држите тастер **гласније** све време док Ви говорите, а телефон држите испред себе тако да видите екран. Када завршите, отпустите тастер **гласније**. Право да говори се додељује по принципу "ко први". Када неко престане да говори, прва особа која притисне тастер **гласније**, може да говори следећа.

Упутите један-на-један позив

- Да започнете један-на-један позив из листе контаката којима сте додали притисни за разговор адресе, изаберите *Lista kontakata*. Дођите до неког контакта и притисните тастер **гласније**.
Контакт можете изабрати и из *Kontakti*.
- Да започнете један-на-један позив из листе притисни за разговор група, изаберите *Lista grupa*, затим дођите до жељене групе. Изаберите *Opcije* > *Aktivni članovi*, дођите до жељеног контакта и притисните тастер **гласније**.
- Да започнете један-на-један позив из листе примљених захтева за повратни позив, изаберите *Lista povratnih poziva*. Дођите до жељеног надимка и притисните тастер **гласније**.

Примите группни или један-на-један позив

Кратки звучни сигнал Вас обавештава о долазном један-на-један или групном позиву. Када примате группни позив, приказују се име групе и надимак позиваоца. Када примате један-на-један (индивидуални) позив од особе чије податке имате сачуване у *Kontakti*, приказује се меморисано име, ако је препознато, у супротном, приказује се само надимак позиваоца.

Долазни један-на-један позив можете да прихватите или да одбаците ако сте подесили телефонски апарат тако да Вас прво обавештава о један-на-један-позивима.

Ако покушате да притиснете тастер **гласније** да одговорите групи док неки други члан говори, чућете тон чекања, а на екрану ће се приказивати *Na čekanju* све време док држите притиснут тастер **гласније**. Притисните и држите тастер **гласније** и сачекајте да друга особа заврши са говором, па онда Ви причајте.

Захтеви за повратни позив

Ако упутите неки један-на-један позив, и на њега не добијете одговор, тој особи можете да пошаљете захтев да Вас позове.

Када вам неко пошаље захтев за повратни позив, у пасивном режиму се приказује *Primljen zahtev za povratnim pozivom*. Када примите захтев за повратни позив од особе која се не налази у Вашој листи контаката, то име можете да меморишујете у своје контакте.

Пошаљите захтев за повратни позив

Захтев за повратни позив можете да пошаљете на следеће начине:

- Да пошаљете захтев за повратни позив из листе контаката из менија *Pritisni za razgovor*, изаберите *Lista kontakata*. Дођите до неког контакта, па изаберите *Opcije > Pošalji povr. poziv*.
- Да пошаљете захтев за повратни позив из *Kontakti*, потражите жељени контакт, изаберите *Opcije > Detalji o kontaktu*, дођите до притисни за разговор адресе па изаберите *Opcije > Pošalji povr. poziv*.
- Да пошаљете захтев за повратни позив из листе група из менија *Pritisni za razgovor*, изаберите *Lista grupa* и дођите до жељене групе. Изаберите *Opcije > Aktivni članovi*, дођите до жељеног контакта и изаберите *Opcije > Pošalji povr. poziv*.
- Да пошаљете захтев за повратни позив из листе повратних позива из менија *Pritisni za razgovor*, изаберите *Lista povratnih poziva*. Дођите до неког контакта, па изаберите *Opcije > Pošalji povr. poziv*.

Одговорите на захтев за повратни позив

1. Да отворите *Lista povratnih poziva*, изаберите *Vidi*. Приказује се листа надимака особа које су Вам послале захтев за повратни позив.
2. Да упутите један-на-један позив, притисните тастер **гласније**.
3. Да и Ви пошиљаоцу пошаљете захтев за повратни позив, изаберите *Opcije > Pošalji povr. poziv*.

Да обришете захтев, изаберите **Obriši**.

Меморишите пошиљаоца захтева за повратни позив

1. Да отворите *Lista povratnih poziva*, изаберите *Vidi*. Приказује се листа надимака особа које су Вам послале захтев за повратни позив.
2. Да видите притисни за разговор адресу пошиљаоца, изаберите *Opcije > Vidi PZR adresu*.

Да сачувате нови контакт или да додате притисни за разговор адресу неком постојећем контакту, изаберите *Opcije > Sačuvaj kao* или *Dodaj uz kontakt*.

Додајте неки један-на-један контакт

Имена особа којима често упућујете један-на-један позиве можете да меморишете на следеће начине:

- Да додате притисни за разговор адресу неком имену у *Kontakti*, потражите жељени контакт, па затим изаберите *Opcije > Dodaj detalj > PZR adresa*.
- Да додате неки контакт у листу притисни за разговор контаката, изаберите *Meni > Pritisni za razg. > Lista kontakata > Opcije > Dodaj kontakt*.
- Да додате неки контакт из листе група, повежите се на сервис притисни за разговор, изаберите *Lista grupa*, па затим дођите до жељене групе. Изаберите *Opcije > Aktivni članovi*. Дођите до члана групе чије контакт податке желите да меморишете, па изаберите *Opcije*. Да додате нови контакт, изаберите *Sačuvaj kao*. Да додате притисни за разговор адресу неком имену у *Kontakti*, изаберите *Dodaj uz kontakt*.

Креирајте и поставите групе

Када позовете неку групу, позив истовремено могу да чују сви чланови који су се приклучили групи.

Сваки члан групе је идентификован својим надимком који се приказује као идентификација позиваоца. Чланови групе могу да бирају своје надимке за сваку појединачну групу.

Групе се региструју под неком URL адресом. Један корисник на мрежи региструје URL адресу групе првим придрживањем групној сесији.

Постоје три врсте притисни за разговор група:

- Обезбеђене групе су затворене групе које дозвољавају само одређеним члановима да добијају чланство у групи од стране провајдера сервиса.
- Ад хоц групе су групе које могу креирати сами корисници. Можете креирати сопствену групу и позвати будуће чланове у групу.
- Ад хоц про групе су групе које можете да креирате од чланова неке обезбеђене групе. На пример, нека фирма може да има неку затворену групу, плус одвојене групе креиране за одређене пословне области.

Додајте неку групу

1. Изаберите [Meni > Pritisni za razg. > Dodati grupu > Vođeno](#).
2. Да подесите ниво безбедности групе, изаберите [Javna grupa](#) или [Privatna grupa](#).

Ако изаберете [Privatna grupa](#), телефон ће аутоматски активирати криптовани део адресе групе тако да чланови неће моћи да је виде када добијају позив у групу. Само особа која је креирала заштићену групу може позвати још чланова у групу.

3. Унесите назив, име за групу и изaberite **OK**.
 4. Изаберите статус групе: [Uobičajeno](#), [Praćeno](#) или [Neaktivno](#). Телефон ће означити да су група и статус групе сачувани. [Uobičajeno](#) и [Praćeno](#) су активне групе. Када притиснете тастер **гласније** да упутите групни позив, уобичајена група ће бити позвана под условом да нисте изабрали неку другу групу или контакт.
 5. Да пошаљете позивницу у групу, изберите **Da** када телефон прикаже упит за слање позивнице. Позивничу можете послати као текстуалну поруку или преко ИЦ-а.
- Чланови које позвете у јавну у групу могу и сами позивати још чланова у ту групу.

Примите неку позивницу

1. Када примите позивнику за групу у виду текстуалне поруке, приказује се *Primljen poziv za grupu*:
2. Да видите надимак особе која Вам је послала позивнику као и адресу групе, под условом да није приватна група, изаберите *Vidi*.
3. Да групу додате у телефон, изаберите *Sačuvaj*. Да поставите статус групе, изаберите *Uobičajeno*, *Praćeno* или *Neaktivno*.

Да одбаците позивнику, изаберите *Izadi* > *Da*, или изаберите *Vidi* > *Odbaci* > *Da*.

Подешавања Притисни за разговор

Постоје две врсте притисни за разговор подешавања: подешавања повезивања на сервис и подешавања коришћења.

Подешавања повезивања на сервис можете да примите од свог оператора комуникационе мреже или од провајдера сервиса.

Видите Сервис конфигурационих подешавања на страници 13.

Подешавања можете да унесете и ручно. Видите Конфигурација на страници 80.

Да изаберете подешавања повезивања на сервис, изаберите *Meni* > *Pritisni za razg.* > *Podešavanja konfiguracije*. Изаберите неку од следећих опција:

- *Konfiguracija*, да изаберете провајдера сервиса, *Uobičajeno* или *Lična konfiguracija*, за сервис притисни за разговор. Приказују се само оне конфигурације које подржавају сервис притисни за разговор.
- *Račun*, па затим изаберите неки налог на сервису притисни за разговор који се налази у активним конфигурационим подешавањима.
- Можете да одаберете и неку од следећих опција: *PZR korisničko ime*, *Uobičajeni nadimak*, *PZR lozinka*, *Domena* и *Adresa servera*.

Да извршите измене подешавања коришћења модула притисни за разговор, изаберите *Meni* > *Pritisni za razg.* > *Podešavanja PZR*.

- Да подесите телефонски апарат тако да допушта пријем долазних један-на-један позива, изаберите *Pozivi 1 na 1 > Uključeno*. Да бисте могли да упућујете, али не и да примате један-на-један позиве, изаберите *Isključeno*. Провајдер сервиса може да нуди неке сервисе који поништавају ова подешавања. Да подесите телефон да Вас прво обавештава звоном о долазном један-на-један позиву, изаберите *Obaveсти*.
- Да активирате праћене групе, изаберите *Praćene grupe > Uključeno*.
- Да подесите телефонски апарат да се автоматски повезује на сервис притисни за разговор када га укључите, изаберите *Status PZR kod pokretanja > Da*.
- Да се Ваша притисни за разговор адреса не приказује у групним и један-на-један позивима, изаберите *Pošalji moju PZR adresu > Ne*.

■ Роковник

Аларм

Телефон можете подесити да се огласи алармом у жељено време. Изаберите *Meni > Rokovnik > Alarm*.

Да поставите аларм, изаберите *Vreme alarma*, унесите време за аларм, затим изаберите **OK**. Да промените време постављено за аларм када је време аларма подешено, изаберите *Uključi*.

Да подесите аларм за одабране дане у недељи, изаберите *Ponavljanje alarma*.

Да изаберете тон или мелодију аларма, или да за аларм поставите неку радио станицу, изаберите *Ton alarma*. Ако за аларм поставите радио, прикључите слушалице на телефон. Телефон за аларм користи радио станицу коју сте последњу слушали, и програм пушта преко звучника. Ако ископчате слушалице или искључите телефон, уместо радија ће се користити уобичајени (примарни) тон аларма.

Да поставите временски период после којег се понавља аларм, изаберите *Prekid odlaganja alarma*, па дефинишите тај временски период.

Када истекне време подешено за аларм

Телефон се оглашава алармом, и пали се и гаси упозорење *Alarm!* као и тренутно тачно време, чак и ако је у том тренутку телефон искључен. Да аларм прекинете, изаберите **Zaust.** Ако пустите апарат да звони један минут, или ако изаберете **Odloži**, аларм престaje и обнавља се после оног времена које сте подесили у *Prekid odlaganja alarma*.

Ако је у време подешено за аларм апарат искључен, он ће се автоматски укључити и огласити алармом. Ако притиснете **Zaust.**, апарат Вас пита да ли желите да га активирате. Притисните **Ne** да апарат искључите, или **Da** да бисте могли да позивате и примате позиве. Не притискајте **Da** када употреба бежичног телефона може да проузрокује сметње или опасност.

Календар

Изаберите **Meni > Rokovnik > Kalendar**.

Акутелни дан је уоквирен. Ако су за дан постављене неке напомене, он је исписан масним словима. Да видите напомене за тај дан, изаберите **Vidi**. Да прикажете неку седмицу, изаберите **Opcije > Sedmični pregled**. Да обришете све напомене из календара, изаберите месечни или седмични приказ (преглед), па затим изаберите **Opcije > Obrisí sve parom**.

Остале опције у дневном приказу календара су: уношење напомене, брисање, измене, премештање и постављање понављања напомене, копирање напомене у неки други дан, слање напомене путем Bluetooth везе, или слање напомене у календар неког другог компатibilног телефона у форми текстуалне или мултимедија поруке. У оквиру **Podešavanja** можете да подесите датум, време, временску зону, формат времена и датума, сепаратор датума, подразумевани (примарни) приказ или први дан у недељи. Опција **Automatski obriši parotene** Вам омогућава да подесите телефонски апарат да аутоматски, после одређеног времена, брише старе напомене.

Унесите неку напомену у календар

Изберите **Meni > Rokovnik > Kalendar**. Дођите до жељеног датума, изaberite **Opcije > Stavi napomenu**, па затим изaberite неки од наредних типова напомене:

Sastanak, *Poziv*, *Rođendan*, *Memo* или *Podsetnik*.

Када Вас телефонски апарат упозорава алармом на напомену

Телефон пиши и приказује напомену. Када је на екрану приказана напомена типа позив , приказани број можете да позовете притиском на тастер **позови**. Да прекинете аларм и погледате напомену, изaberite **Vidi**. Да аларм прекинете на 10 минута, изaberite **Odloži**.

Да прекинете аларм а да не погледате напомену, изaberite **Izadi**.

Листа обавеза

Можете да меморишете напомену за неку обавезу коју имате.

Изaberite **Meni > Rokovnik > Lista obaveza**.

Да унесете неку напомену ако нема претходно унешених напомена, изaberite **Dodaj**, у супротном (ако већ има унешених напомена), изaberite **Opcije > Dodaj**. Напиште напомену, изaberite **Sačuvaj**, изaberite степен приоритета напомене, поставите рок као и аларм (упозорење) напомене.

Да видите неку напомену, дођите до ње и изaberite **Vidi**.

Такође, можете изабрати и опцију да обришете одабрану напомену или да обришете све напомене које сте претходно означили као обављене. Можете разврстати напомене по приоритету и року, послати поруку на други телефон као текстуалну или као мултимедија поруку, сачувати поруку као напомену у календар или приступити календару.

У току прегледа напомене, можете изабрати опцију измене рока или приоритета напомене, или да је означите као "обављено".

Напомене

Ову функцију можете да користите за писање и слање напомена, бележака.

Изaberite [Meni > Rokovnik > Napomene](#). Да унесете неку напомену ако нема претходно унешених напомена, изaberite [Dodaj](#), у супротном (ако већ има унешених напомена), изaberite [Opcije > Stavi napomenu](#). Напишите напомену (белешку), па затим изaberite [Sačuvaj](#).

Остале опције обухватају брисање напомене и уношење измена. У току уноса измена, из едитора текста можете изаћи и без меморисања унетих измена. Напомену можете да пошаљете компатибилним уређајима преко инфрацрвене везе, користећи Bluetooth бежичну технологију, као текстуалну или као мултимедија поруку. Ако је напомена превише дугачка да би могла да се пошаље као текстуална порука, телефон ће од Вас тражити да обришете одговарајући број карактера из напомене.

Новчаник

У модулу [Novčanik](#) можете да чувате личне податке као што су бројеви кредитних картица, адресе и приступне шифре сервисима који захтевају корисничка имена и лозинке. Податке у новчанику можете једноставно да преузимате за попуњавање онлајн формулара ако дати сервис то подржава.

Када први пут приступите новчанику, дефинишете шифру новчаника која штити Ваше шифроване податке. Када се прикаже *Kreiraj šifru novčanika:* унесите ту шифру, па изaberite **OK** да то потврдите. У подменију *Potvrdi šifru novčanika:* унесите ту шифру поново, па изaberite **OK**. Видите и део Шифра новчаника на страници 13.

Ако желите да обришете све податке у новчанику, као и шифру новчаника, у пасивном режиму укуцајте *#7370925538# (или словима *#resOWallet#). Биће Вам потребна и сигурносна, заштитна, шифра телефонског апарату; видите Сигурносна шифра на страници 12.

Да бисте унели нове или извршили измене постојећих података, отворите мени *Novčanik*. Да бисте користили податке у новчанику за неки мобилни сервис, приступите новчанику из претраживача. Видите Веб на страници 113.

Приступите менију новчаник

Да приступите новчанику, изаберите **Meni > Rokovnik > Novčanik**.

Унесите своју шифру новчаника и изаберите **OK**; видите

Подешавања новчаника на страници 105. Изаберите неку од следећих опција:

- ***Nač. novčanika***, да креирате комбинације картица за различите сервисе. Скуп, начин рада, новчаника је погодан за ситуације када коришћење неких услуга подразумева унос великог броја података. Можете изабрати одговарајући скуп, начин рада новчаника уместо да појединачно бирате различите картице.
- ***Kartice***, да меморишујете личне податке картице. Можете меморисати податке платних картица, интерних картица (појединих ланаца продавница) и приступних картица као што су комбинације корисничких имена и лозинки, као и адресе и личне податке корисника. Видите Меморишујете детаље картице на страници 103.
- ***Ulaznice***, да сачувате обавештења о електронским улазницама које сте купили преко неког мобилног, онлајн сервиса. Да погледате улазнице, изаберите **Opcije > Vidi**.
- ***Računi***, да сачувате признанице онлајн, мобилних куповина.
- ***Lične napomene***, да сачувате разне личне податке које желите да заштитите PIN шифром новчаника. Видите Личне напомене на страници 104.
- ***Podešavanja***, да измените подешавања новчаника. Видите Подешавања новчаника на страници 105.

Меморишујете детаље картице

Приступите новчанику и изаберите **Kartice**. Изаберите тип картице чије детаље желите да меморишујете: *Platne kartice*, *Kart. lojalnosti*, *Kartice pristupa*, *Kar. s info o kor.* или *Kartice s adresama*. Ако још

ниједна картица није додата, изаберите **Dodaj**, у супротном, изаберите **Opcije > Dodaj novu**. Попуните поља одговарајућим подацима.

Ако то подржава Ваш провајдер сервиса, податке картице можете примати у телефон као конфигурациону поруку. Бићете обавештени о категорији картице. За могућност добијања картичних података у форми конфигурационе поруке, обратите се издаваоцу картице или провајдеру сервиса.

Личне напомене

Можете меморисати и личне напомене, као што су бројеви банковских рачуна, лозинке или шифре.

1. Приступите новчанику и изаберите *Lične napomene*. Ако још ниједна напомена није додата, изаберите **Dodaj**, у супротном, изаберите **Opcije > Dodaj novu**. Унесите напомену и назив, име за напомену.

Изаберите **Opcije** да извршите измене изабране напомене, да напомене разврстате по имену или по датуму, или да их обришете.

2. Да видите неку напомену, дођите до ње и изаберите **Vidi**.
3. Док гледате напомену, изаберите **Izmeni** да извршите измене напомене. Изаберите **Opcije**, па затим изаберите неку од следећих опција:
 - *Pošalji kao tekst*, да поруку копирате у текстуалну поруку.
 - *Kopiraj u kalendar*, да напомену копирате у календар као мемо.
 - *Uzmi detalje*, да преузмете бројеве, е-маил адресе и веб адресе из напомене.
 - *Obrisí*, да обришете напомену.

Креирајте скуп (начина рада) новчаника

Пошто сачувате своје личне податке картице, можете их објединити у неки скуп новчаника. Скуп новчаника можете користити да у току претраживања преузмете податке новчаника из различитих картица.

1. Приступите новчанику и изаберите *Nač. novčanika*.
2. Да креирате нови начин, скуп новчаника ако још ниједан није додат, изаберите **Dodaj**. У супротном, изаберите **Opcije > Dodaj novu**.
3. Попуните наредна поља. Нека поља садрже податке који се бирају из новчаника. Те податке морате сачувати, меморисати, пре него што будете могли да креирате неки скуп, начин рада, новчаника.
 - *Sledeće izaberite platnu karticu* – изаберите неку картицу из листе платних картица.
 - *Sledeće izaberite karticu lojalnosti* – изаберите неку картицу из листе интерних, попустних картица.
 - *Sledeće izaberite karticu pristupa* – изаберите неку картицу из листе приступних картица.
 - *Sledeće izaberite karticu s info o korisniku* – изаберите неку картицу из листе корисничких картица.
 - *Sledeće izaberite adresu placanja* – изаберите неку адресу из листе адресних картица.
 - *Sledeće izaberite adresu isporuke* – изаберите неку адресу из листе адресних картица.
 - *Sledeće izaberite adresu isporuke računa* – изаберите неку адресу из листе адресних картица.
 - *Sledeće izaberite metodu isporuke računa* – изаберите начин доставе: *Na broj telefona* или *Na e-mail adresu*.
 - *Ime načina novčanika*: унесите име за дати скуп.

Подешавања новчаника

Приступите новчанику и изаберите *Podešavanja*. Да промените шифру новчаника, изаберите *Promeni šifru*. Да поставите RFID (радиофреквенциона идентификација) шифру и тип, изаберите *ID radio frekvencije > Šifra ID-a radio frekvencije* и *Vrsta ID-a radio frekvencije*. RFID је технологија која доприноси безбедности комерцијалних трансакција.

Смернице за куповину коришћењем новчаника

- Да бисте обавили куповину, приступите жељеном веб сајту који подржава коришћење новчаника. Неопходно је да тај сервис подржава ЕСМЛ (језик за моделирање електронске трговине) спецификацију. Видите Повежите се на неки сервис на страници 114.

Одаберите производ који желите да купите и пре куповине пажљиво прочитајте све информације које су дате.

Текст можда не стане у један екран. Зато обавезно прелистајте и прочитајте комплетан текст пре саме куповине.

- Да бисте платили своју куповину, телефон Вас пита да ли желите да користите новчаник. Телефон такође тражи и Вашу PIN шифру новчаника.
- Изаберите картицу којом желите да извршите плаћање из листе *Platne kartice*. Ако образац који примите од провајдера сервиса подржава ЕСМЛ спецификацију, телефон аутоматски попуњава податке из кредитне картице или скупа новчаника у новчанику.
- Потврдите куповину и информација ће се проследити.
- Евентуално ћете примити потврду пријема или дигиталну признаницу за куповину.
- Да затворите новчаник, изаберите *Zatvori novčanik*. Ако новчаник не користите 5 минута, он се аутоматски затвара.

Уколико сте покушали да приступите, или приступили поверљивим подацима који захтевају унос шифре (нпр., Ваш банковни рачун), испразните кеш меморију свог апаратца после сваке употребе.

За пражњење кеш меморије, видите Кеш меморија на страници 119.

Синхронизација

Модул Синхронизација Вам омогућава да податке из свог календара и податке о контактима сачувате, пребације на неки Интернет сервер (мрежни сервис) или у компатibilни РС рачунар. Ако сте податке сачували на неком Интернет серверу, свој телефон можете синхронизовати стартовањем синхронизације са свог телефонског апаратца. Такође можете синхронизовати податке

контаката, календара са подацима и напоменама које се налазе у Вашем РС рачунару стартовањем синхронизације са рачунара. Контакти на SIM картици се неће синхронизовати.

Одговарање на неки долазни позив ће прекинути синхронизацију, и мораћете је започети поново.

Синхронизација са телефонског апарат

Пре спровођења синхронизације са свог телефонског апаратца, неопходно је да урадите следеће:

- Да се претплатите на неки сервис синхронизације. За детаљније информације, обратите се свом провајдеру сервиса.
- Да преузмете подешавања синхронизације од свог провајдера сервиса. Видите Подешавања синхронизације на страници 107.

Да започнете синхронизацију са свог телефонског апаратца:

1. Изаберите конфигурациона подешавања неопходна за синхронизацију. Видите Подешавања синхронизације на страници 107.
2. Изаберите *Meni > Rokovnik > Sinhronizacija > Sinhronizacija preko servera > Podaci koji se sinhronizuju*. Маркирајте податке које желите да синхронизујете.
3. Изаберите *Meni > Rokovnik > Sinhronizacija > Sinhronizacija preko servera > Sinhroniši*. Пошто потврдите, маркирани подаци активираног скупа ће бити синхронизовани.

Прва синхронизација, или поновљена прекинута синхронизација, може потрајати и до 30 минута ако су контакти или календар испуњени.

Подешавања синхронизације

Конфигурациону поруку са подешавањима неопходним за синхронизацију можете добити од оператора мреже или од провајдера сервиса. За рад са конфигурационим подешавањима, видите Конфигурација на страници 80.

1. Изаберите *Meni > Rokovnik > Sinhronizacija*.

2. Изаберите *Sinhronizacija preko servera > Podešavanja sinhronizacije*, па затим неку од наредних опција:
Konfiguracija. Приказују се само оне конфигурације које подржавају сервис синхронизације. Изаберите неког провајдера сервиса; *Uobičajeno* или *Lična konfiguracija* за синхронизацију.
Račun. Изаберите налог на неком сервису синхронизације који се налази у активним конфигурационим подешавањима.
3. Изаберите *PC sinhronizaciona podešavanja* да унесете подешавања синхронизације коју иницира сервер. Поставите *Korisničko ime* и *Lozinka*.
Корисничко име и лозинка морају бити исти у телефону и у PC рачунару.

Синхронизација са компатibilног PC рачунара

За синхронизацију података контаката, календара и напомена са компатibilног PC рачунара, можете користити ИЦ везу, Bluetooth везу или кабл за пренос података. За то је неопходно и да је на PC рачунару инсталiran програмски пакет Nokia PC Suite који одговара Вашем телефону. Стартујте синхронизацију са рачунара користећи Nokia PC Suite програмски пакет.

■ Апликације

Игре

Софтвер Вашег телефона садржи и неке игре.

Стартујте неку игру

Изaberите *Meni > Aplikacije > Igre*. Дођите до жељене игре па изaberite *Otvori*, или притисните тастер **позови**.

За опције у вези игара, видите Остале опције апликације на страници 109.

Преузимања игара

Изaberите *Meni > Aplikacije > Opcije > Preuzimanja > Preuzimanja igara*. Приказује се листа расположивих адреса претраживача.

Изаберите *Još adresa*, да приступите листи адреса у менију *Web*; видите Адресе (букмак ознаке) на страници 117.

Важно: Инсталаријте и користите само апликације и други софтвер из извора који нуде адекватну безбедност и заштиту од штетног софтвера.

Подешавања игре

Да бисте поставили звуке, светла и вибрације за игре, изаберите *Meni > Aplikacije > Opcije > Podeš. aplikacije*.

Колекција

Софтвер Вашег телефона садржи неке Java™ апликације посебно програмиране за овај модел Nokia телефона.

Стартовање апликације

Изаберите *Meni > Aplikacije > Kolekcija*. Дођите до жељене апликације па изаберите *Otvori*, или притисните тастер **позови**.

Остале опције апликације

- *Obrisí*, да обришете апликацију или групу апликација из телефонског апаратра.
- *Detalji*, за додатне информације о апликацији.
- *Ažuriraj verziju*, да проверите да ли је новија верзија апликације на располагању за преузимање са *Web* (мрежни сервис).
- *Web stranica*, за додатне информације или податке за апликацију на Интернету. Ову могућност мора да подржава комуникациониа мрежа. Приказује се једино ако је таква Интернет адреса дата у апликацији.
- *Pristup aplikaciji*, да ограничите приступ апликације мрежи. Приказују се различите категорије. Изаберите у свакој категорији, ако је на располагању, једну од следећих дозвола: *Pitaj svaki put* и телефон ће увек питати за приступ мрежи, *Pitaj samo prvi put* и телефон ће питати само за први покушај приступа мрежи, *Uvek dozvoljeno* да приступ мрежи буде увек дозвољен, или *Nije dozvoljeno* да се не дозволи приступ мрежи.

Преузмите неку апликацију

Ваш телефон подржава J2ME™ Java апликације. Пре преузимања неке апликације, проверите да је она компатибилна са Вашим телефоном.

Важно: Инсталирајте и користите само апликације и други софтвер из извора који нуде адекватну безбедност и заштиту од штетног софтвера.

Нове Java апликације можете преузимати на више начина:

- Изаберите *Meni > Aplikacije > Opcije > Preuzimanja > Preuz. aplikacija*, и приказаће се листа расположивих адреса. Изаберите *Još adresa* да приступите листи адреса у менију *Web*. Видите Адресе (букмак ознаке) на страници 117.

Изаберите одговарајућу адресу за повезивање на жељену страну. Ако успостављање везе не успе, вероватно је немогуће приступити датој страни преко сервиса чије параметре везе тренутно користите. У том случају, приступите менију *Web* и активирајте скуп подешавања неког другог сервиса. Видите Повежите се на неки сервис на страници 114. Покушајте поново да се повежете на ту страну.

За податке о доступности различитих сервиса, цене и начин тарифирања, обратите се свом провајдеру сервиса.

- Изаберите *Meni > Web > Linkovi za preuzimanje*. Изаберите одговарајућу апликацију или игру за преузимање. Видите Преузмите датотеке на страници 118.
- Користите функцију преузимања игара. Видите Преузимања игара на страници 108.
- Користите програм Nokia Application Installer из пакета PC Suite за преузимање апликација у свој телефон.

У апарат су можда унете адресе, букмак ознаке, неких сајтова који нису повезани са Nokiom. Nokia не одобрава нити гарантује за ове сајтове. Ако се одлучите да им приступите, потребно је да предузмете сву предострожност у смислу безбедности и садржаја као и за било који други Интернет сајт.

Апликација која се преузима може бити сачувана у мени *Igre* уместо у мени *Aplikacije*. Није могуће меморисати, уписивати, Java игре и апликације на MultiMediaCard картицу.

Калкулатор

Калкулатор Вашег телефонског апарату сабира, одузима, дели, множи, диже на квадрат, израчунава квадратни корен и конвертује валуте.

Напомена: Прецизност овог калкулатора је ограничена и он је намењен само за једноставне прорачуне.

Изaberите **Meni > Aplikacije > Dodaci > Kalkulator**. Када се на екрану прикаже 0 (нула), унесите први члан прорачуна. Притисните тастер # да унесете децимални зарез. Изaberите **Opcije > Dodaj, Oduzmi, Pomnoži, Podeli, Kvadriraj, Kvadratni koren** или **Promeni znak**. Унесите други члан рачунске операције. За резултат, изaberите **Rezultat**. Да бисте започели нови прорачун, право изaberите и држите **Obrisí**.

Конвертујте валуте

Изaberите **Meni > Aplikacije > Dodaci > Kalkulator**. Да сачувате курс, изaberите **Opcije > Kurs**. Изaberите једну од приказаних опција. Унесите курс, притисните тастер # за децимални зарез, па затим изaberите **OK**. Курс остаје у меморији док га не замените другом вредношћу. Да спроведете конверзију валута, укуцајте износ валуте коју конвертујете, изaberите **Opcije > U domaću** или **U stranu**.

Напомена: Када промените основну валуту, морате да унесете нове курсеве пошто се сви претходно унети поништавају.

Тајмер

Изaberите **Meni > Aplikacije > Dodaci > Tajmer**. Унесите време аларма у сатима, минутима и секундама, па изaberите **OK**. По жељи, унесите неку напомену која ће се приказати по истеку постављеног временског периода. Да започнете одбројавање, тј. да стартујете тајмер, изaberите **Počni**. Да измените временски период за одбројавање, изaberите **Izmeni vreme**. Да зауставите тајмер, изaberите **Zaustavi tajmer**.

Ако је телефон у пасивном режиму када истекне време за аларм, он ће се огласити алармом и палити и гасити текст напомене, ако је она постављена, или у супротном, **Vreme tajmera je isteklo**. Аларм

прекидате притиском на било који тастер. Ако се не притисне ниједан тастер, аларм се автоматски прекида у року од 30 секунди. Да зауставите аларм и обришете напомену, изаберите **Izadi**. Да наставите одбројавање, тј. да поново стартујете тајмер, притисните **Restart**.

Штоперица

Помоћу штоперице можете да мерите време, међувремена или пролазна времена. У току мерења времена, могу се користити остале функције телефонског апарат. Да оставите штоповање времена у позадини, притисните тастер **зavrши**.

Употреба штоперице, или њен рад у позадини док се користе друге функције, повећава енергетске захтеве према батерији и скраћује њено трајање.

Изаберите **Meni > Aplikacije > Dodaci > Stoperica**, па изаберите неку од наредних опција:

- *Merenje iz delova*, да мерите међувремена. Да започнете праћење времена, изаберите **Počni**. Изаберите **Podeli** увек када желите да очитате међувреме. Да прекинете праћење времена, изаберите **Zaust.**

Да меморишете измерено време, изаберите **Sačuvaj**.

Да поново започнете праћење времена, изаберите **Opcije > Počni**. Ново време се додаје претходном. Да време поништите без меморисања, изаберите **Poništi**.

Да оставите штоповање времена у позадини, притисните тастер **зavrши**.

- *Merenje prolaza*, да мерите пролазна времена. Да оставите штоповање времена у позадини, притисните тастер **зavrши**.
- *Nastavi*, да видите праћење времена које сте оставили да ради у позадини.
- *Pokaži zadnje*, да видите последње измерено време, ако штоперица није била поништена.
- *Vidi vremena* или *Obriši vremena*, да видите или да обришете меморисана времена.

■ Веб

Уз помоћ претраживача телефона можете приступати различитим сервисима мобилног Интернета.

Важно: Користите само сервисе у које имате поверење и који нуде адекватну безбедност и заштиту од штетног софтвера.

Проверите доступност ових сервиса, цену, начин обрачуна и инструкције са својим провајдером сервиса.

Користећи претраживач свог телефона можете претраживати сајтове који користе Wireless Mark-up Language (WML) или Extensible HyperText Markup Language (XHTML) језик. Изглед страница може да буде различит због величине екрана. Имајте на уму да нећете моћи да видите све детаље Интернет страна.

Основни кораци за приступ и коришћење сервиса

1. Меморишите параметре сервиса који су неопходни за приступ сервису који желите да користите. Видите Поставите претраживање на страници 113.
2. Успоставите везу са тим сервисом. Видите Поставите претраживање на страници 114.
3. Започните претраживање страна сервиса. Видите Претражујте стране на страници 114.
4. Пошто завршите претраживање, прекините везу са сервисом. Да раскинете везу, видите Опције у току претраживања на страници 115.

Поставите претраживање

Подешавања неопходна за претраживање можете добити у виду конфигурационе поруке од оператора мреже или од провајдера сервиса који нуди сервис који желите да користите. Видите Сервис конфигурационих подешавања на страници 13. Сва конфигурациона подешавања можете да унесете и ручно. Видите Конфигурација на страници 80.

Повежите се на неки сервис

Прво, проверите да су активирана исправна конфигурациона подешавања за сервис који желите да користите.

1. Да изберете подешавања за повезивање на сервис, изaberite **Meni > Web > Podešavanja > Konfiguracija**.
2. Изаберите **Konfiguracija**. Приказују се само оне конфигурације које подржавају сервис претраживања. Изаберите неког провајдера сервиса, **Uobičajeno** или **Lična konfiguracija** за претраживање. Видите Поставите претраживање на страници 113.

Изаберите **Račun**, па затим изберите неки налог на сервису за претраживање који се налази у активним конфигурационим подешавањима.

Изаберите **Prikaži prozor terminala > Da**, да аутентификацију корисника за повезивања на интранет мреже спроводите ручно.

Друго, успоставите везу са сервисом на један од наредних начина:

- Изаберите **Meni > Web > Početna** или, у пасивном режиму, притисните и држите тастер **0**.
- Да изберете букмак ознаку (адресу) сервиса, изaberite **Meni > Web > Adrese**.
- Да изберете последњу посечену URL адресу, изaberite **Meni > Web > Zadnja web adresa**.
- Да ручно унесете мрежну адресу сервиса, изaberite **Meni > Web > Iđi na adresu**. Унесите мрежну адресу сервиса, па изaberite **OK**.

Претражујте стране

Пошто се повежете на неки сервис, можете започети претраживање његових страна. Функције тастера телефонског апарате се могу разликовати од једног до другог сервиса. Пратите текст упутства на екрану телефонског апарате. За више информација се обратите свом провајдеру сервиса.

Ако је за тип везе, носилац података, изабран GPRS, у току претраживања се приказује иконица у левом горњем углу екрана. Ако у току (E)GPRS везе примите позив или текстуалну поруку или упутите позив, у горњем десном углу екрана приказаће се иконица која означава да је (E)GPRS веза задржана (стављена на чекање). Након тога, телефон покушава да поново успостави (E)GPRS везу.

Претражујте користећи тастере телефонског апарат

- Прелиставајте у свим правцима (горе, доле, лево, десно) да претражујете дату страну.
- Да изаберете неку истакнуту ставку, притисните тастер "позив" или изберите **Izaberi**.
- Да унесете слова и цифре, притискајте тастере од **0** до **9**. Да унесете специјалне карактере, притисните тастер *****.

Опције у току претраживања

Изаберите неку од следећих опција:

- *Koristi novčanik*, да употребите картичне податке у новчанику из дате апликације, ако сервис то подржава. Видите Новчаник на страници 102.
- *Početna*, да се вратите на почетну страну.
- *Prečice*, да отворите нову листу опција које се односе само на дату страну. Ова опција је на располагању једино ако дата страна садржи пречице.
- *Dodaj adresu*, да страну сачувате као адресу, букимарк.
- *Adrese*, да приступите листи адреса, букимарк ознака. Видите Адресе (букимарк ознаке) на страници 117.
- *Opcije stranice*, да прикажете листу опција за активну страну.
- *Istorija*, да прикажете листу URL адреса (сајтова) које сте посетили у последње време.
- *Linkovi za preuzimanje*, да Вам се прикаже листа адреса (букимарк ознака) са којих се може вршити преузимање одређених садржаја.
- *Ostale opcije*, да прикажете листу осталих опција.

- *Ažurirati*, да поново учитате и ажурирате садржај отворене стране.
- *Prekini*, да раскинете везу са сервисом.

Провајдер сервиса може да нуди и друге опције.

Уколико сте покушали да приступите, или приступили поверљивим подацима који захтевају унос шифре (нпр., Ваш банковни рачун), испразните кеш меморију свог апаратра после сваке употребе.

За пражњење кеш меморије, видите Кеш меморија на страници 119.

Директно позивање

Претраживач подржава функције којима можете да приступате у току претраживања. Можете упутити говорни позив, послати DTMF тонске секвенце у току говорног позива и сачувати име и телефонски број са неке стране.

Подешавање изгледа

У току претраживања, изаберите *Opcije > Ostale opcije > Podešav. izgleda* или, у пасивном режиму, изаберите *Meni > Web > Podešavanja > Podešavanje izgleda*. Изаберите неку од следећих опција:

- *Prelom teksta > Uključen*, да подесите тако да се текст наставља у наредни ред. Ако изаберете *Isključen*, текст ће бити скраћен.
- *Veličina slova > Veoma mali, Mali* или *Srednji* да поставите величину фонта, слова.
- *Prikaz slika > Ne*, да се слике на страницама не приказују. Ово може да убрза претраживање странице које садрже добра слика.
- *Upozorenja > Upozorenje za vezu koja nije bezbedna > Da*, да подесите телефон да Вас упозорава када у току претраживања прелазите са безбедне (шифроване) на нештићену (отворену) везу.
- *Upozorenja > Upozor. za stavke koje nisu bezbedne > Da*, да подесите телефон да Вас упозорава када нека безбедна страница садржи ставке које нису безбедне (шифроване). Имајте на уму да ова упозорења не гарантују безбедност, заштићеност, везе. За даље информације, видите Сигурност, заштита претраживача на страници 120.

- *Kodiranje znakova > Kodiranje sadržaja*, да изаберете кодни распоред садржаја на страни.
- *Kodiranje znakova > Unicode (UTF-8) web adrese > Uključen*, да подесите телефон тако да URL адресе шаље у UTF-8 кодном распореду. Ово подешавање Вам може бити неопходно када посечујете веб стране креиране на страним језицима.

Кукице

Кукица, или "колачић", је податак који неки сајт уноси у кеш меморију Вашег телефона. Колачићи се чувају док не испразните кеш меморију. Видите Кеш меморија на страници 119.

У току претраживања изаберите *Opcije > Ostale opcije > Zaštita > Podešav. cookieja* или, у пасивном режиму, изаберите *Meni > Web > Podešavanja > Podešavanje zaštite > Kukice*. Да допустите или да забраните постављање колачића (кукица), изаберите *Dozvoljene*, односно *Odbiti*.

Скриптови преко безбедне везе

Имате могућност да изаберете да ли желите да допустите покретање скриптова који се налазе на штићеним (безбедним) странама. Овај телефонски апарат подржава WML скриптове.

1. У току претраживања изаберите *Opcije > Ostale opcije > Zaštita > Podešavanja skripti* или, у пасивном режиму, изаберите *Meni > Web > Podešavanja > Podešavanje zaštite > Skripte preko bezbedne veze*.
2. Да омогућите покретање скриптова, изаберите *Dozvoljene*.

Адресе (букмарт ознаке)

Имате могућност чувања адреса страница у облику букмарка, адреса, у меморији апаратра.

1. У току претраживања, изаберите *Opcije > Adrese* или, у пасивном режиму, изаберите *Meni > Web > Adrese*.

- Дођите до неке адресе, букарк ознаке, па је изаберите, или притисните тастер **позови** да се повежете на страну на коју се дата адреса, букарк ознака, односи.
- Изаберите **Opcije** да видите, извршите измене, обришете или пошаљете дату адресу (букарк ознаку), да креирате нову адресу или да је сачувате у неки фолдер.

У апарат су можда унете адресе, букарк ознаке, неких сајтова који нису повезани са Nokiom. Nokia не одобрава нити гарантује за ове сајтове. Ако се одлучите да им приступите, потребно је да предузмете сву предострожност у смислу безбедности и садржаја као и за било који други Интернет сајт.

Примите неку адресу (букарк ознаку)

Када примите адресу (букарк ознаку) која је као таква и послата, приказује се обавештење *1 adresa je primljena*. Да сачувате примљену адресу (букарк ознаку), изаберите **Prikaži > Sačuvaj**. Да видите или да обришете ту адресу (букарк ознаку), изаберите **Opcije > Vidi** или **Obriši**. Да адресу (букарк ознаку) одбаците одмах по пријему, изаберите **Izadi > OK**.

Преузмите датотеке

Да у свој телефон преузмете додатне тонове (мелодије), слике, игре или апликације (мрежни сервис), изаберите **Meni > Web > Linkovi za preuzimanje > Preuzim. melodija, Preuzimanja slike, Preuzimanja igara, Preuzimanja videa, Preuzimanja tema** или **Preuz. aplikacija**.

Важно: Инсталирајте и користите само апликације и други софтвер из извора који нуде адекватну безбедност и заштиту од штетног софтвера.

Сервисни пријем

Телефонски апарат може да прима сервисне поруке (достављене без Вашег захтева) које Вам шаље провајдер сервиса (мрежни сервис). Сервисне поруке су обавештења о, на пример, главним вестима, насловима и могу да садрже текстуалну поруку или адресу неког сервиса.

Да приступите модулу **Servisni prijem** у пасивном режиму, пошто сте примили неку сервисну поруку, изаберите **Prikaži**. Ако изаберете

Izadi, порука се премешта у *Servisni prijem*. Да опцији *Servisni prijem* приступите накнадно, изаберите **Meni > Web > Servisni prijem**.

Да опцији *Servisni prijem* приступите у току претраживања, изаберите **Opcije > Ostale opcije > Servisni prijem**. Дођите до жељене поруке, па да бисте активирали претраживач и преузели означени садржај, изаберите *Preuzmi*. Да Вам се прикажу детаљни подаци о сервисном обавештењу или да поруку обришете, изаберите **Opcije > Detalji**, односно *Obriši*.

Подешавање сервисног пријема

Изаберите **Meni > Web > Podešavanja > Podešavanje servisnog prijema**.

- Да поставите да ли желите или не желите да примате сервисне поруке, изаберите *Servisne poruke > Uključene* или *Isključene*.
- Да подесите телефон тако да прима сервисне поруке само из извора које одобрава тај провајдер сервиса, изаберите *Filter za poruke > Uključen*. Да видите листу аутора садржаја за које постоји такво одобрење, изаберите *Provereni kanali*.
- Да подесите телефон тако да аутоматски активира претраживач из пасивног режима када примите неку сервисну поруку, изаберите *Automatska veza > Uključi*. Ако изаберете опцију *Isključi*, телефон ће активирати претраживач тек када изаберете *Preuzmi* пошто примите сервисну поруку.

Кеш меморија

Кеш меморија је меморијски простор који се користи за привремено смештање података. Ако сте приступали, или покушавали да приступите, поверљивим информацијама које захтевају унос лозинке, испразните кеш меморију после сваке такве радње. Подаци или сервиси којима сте приступали су уписаны у кеш меморију.

Да испразните кеш меморију:

- У току претраживања, изаберите **Opcije > Ostale opcije > Obriši keš**.
- У пасивном режиму, изаберите **Meni > Web > Obrisati cache memoriju**.

Сигурност, заштита претраживача

Сигурносна заштита је неопходна за неке сервисе као што су онлајн банкарски сервиси и онлајн куповина. За такве врсте веза, неопходни су Вам сигурносни сертификати и евентуално сигурносни, заштитни модул који се може налазити на Вашој SIM картици. За више информација, обратите се свом провајдеру сервиса.

Заштитни модул

Заштитни модул побољшава безбедност апликација које се користе из претраживача и омогућава употребу дигиталног потписивања. Заштитни модул може да садржи сертификате као и приватне и јавне кључеве. Сертификате у заштитни модул уписује провајдер сервиса.

Изаберите *Meni > Web > Podešavanja > Podešavanje zaštite > Podešavanje zaštitnog modula*. Изаберите неку од следећих опција:

- *Detalji zaštitnog modula*, да видите назив заштитног модула, статус, произвођача и серијски број.
- *Zahtev za PIN šifrom modula*, да подесите телефон да захтева PIN шифру модула када се користе функције, сервиси заштитног модула. Унесите шифру, па изаберите *Uključen*. Да деактивирате захтев за унос PIN шифре модула, изаберите *Isključen*.
- *Promeni PIN modula*, да промените PIN шифру модула, ако то заштитни модул допушта. Унесите тренутну PIN шифру модула, затим унесите нову шифру два пута.
- *Promeni potpisni PIN*, да промените потписни PIN који се користи за дигитални потпис. Изаберите потписни PIN који желите да промените. Унесите тренутну PIN шифру, затим унесите нову шифру два пута.

Видите и део Приступне шифре на страници 12.

Сертификати

Важно: Имајте на уму да, мада употреба сертификата значајно смањује ризике даљинског повезивања и инсталисања софтвера, сертификати морају бити исправно коришћени да би се искористила предност повећане заштите. Само постојање сертификата не пружа никакву заштиту; одговарајућа функција (управљач сертификата) мора да садржи исправне, аутентичне или проверене сертификате да би се остварила повећана заштита. Сертификати су временски ограничени. Ако се прикаже упозорење "Сертификат је истекао" или "Сертификат није важећи", мада би требало да је исправан, проверите да ли су у апарату постављени тачан датум и тачно време. Пре него што извршите било какве измене подешавања сертификата, морате да проверите да ли заиста имате поверење у власника датог сертификата као и да ли дати сертификат заиста припада назначеном власнику.

Постоје три врсте сертификата: серверски сертификати, сертификати овластиоца и кориснички сертификати. Ове сертификате можете добити од свог провајдера сервиса. Сертификате овластиоца и корисничке сертификате у заштитни модул може да упише и провајдер сервиса.

Да видите листу сертификата овластиоца или корисничких сертификата који су преузети у телефонски апарат, изаберите **Meni > Web > Podešavanja > Podešavanje zaštite > Sertifikati autoriteta** или **Korisnički sertifikati**.

Ако је иконица сигурне везе приказана у току везе, пренос података између телефонског апарат и сервера на којем се налази садржај је шифрован.

Иконица сигурности (заштите) не означава да је пренос података између мрежног пролаза и сервера на којем се налази садржај (или места на којем се налази тражено) безбедан. Провајдер сервиса штити пренос података између мрежног пролаза и сервера са садржајем.

Дигитални потпис

Користећи свој телефон можете стављати дигиталне потписе ако Ваша SIM картица има заштитни модул. Употреба дигиталног потписа може бити исто као и стављање потписа на папирни рачун, уговор или неки други документ.

Да ставите дигитални потпис, изберите неки линк на датој страници, на пример, наслов књиге коју желите да купите и њену цену. Приказује се текст који треба да потпишете, и евентуално садржи и цену и датум.

Проверите да је у том моменту текст у заглављу *Citaj* и да је приказана иконица дигиталног потписа .

Ако се иконица дигиталног потписа не појави, значи да је дошло до повреде тајности, сигурности, и не би требало да уносите никакве личне податке као што је Ваш потписни PIN.

Да текст потпишете, прво га комплетног прочитајте, па затим изберите *Potpisi*.

Текст можда не стане у један екран. Зато обавезно прелистајте и прочитајте комплетан текст пре потписивања.

Изберите кориснички сертификат који желите да употребите. Унесите потписни PIN (видите део Приступне шифре на страници 12) па изберите *OK*. Иконица дигиталног потписа ће се изгубити, а дати сервис може евентуално да прикаже потврду Ваше куповине.

SIM сервиси

И Ваша SIM картица може да нуди додатне сервисе.

Овом менију можете да приступите једино ако га подржава, нуди Ваша SIM картица. Назив и садржаји овог менија у потпуности зависе од расположивих сервиса.

Напомена: За податке у вези расположивости, цене и информације о начину коришћења SIM сервиса обратите се прдавцу SIM картице, рецимо, оператору мреже, провајдеру сервиса или другом добављачу.

Да свој телефонски апарат подесите тако да Вам приказује потврдне поруке које се размењују између Вашег телефонског апарат и мреже када користите SIM сервисе, изберите *Meni > Podešavanja > Telefon > Potvrda akcija SIM servisa > Da*.

Имајте на уму да приступ овим сервисима може да подразумева слање поруке или обављање телефонског позива који се наплаћују.

7. Повезивање са РС рачунаром

Када је Ваш телефон повезан на компатибилни РС рачунар преко ИЦ везе, преко Bluetooth везе или дата каблом (DKU-2), можете да шаљете и да примате е-маил поруке и да приступате Интернету. Свој телефон можете да користите са великим бројем програма за повезивање са РС рачунаром и дата комуникације.

■ PC Suite

Користећи програмски пакет Nokia PC Suite можете да синхронизуете контакте, календаре и листе обавеза и напомене свог телефона и компатибилног РС рачунара или неког Интернет сервера (мрежни сервис). Више информација као и програм PC Suite ћете наћи на Nokia веб сајту на адреси <www.nokia.com/pcsuite>.

■ (E)GPRS, HSCSD и CSD

Свој телефон можете користити и за EGPRS (побољшани GPRS), GPRS (општи пакетни пренос података), HSCSD (брзи пренос података са комутацијом линије) и CSD (пренос података са комутацијом линије, *GSM подаци*), комуникационе сервисе за пренос података.

За детаље у вези расположивости и претплате на дата сервисе (пренос података) обратите се свом оператору мреже или провайдеру.

Коришћење HSCSD сервиса празни батерију телефонског апарате брже од стандардних говорних и дата веза. За време преноса података, телефон ћете морати евентуално да прикопчате на пуњач.

Видите Подешавање (E)GPRS модема на страници 76.

■ Апликације за пренос података

Информације у вези употребе комуникационих програма (апликација) за пренос података потражите у документацији која иде уз њих.

Није препоручљиво позивање нити примање позива док је апарат повезан на рачунар пошто то може довести до прекида рада.

Да бисте остварили боље резултате, у току преноса података апарат поставите на стабилну подлогу са тастатуром окренутом надоле. Немојте апарат померати држећи га у руци у току преноса података.

8. Информације о батерији

■ Пуњење и пражњење

Ваш апарат се напаја енергијом из пуњиве батерије. Пуне експлоатационе карактеристике нове батерије се постижу тек после два или три комплетна циклуса пуњења и пражњења. Батерија се може пунити и празнити стотине пута али ће се на крају истрошити. Када се активно време и време у пасивном режиму значајно скрате, купите нову батерију. Користите само батерије које је одобрila Nokia и пуните их само пуњачима које је Nokia одобрila за овај модел апаратца.

Када се пуњач не користи, ископчајте га из електричне утичнице и из апаратца. Након што се потпуно напуни, батерију не остављавате приклучену на пуњач, пошто прекомерно пуњење може да јој скрати животни век. Ако се не користи, потпуно пуну батерија ће се временом сама испразнити.

Употребљавајте батерију само за оно за шта је намењена. Никада не користите оштећени пуњач или батерију.

Не излажите батерију кратком споју. До случајног кратког споја може да дође када неки метални предмет, новчић, спајалица или перо, направи директни контакт позитивног (+) и негативног (-) извода батерије. (Изводи су металне трачице на батерији.) То може да се деси, рецимо, када резервну батерију носите у џепу или ташници. Кратким спајањем извода може да се оштети батерија или предмет којим се спаја.

Остављање батерије на врућим или хладним местима, као и у затвореним колима у летњим или зимским условима, смањује капацитет и животни век батерије, као и њену способност допуњавања. Покушавајте да батерију увек држите на температуре између 15°C и 25°C (59°F и 77°F). Апарат са загрејаном или хладном батеријом може привремено да не ради, чак и када је батерија потпуно напуњена. Експлоатационе карактеристике батерије су посебно ограничene при температурама знатно испод тачке мржњења.

Не бацајте батерије у ватру, пошто може доћи до експлозије. Батерије могу да експлодирају и ако су оштећене. Батерије одлажите у складу са локалним прописима. Молимо да их по могућству рециклирате. Не одлажите их као кућни отпад.

ЧУВАЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ

Ваш апарат је производ високог квалитета конструкције и израде и њиме треба поступати пажљиво. Наредне сугестије ће Вам помоћи да очувате право на гаранцију којом је покривен овај производ.

- Апарат одржавајте сувим. Атмосферске падавине, влага, као и све врсте течности или влаге могу да садрже минерале који проузрокују корозију електронских кола. Ако се апарат покваси, извадите батерију и оставите апарат да се потпуно осуши пре него што у њега вратите батерију.
- Не употребљавајте апарат, нити га држите на прашњавим и прљавим mestima. Његови покретни делови и електронске компоненте се могу оштетити.
- Немојте држати апарат на mestima са високом температуром. Високе температуре могу да скрате век трајања електронских уређаја, да оштете батерије и да деформишу или истопе неке пластичне материјале.
- Немојте држати апарат на mestima са ниском температуром. Када се апарат загреје до своје нормалне температуре, у унутрашњости може да се формира влага и да оштети плоче са електронским колима.
- Не покушавајте да отварате апарат осим на начин који је описан у овом упутству.
- Апарат немојте да испуштате, протресате или ударате. Грубо руковање може да проузрокује ломљење унутрашњих плоча и прецизне механике.
- За чишћење апата не употребљавајте јаке хемикалије, раствораче за чишћење, или јаке детерџенте.
- Не бојите телефон. Боја може да блокира покретне делове апата и да омете правilan рад.
- За чишћење сочива (камера, сензор растојања и сензор осветљења) користите меку, чисту и суву тканину.
- Користите само испоручену антenu или одобрenu заменску антenu. Неодобрене антене, модификације или додаци могу да оштете овај уређај и да представљају кршење прописа којима се регулишу радио уређаји.
- Пуњаче користите у затвореном простору.
- Увек направите резервну копију података које желите да сачувате (као што су контакти и напомене у календару) пре слања свог уређаја у неки сервис.

Све горње сугестије се у истој мери односе на овај апарат, на пуњач и на сва проширења. Ако неки апарат не функционише исправно, однесите га у најближи овлашћени сервис.

ДОДАТНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ У ВЕЗИ БЕЗБЕДНОСТИ

Ваш апарат и његова проширења садрже ситне делове. Држите их ван дохвата деце.

■ Радно окружење

Имајте на уму да треба да се придржавате свих посебних прописа који важе на датој локацији и да искључите свој апарат увек када је забрањена његова употреба, или када она може да проузрокује сметње или опасност.

Користите апарат само у његовим нормалним радним положајима. Овај апарат задовољава смернице за изложеност радиофrekвентним таласима када се користи било у нормалном положају, уз ухо, или када је одвојен од тела најмање 1,5 цм. Када се користи футрола, копча за појас или држач за ношење на телу, исти не би требало да садржи метал и требало би да одржавају овај уређај одвојен од тела најмање на горенаведеном растојању. За слање датотека или порука, овом уређају је неопходна квалитетна веза са комуникационом мрежом. У неким случајевима, слање датотека и порука може да буде одложено све док таква веза не постане доступна. Обезбедите да се ова растојања испоштују све док се предаја не заврши.

■ Медицински уређаји

Рад свих радиопредајних уређаја, укључујући и бежичне телефоне, може да ствара сметње у функционисању неадекватно заштићених медицинских уређаја. Консултујте лекара или произвођача медицинског уређаја да утврдите да ли је дати уређај адекватно заштићен од енергије спољашњих радиофrekвентних таласа, као и за сва друга питања. Искључите свој апарат у здравственим установама када то налажу у њима истакнута правила. Болнице или здравствене установе можда користе опрему која може да буде осетљива на енергију спољашњих радиофrekвентних таласа.

Пејсмејкери

Произвођачи пејсмејкера препоручују минимално растојање од 6 инчи (15,3 цм) између бежичног телефона и пејсмејкера како би се избегле могуће сметње код рада пејсмејкера. Ове препоруке се поклапају са независним истраживањима и препорукама Wireless Technology Research. Особе са пејсмејкерима треба да:

- апарат, када је укључен, увек држе на растојању већем од 6 инчи (15,3 цм) од свог пејсмејкера,
- не носе апарат у џепу на грудима, и
- да апарат држе на уху на супротној страни од пејсмејкера како би могућност стварања сметњи свеле на минимум.

Уколико имате било какав разлог да посумњавате да долази до сметњи, одмах искључите овај апарат.

Слушни апарати

Неки дигитални бежични апарати могу да стварају сметње извесним слушним апаратима. Ако се сметње јаве, обратите се свом провајдеру сервиса.

■ Моторна возила

Радиофреквентни сигнали могу да утичу на непрописно инсталисане или неадекватно заштићене електронске системе у моторним возилима као што су електронски системи за убрзивање горива, електронски системи за заштиту од проклизавања (заштиту од блокирања), електронски системи за регулацију брзине, системи са ваздушним јастуком. За додатне информације се обратите производијачу или представнику производијача возила или опреме која је накнадно уградњена.

Само квалификовано особље би требало да сервисира овај апарат или да га инсталира у моторно возило. Погрешно инсталисање или сервисирање може да буду опасно и да поништи све гаранције за овај апарат.

Проверавајте редовно да ли је целокупна опрема бежичног апарату у вашем возилу прописно монтирана и да ли правилно функционише. Не држите нити носите запаљиве течности, гасове или експлозивне материје на истом месту на којем држите овај апарат, његове делове или проширења. Код моторних возила која су опремљена ваздушним јастуком, имајте у виду да се ваздушни јастуци надувавају великим силом. Не постављајте никакве предмете, укључујући фиксне и преносне бежичне уређаје, у простор изнад ваздушних јастука, нити у зону надувавања ваздушног јастука. Уколико је бежични уређај за аутомобил непрописно инсталисан а ваздушни јастук се надува, може доћи до озбиљних повреда.

■ Ваздухоплови

Употреба овог апарату у авиону може бити забрањена у току лета.

Искључите свој апарат пре уласка у авион. Употреба бежичних телекомуникационих апарату и уређаја у авиону може да представља опасност за функционисање авиона, да доведе до прекида бежичне телефонске мреже, и да буде противзаконита.

■ Потенцијално експлозивне средине

Искључите свој апарат када се налазите у некој средини са потенцијално експлозивном атмосфером и придржавајте се свих знакова и упутстава. Потенцијално експлозивне атмосфере обухватају и она места на којима се обично препоручује да искључите мотор у возилу. Варнице у таквим срединама могу да проузрокују експлозију или пожар који за резултат имају телесне повреде или чак и смрт. Искључите овај апарат на местима доливања горива; у близини пумпи у сервисима. Придржавајте се ограничења употребе радио уређаја у складиштима горива, магацинima и дистрибутивним центрима, хемијским постројењима или на местима на којима се одвија минирање. Зоне са потенцијално експлозивном атмосфером су често, али не увек, јасно обележене. Оне обухватају потпалубља пловних објекта, објекте за пренос или складиштење хемикалија, возила на течни гас (пропан или бутан гас), као и зоне у којима се у ваздуху налазе хемијска испарења или честице као што су житарице, прашина или метални прах.

■ Хитни позиви

Важно: Бежични телефони, укључујући и овај апарат, за свој рад користе радио сигнале, бежичне мреже, земаљске жичане мреже и функције које програмира сам корисник. Из тог разлога се не може гарантовати успостављање везе у свим условима. Не би требало да се никада ослањајете искључиво на бежични апарат за критичне комуникације као што су медицински хитни случајеви.

Слање хитних позива:

1. Укључите апарат уколико није укључен. Проверите да ли је јачина сигнала адекватна.
У неким комуникационим мрежама је потребно да је важећа SIM картица правилно уложена у апарат.
2. Притисните тастер **енд (заврши)** потребан број пута да обришете садржај на екрану и да га оспособите за позивање.

3. Унесите званични број службе помоћи за дату локацију. Бројеви службе помоћи су различити за различите локације.
4. Притисните тастер **цалл (позови)**.

Ако су активиране одређене функције, можда ћете прво морати да их искључите да бисте могли да упутите позив служби помоћи. Ако је у апарату активиран начин рада "искључен" или "лет", морате га прво променити и активирати телефонску функцију да бисте могли да упутите хитни позив. Погледајте ово упутство или се обратите свом провајдеру услуге за детаљније информације.

Када шаљете позив служби помоћи, дајте све неопходне информације што је могуће тачније. Ваш бежични апарат може да буде једино средство комуникације на месту несрће. Не прекидајте везу све док Вам се то не допусти.

■ Информације о сертификацији (SAR)

ОВАЈ АПАРАТ ЗАДОВОЉАВА МЕЂУНАРОДНЕ СМЕРНИЦЕ КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ИЗЛОЖЕНОСТ РАДИО ТАЛАСИМА

Ваш мобилни апарат је радио предајник и пријемник. Он је пројектован и произведен тако да не прелази граничне вредности изложености енергији радиофреквентних таласа које препоручују међународне смернице (ICNIRP). Те граничне вредности су део свеобухватних смерница и оне одређују допуштене нивое енергије радиофреквентних таласа за општу популацију. Ове смернице су развиле независне научне организације путем периодичних и детаљних процена научних студија. Ове смернице садрже и значајну сигурносну резерву која је намењена да осигура безбедност свих особа без обзира на старосну доб или здравствено стање.

Стандард за изложеност за мобилне апарате користи јединицу мере која се назива степен специфичне апсорпције, или SAR (Specific Absorption Rate). SAR гранична вредност назначена у тим међународним смерницама износи 2,0 W/kg*. Тестови за одређивање SAR вредности спроводе се за стандардне радне положаје са апаратом који еmitује на својој највећој атестираној снази у свим испитиваним фреквентним опсезима. Мада је SAR вредност установљена за највећи атестирали ниво снаге, стварна SAR вредност апарату у раду може да буде значајно испод те максималне вредности. Ово је стога што је овај апарат пројектован да ради на више нивоа снаге како би користио само онолику снагу која је потребна да доспе до мреже. Генерално, што сте ближе базној станици, снага предаје апарату је нижа.

Највиша SAR вредност за овај апарат при тестирању за држање на уху износи 0,70 W/kg.

Овај апарат задовољава смернице за изложеност радиофrekвентним таласима када се користи било у нормалном положају, уз ухо, или када је одвојен од тела најмање 1,5 цм. Када се користи футрола, копча за појас или држач за ношење на телу, исти не би требало да садржи метал и требало би да одржава производ одвојен од тела најмање 1,5 цм.

За слање датотека или порука, овом апарату је неопходна квалитетна веза са комуникационом мрежом. У неким случајевима, слање датотека и порука може да буде одложено све док таква веза не постане доступна. Обезбедите да се ова растојања испоштују све док се предаја не заврши.

* SAR гранична вредност за мобилне апарате у јавној употреби износи 2,0 вата по килограму (W/kg) у просеку распоређено на десет грама телесног ткива. Смернице садрже и значајну сигурносну резерву ради додатне заштите људи као и на рачун компензације могућих одступања у измереним вредностима. SAR вредности могу бити различите у зависности од националних захтева за извештавањем као и од фреквентног опсега комуникационе мреже. Податке о SAR вредностима у другим регионима можете наћи у склопу информација о производу на адреси www.nokia.com.